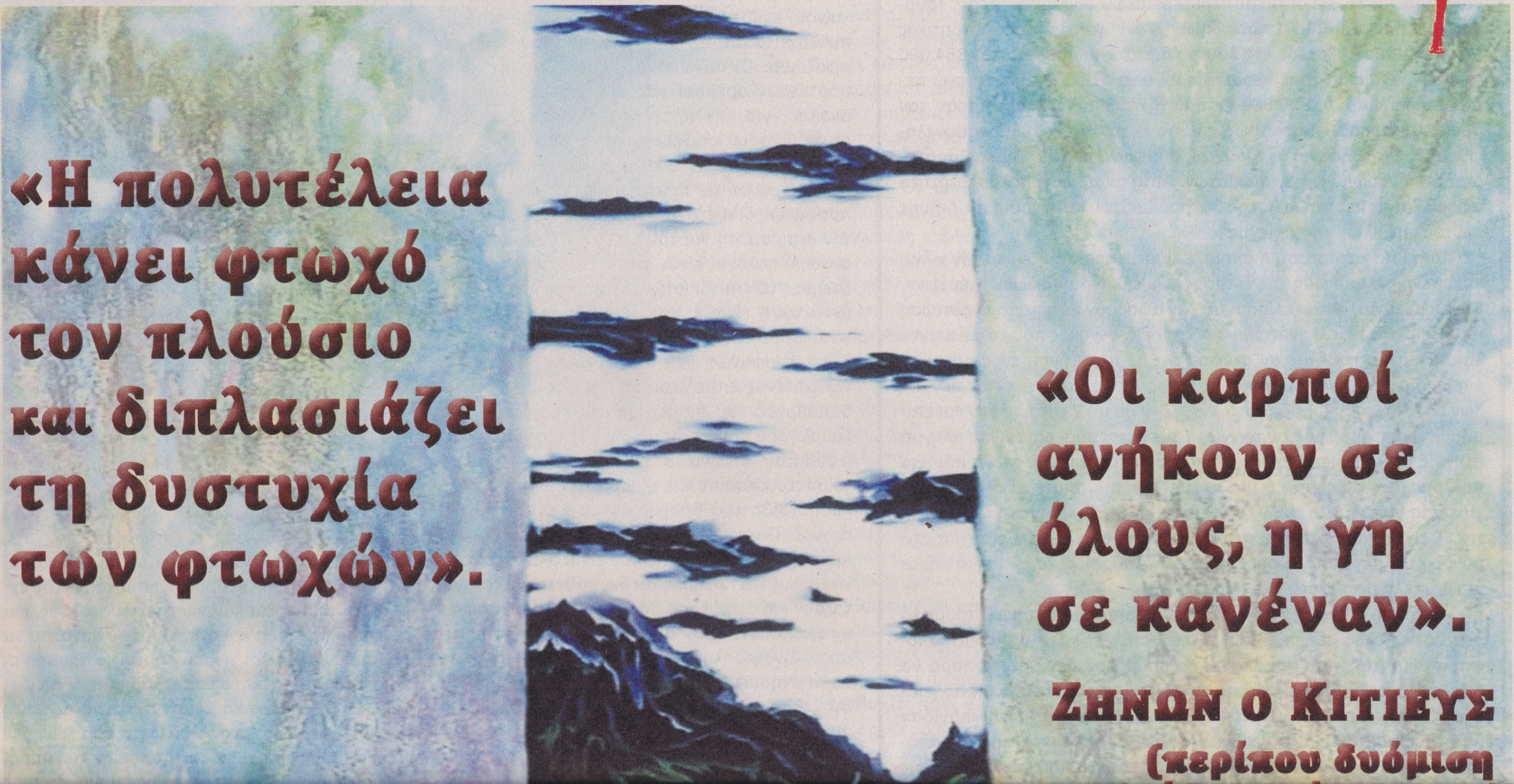
ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΟΡΘΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 207
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2020
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

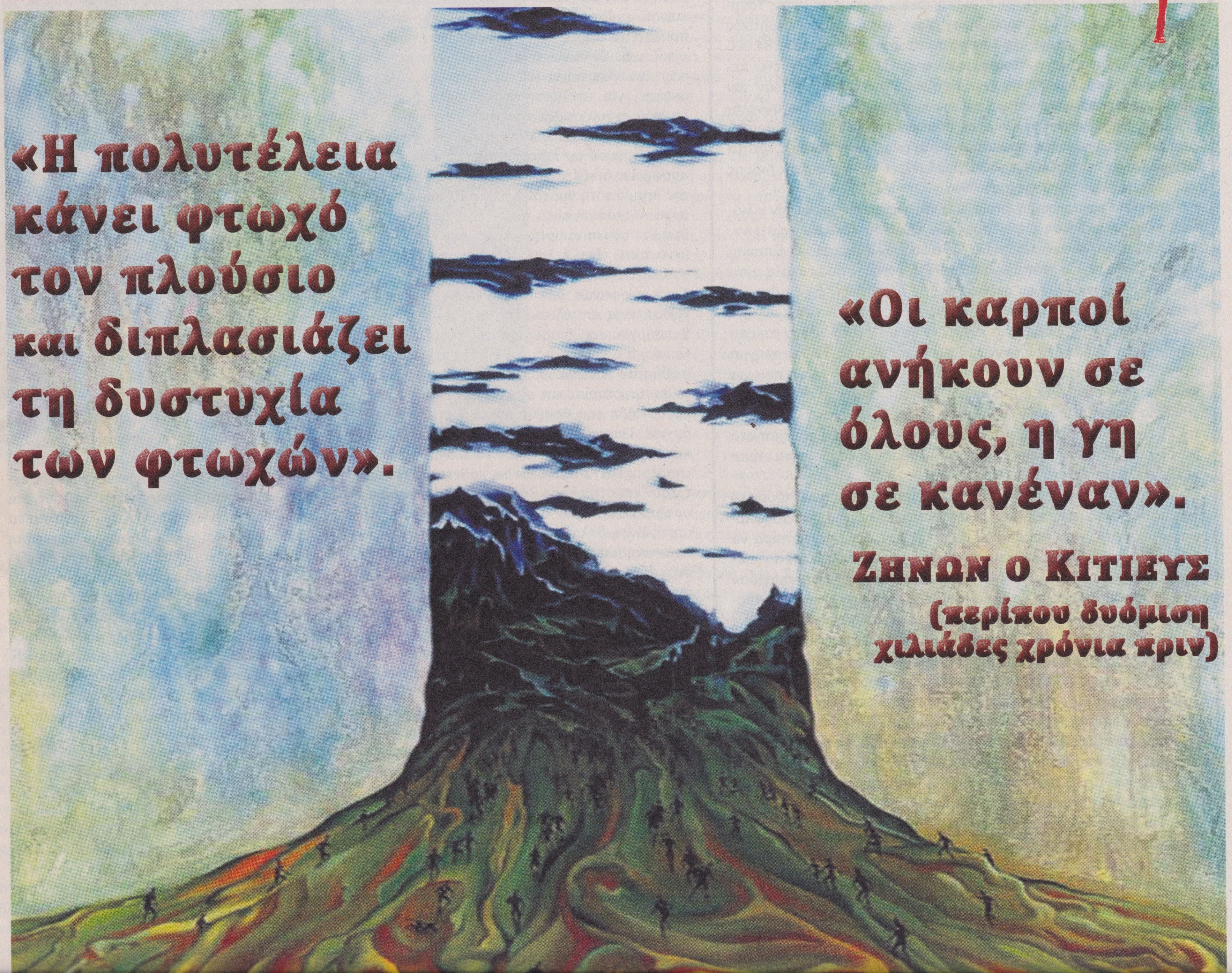

«Η πολυτέλεια κάνει φτωχό τον πλούσιο και διπλασιάζει τη δυστυχία των φτωχών».

«Οι καρποί ανήκουν σε όλους, η γη σε κανέναν».

ΖΗΝΩΝ Ο ΚΙΤΙΕΥΣ
(περίπου δυόμιση

1,5 ΕΥΡΩ

«Η πολυτέλεια κάνει φτωχό τον πλούσιο και διπλασιάζει τη δυστυχία των φτωχών».
«Οι καρποί ανήκουν σε όλους, η γη σε κανέναν».
ΖΗΝΩΝ Ο ΚΙΤΙΕΥΣ
(περίπου δυόμιση χιλιάδες χρόνια πριν)

και διπλασιάζει τη δυστυχία των φτωχών».

«Οι καρποί ανήκουν σε όλους, η γη σε κανέναν».

ΖΗΝΩΝ Ο ΚΙΤΙΕΥΣ
(περίπου δυόμιση χιλιάδες χρόνια πριν)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Οι κυριαρχικοί συσχετισμοί, την ευρύτερη περίοδο που διανύουμε, δεν είναι απλά εύπλαστοι και ιδιαίτερα κρίσιμοι για όλες τις πλευρές, αλλά και ιδιαίτερα πολύπλοκοι. Αυτή ακριβώς η πολυπλοκότητα, άλλωστε, καταγράφηκε με τον συριακό εμφύλιο που ξεκίνησε το 2011 και μετατράπηκε σ' αυτό που ονομάστηκε πόλεμος των Μεγάλων (ΗΠΑ, ΕΕ, Ρωσία) και περιφερειακών δυνάμεων (Ιράν, Τουρκία, Ισραήλ κ.ά.) δι' αντιπροσώπων (*proxy war* ή διαμεσολαβητικός πόλεμος) και προκάλεσε ένα λουτρό αίματος με τουλάχιστον 384.000 νεκρούς, ανάμεσά τους περισσότεροι από 116.000 άμαχοι, ενώ περισσότεροι από 11.000.000 εκτοπίστηκαν εσωτερικά ή πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς, καθώς, επίσης, εκατοντάδες χιλιάδες συνελήφθησαν, απήχθησαν ή αγνοούνται, σύμφωνα με το Συριακό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αυτή ακριβώς η πολυπλοκότητα αφορά και τις περιπτώσεις της Ουκραΐνίας, του Καυκάσου, της Λιβύης και του εμφυλίου της Υεμένης.

Είναι η ίδια κατάσταση η οποία, επίσης, χαρακτηρίζει και την χιλιοειπωμένη «κλιμάκωση της έντασης των ελληνοτουρκικών σχέσεων». Με απλά λόγια, όσα εξελίσσονται δεν αφορούν σε καμμία περίπτωση αποκλειστικά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, γεγονός που εύκολα αντιλαμβάνεται ο καθένας αν σκεφτεί ότι σε περίπτωση ενός «*θερμού επεισοδίου*» ή μιας σοβαρότερης σύγκρουσης, «απλά» εκτός των άλλων το ΝΑΤΟ, που ιδρύθηκε το 1949, δεν θα υφίσταται πλέον και επισήμως, με την μορφή που το γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, ενώ το πλήγμα στην ΕΕ θα είναι επίσης σημαντικό από κάθε άποψη. Μόνο που για πολλούς ένα «πλήγμα» ή μια ακόμη «κρίση» αποτελεί όπως πάντα ευκαιρία για άλματα. Μην ξεχνάμε ότι η ενιαία αμυντική λειτουργία της ΕΕ είναι ανύπαρκτη και τυχόν έμπρακτες απώλειες κυριαρχίας στα σύνορα της μετά από σύρραξη θα αποτελούσαν εφαλτήριο για σημαντικές εξελίξεις σ' αυτό το πεδίο.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και το σοβαρά εμπλεκόμενο τουρκικό κράτος σε πολλά μέτωπα, παρ' όλες τις απειλές και την επίδειξη αποφασιστικότητας, που προσπαθεί να προβάλει, δεν μπορεί παρά να υπολογίζει πολύ προσεκτικά τις συνέπειες μιας ανεξέλεγκτης πολεμικής σύγκρουσης, που μπορεί να αποβεί μια καλοστημένη «παγίδα» από την οποία δύσκολα θα βγει. Και βέβαια, όχι εξ αιτίας της αποφασιστικότητας του ελλαδικού κράτους, αλλά επειδή υπολογίζει τους

ΟΙ ΣΥΝΩΜΟΤΕΣ, ΠΟΥ ΣΥΝΩΜΟΤΗΣΑΝ... ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΩΜΟΣΙΟΛΟΓΟΥΝ... ΚΑΙ Η ΠΑΤΑΞΗ ΤΟΥΣ...

Το πρώτο συνθετικό της λέξης συνωμότης, δηλαδή το **συν-**, δηλώνει κάτι που συντελείται από κοινού, ενώ το δεύτερο συνθετικό το **–ωμότης** προέρχεται από το ρήμα **όμνυμι**, που σημαίνει ορκίζομαι. Οι συνωμότες, λοιπόν, είναι εκείνοι που έχουν ορκιστεί για την επίτευξη κάποιου σκοπού, για την πραγματοποίηση ενός σχεδίου που έχουν συμφωνήσει να φέρουν εις πέρας προφανώς με συστηματικές ενέργειες, σε βάθος χρόνου με κατανεμημένους ρόλους, και προφανώς διαθέτοντας ή αποκτώντας σταδιακά την απαραίτητη για τον λόγο αυτό υποδομή. Οι συνωμοσιολόγοι είναι αυτοί που μιλούν για τις θεωρίες των συνωμοτών, αναπαράγουν τα λεγόμενά τους, είναι τελικά υποχείρια τους, είτε το καταλαβαίνουν είτε όχι. Μπερδεμένα πράγματα; Αυτά προφανώς δεν διαφεύγουν από τα λαγωνικά ενός επιτελικού κράτους και ενός πρωθυπουργού του διαμετρήματος του Κούλη του Γουρλή του παγκόσμιου τηλεηγέτη, αλλά και του άφθαστου λαγωνικού, που ηγείται του υπουργείου προστασίας της εξουσίας του Μιχάλη του Χρυσοχοΐδη του βραβευμένου. Έτσι, το κυνήγι άρχισε. Όποιος φέρνει αντιρρήσεις στα μέτρα πάταξης του κορωναϊού, που είναι άλλωστε πολύ καπάτσος και πονηρός και δεν κάθεται να τον πατάξουν και στην φάση βου, παρακολουθείται και συλλαμβάνεται σαν συνωμοσιολόγος. Οι συνωμοσιολόγοι, δηλαδή, είναι οι νέοι ανατρεπτικοί, με ασυνήθιστες ικανότητες στην παρανομία και στην ίντριγκα εναντίον των δημοκρατικών θεσμών.

Και για να μην τους χαρακτηρίσει κάποιους

Καλογερά, καλογερά,
καλογεράκι φτιάχτηκα
καλογεράκι φτιάχτηκα
σε μοναστήρι τάχτηκα
στα χέρια σου μπερδεύτηκα
και ξεκαλογερεύτηκα

«Ο λαός μας τιμά σήμερα την Παναγία. Την Ανύμφευτη Νύμφη, την Υπέρμαχο Στρατηγό, την Ελεούσα, τη Γιάτρισσα, τη Θαλασσινή, την Παρηγορήτρα. Τη Μάνα που προστατεύει τους αδύναμους και σκέπει τους αδικημένους. Που συγχωρεί και δεν τιμωρεί, και το όνομά της βρίσκεται στα χείλη όσων αισθάνονται ότι έχουν την ανάγκη της», είπε ψέλνοντας σχεδόν ο Τσίπρας τον δεκαπενταύγουστο και άφησε άλαλα τα χείλη των ασεβών.

Και όταν λέμε ασεβών, εννοούμε αυτούς στο κόμμα, που δεν θέλουν να καταλάβουν την ανάγκη της μετάνοιας, και του σταυροπροσκυνήματος, συγγνώμη της διεύρυνσης του κόμματος θέλαμε να πούμε, και κάνουν τους δύσκολους, και φτιάχνουν φέουδα και οχυρωματικά έργα για να μην μπουν μέσα και χωθούν αυτοί οι αρουραίοι οι παλαιοπασόκοι και αλλάξει χαρακτήρα και ιδεολογία η ριζοσπαστική αριστερά και νοθευτεί το επαναστατικό της έργο. Μουλάρια σου λέω, δεν σκαμπάζουν γρυ και είδε και αποείδε το καμάρι

πλευρές, αλλά και ιδιαίτερα πολύπλοκοι. Αυτή ακριβώς η πολυπλοκότητα, άλλωστε, καταγράφηκε με τον συριακό εμφύλιο που ξεκίνησε το 2011 και μετατράπηκε σ' αυτό που ονομάστηκε πόλεμος των Μεγάλων (ΗΠΑ, ΕΕ, Ρωσία) και περιφερειακών δυνάμεων (Ιράν, Τουρκία, Ισραήλ κ.ά.) δι' αντιπροσώπων (*proxy war* ή διαμεσολαβητικός πόλεμος) και προκάλεσε ένα λουτρό αίματος με τουλάχιστον 384.000 νεκρούς, ανάμεσά τους περισσότεροι από 116.000 άμαχοι, ενώ περισσότεροι από 11.000.000 εκτοπίστηκαν εσωτερικά ή πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς, καθώς, επίσης, εκατοντάδες χιλιάδες συνελήφθησαν, απήχθησαν ή αγνοούνται, σύμφωνα με το Συριακό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αυτή ακριβώς η πολυπλοκότητα αφορά και τις περιπτώσεις της Ουκραϊνίας, του Καυκάσου, της Λιβύης και του εμφυλίου της Υεμένης.

Είναι η ίδια κατάσταση η οποία, επίσης, χαρακτηρίζει και την χιλιοειπωμένη «κλιμάκωση της έντασης των ελληνοτουρκικών σχέσεων». Με απλά λόγια, όσα εξελίσσονται δεν αφορούν σε καμμία περίπτωση αποκλειστικά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, γεγονός που εύκολα αντιλαμβάνεται ο καθένας αν σκεφτεί ότι σε περίπτωση ενός «*θερμού επεισοδίου*» ή μιας σοβαρότερης σύγκρουσης, «απλά» εκτός των άλλων το ΝΑΤΟ, που ιδρύθηκε το 1949, δεν θα υφίσταται πλέον και επισήμως, με την μορφή που το γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, ενώ το πλήγμα στην ΕΕ θα είναι επίσης σημαντικό από κάθε άποψη. Μόνο που για πολλούς ένα «πλήγμα» ή μια ακόμη «κρίση» αποτελεί όπως πάντα ευκαιρία για άλματα. Μην ξεχνάμε ότι η ενιαία αμυντική λειτουργία της ΕΕ είναι ανύπαρκτη και τυχόν έμπρακτες απώλειες κυριαρχίας στα σύνορα της μετά από σύρραξη θα αποτελούσαν εφαλτήριο για σημαντικές εξελίξεις σ' αυτό το πεδίο.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και το σοβαρά εμπλεκόμενο τουρκικό κράτος σε πολλά μέτωπα, παρ' όλες τις απειλές και την επίδειξη αποφασιστικότητας, που προσπαθεί να προβάλει, δεν μπορεί παρά να υπολογίζει πολύ προσεκτικά τις συνέπειες μιας ανεξέλεγκτης πολεμικής σύγκρουσης, που μπορεί να αποβεί μια καλοστημένη «παγίδα» από την οποία δύσκολα θα βγει. Και βέβαια, όχι εξ αιτίας της αποφασιστικότητας του ελλαδικού κράτους, αλλά επειδή υπολογίζει τους μεγάλους «παίκτες», που καραδοκούν με τον έναν ή τον άλλον τρόπο σε περίπτωση που στραβοπατήσει έστω και σ' ένα από τα πολλά σημεία, στα οποία εμπλέκεται στρατιωτικά.

Η συσσώρευση στρατιωτικών δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο για μεγάλο διάστημα φαίνεται δεδομένη και αντανακλά το μέγεθος των συμφερόντων που διακυβεύονται, ενεργειακών και όχι μόνον. Η τυχόν στρατιωτική εμπλοκή από την άλλη πλευρά χωρίς αμφιβολία θα επιταχύνει τις εξελίξεις στο πεδίο των διαπραγματεύσεων και των διακρατικών συμφωνιών όπως η ελληνοϊταλική, η ελληνοαιγυπτιακή, αλλά και θα ξεκαθαρίσει την «εκκρεμότητα» που υπάρχει λόγω του τουρκολιβυκού συμφώνου.

Απ' ότι φαίνεται, μέχρις στιγμής η συμφωνία όλων είναι να μην φθάσουν εκεί με κανέναν τρόπο τα πράγματα, όχι γιατί φαίνεται ότι δεν συμφέρει κανέναν να λυθούν οι διαφορές και μ' αυτόν τον τρόπο, αλλά γιατί υπάρχει ο κίνδυνος τα πράγματα να «ξεφύγουν». Οι απειλές πολέμου άλλωστε, τουλάχιστον για τα καθ' ημάς, λειτουργούν γε-

ΚΑΙ Η ΠΑΤΑΞΗ ΤΟΥΣ...

Το πρώτο συνθετικό της λέξης συνωμότης, δηλαδή το **συν-**, δηλώνει κάτι που συντελείται από κοινού, ενώ το δεύτερο συνθετικό το **–ωμότης** προέρχεται από το ρήμα **όμνυμι**, που σημαίνει ορκίζομαι. Οι συνωμότες, λοιπόν, είναι εκείνοι που έχουν ορκιστεί για την επίτευξη κάποιου σκοπού, για την πραγματοποίηση ενός σχεδίου που έχουν συμφωνήσει να φέρουν εις πέρας προφανώς με συστηματικές ενέργειες, σε βάθος χρόνου με κατανεμημένους ρόλους, και προφανώς διαθέτοντας ή αποκτώντας σταδιακά την απαραίτητη για τον λόγο αυτό υποδομή. Οι συνωμοσιολόγοι είναι αυτοί που μιλούν για τις θεωρίες των συνωμοτών, αναπαράγουν τα λεγόμενά τους, είναι τελικά υποχείρια τους, είτε το καταλαβαίνουν είτε όχι. Μπερδεμένα πράγματα; Αυτά προφανώς δεν διαφεύγουν από τα λαγωνικά ενός επιτελικού κράτους και ενός πρωθυπουργού του διαμετρήματος του Κούλη του Γουρλή του παγκόσμιου τηλεγητή, αλλά και του άφθαστου λαγωνικού, που ηγείται του υπουργείου προστασίας της εξουσίας του Μιχάλη του Χρυσοχοΐδη του βραβευμένου. Έτσι, το κυνήγι άρχισε. Όποιος φέρνει αντιρρήσεις στα μέτρα πάταξης του κορωναϊού, που είναι άλλωστε πολύ καπάτσος και πονηρός και δεν κάθεται να τον πατάξουν και στην φάση βου, παρακολουθείται και συλλαμβάνεται σαν συνωμοσιολόγος. Οι συνωμοσιολόγοι, δηλαδή, είναι οι νέοι ανατρεπτικοί, με ασυνήθιστες ικανότητες στην παρανομία και στην ίντριγκα εναντίον των δημοκρατικών θεσμών.

Και για να μην τους χαρακτηρίσει κάποιους αντιδημοκράτες αυτουνούς του επιτελικού κράτους, ισχυρίζονται ότι η πάταξη αφορά τους «ψεκασμένους», την αναβίωση της πάνω πλατείας των αγανακτισμένων και κάτι παρόμοια. Οπότε οι υπόλοιποι τουμπεκί, γιατί θα σας βγει η ρετσινιά ότι τους μοιάζετε ή υποστηρίζετε τα φίδια τα κολοβά τους συνωμοσιολόγους. Το επόμενο βήμα είναι να επικηρυχθούν και όποιος γνωρίζει κάποιον από δαύτους να τον καταδίδει στις αρχές, με το αζημίωτο βέβαια!

Επιτελικό κράτος είναι αυτό, όχι παίξε γέλασε! Ασουπή...

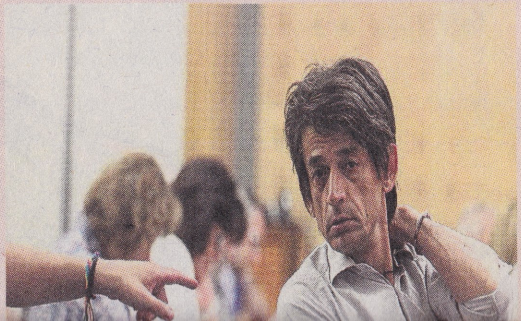
Ο ΣΥΡΙΖΑ, Ο ΤΣΙΠΡΑΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΑ...ΠΑΝΑΓΙΑ...

Καλογερά, καλογερά,

«Ο λαός μας τιμά σήμερα την Παναγία. Την Ανύμφευτη Νύμφη, την Υπέρμαχο Στρατηγό, την Ελεούσα, τη Γιάτρισσα, τη Θαλασσινή, την Παρηγορήτρα. Τη Μάνα που προστατεύει τους αδύναμους και σκέπει τους αδικημένους. Που συγχωρεί και δεν τιμωρεί, και το όνομά της βρίσκεται στα χείλη όσων αισθάνονται ότι έχουν την ανάγκη της», είπε ψέλνοντας σχεδόν ο Τσίπρας τον δεκαπενταύγουστο και άφησε άλαλα τα χείλη των ασεβών.

Και όταν λέμε ασεβών, εννοούμε αυτούς στο κόμμα, που δεν θέλουν να καταλάβουν την ανάγκη της μετάνοιας, και του σταυροπροσκυνήματος, συγγνώμη της διεύρυνσης του κόμματος θέλαμε να πούμε, και κάνουν τους δύσκολους, και φτιάχνουν φέουδα και οχυρωματικά έργα για να μην μπουν μέσα και χωθούν αυτοί οι αρουραίοι οι παλαιοπασόκοι και αλλάξει χαρακτήρα και ιδεολογία η ριζοσπαστική αριστερά και νοθευτεί το επαναστατικό της έργο. Μουλάρια σου λέω, δεν σκαμπάζουν γρυ και είδε και αποείδε το καμάρι της αριστεράς ο Αλέξης και άφησε μούσι έτοιμος να καλογερέψει, αν δεν βάλουν μυαλό και δεν καταλάβουν, ότι «*δεν υπάρχει Συριζα, παρά μόνο Τσίπρας*», τα χαϊβάνια, τα τσακαλώτια, οι χαλβάδες που δεν κατάλαβαν ακόμη γιατί τους πήρε και τα σώβρακα ο Κούλης.

λαμβάνεται ο καθένας αν σκεφτεί ότι σε περίπτωση ενός «*θερμού επεισοδίου*» ή μιας σοβαρότερης σύγκρουσης, «απλά» εκτός των άλλων το ΝΑΤΟ, που ιδρύθηκε το 1949, δεν θα υφίσταται πλέον και επισήμως, με την μορφή που το γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, ενώ το πλήγμα στην ΕΕ θα είναι επίσης σημαντικό από κάθε άποψη. Μόνο που για πολλούς ένα «πλήγμα» ή μια ακόμη «κρίση» αποτελεί όπως πάντα ευκαιρία για άλματα. Μην ξεχνάμε ότι η ενιαία αμυντική λειτουργία της ΕΕ είναι ανύπαρκτη και τυχόν έμπρακτες απώλειες κυριαρχίας στα σύνορα της μετά από σύρραξη θα αποτελούσαν εφαλτήριο για σημαντικές εξελίξεις σ' αυτό το πεδίο.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και το σοβαρά εμπλεκόμενο τουρκικό κράτος σε πολλά μέτωπα, παρ' όλες τις απειλές και την επίδειξη αποφασιστικότητας, που προσπαθεί να προβάλει, δεν μπορεί παρά να υπολογίζει πολύ προσεκτικά τις συνέπειες μιας ανεξέλεγκτης πολεμικής σύγκρουσης, που μπορεί να αποβεί μια καλοστημένη «παγίδα» από την οποία δύσκολα θα βγει. Και βέβαια, όχι εξ αιτίας της αποφασιστικότητας του ελλαδικού κράτους, αλλά επειδή υπολογίζει τους μεγάλους «παίκτες», που καραδοκούν με τον έναν ή τον άλλον τρόπο σε περίπτωση που στραβοπατήσει έστω και σ' ένα από τα πολλά σημεία, στα οποία εμπλέκεται στρατιωτικά.

Η συσσώρευση στρατιωτικών δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο για μεγάλο διάστημα φαίνεται δεδομένη και αντανακλά το μέγεθος των συμφερόντων που διακυβεύονται, ενεργειακών και όχι μόνον. Η τυχόν στρατιωτική εμπλοκή από την άλλη πλευρά χωρίς αμφιβολία θα επιταχύνει τις εξελίξεις στο πεδίο των διαπραγματεύσεων και των διακρατικών συμφωνιών όπως η ελληνοϊταλική, η ελληνοαιγυπτιακή, αλλά και θα ξεκαθαρίσει την «εκκρεμότητα» που υπάρχει λόγω του τουρκολιβυκού συμφώνου.

Απ' ότι φαίνεται, μέχρις στιγμής η συμφωνία όλων είναι να μην φθάσουν εκεί με κανέναν τρόπο τα πράγματα, όχι γιατί φαίνεται ότι δεν συμφέρει κανέναν να λυθούν οι διαφορές και μ' αυτόν τον τρόπο, αλλά γιατί υπάρχει ο κίνδυνος τα πράγματα να «ξεφύγουν». Οι απειλές πολέμου άλλωστε, τουλάχιστον για τα καθ' ημάς, λειτουργούν γενικότερα με κατευναστικό τρόπο σε μια κοινωνία και όχι μόνον σαν αντίδοτο στο εθνικιστικό δηλητήριο που έχει χυθεί στο παρελθόν. Αυτή ακριβώς η σταθεροποίηση της κοινωνικής ύπνωσης θα φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη για τις εξουσιαστικές επιδιώξεις, καθώς τα κοινωνικά προβλήματα που έχει επιφέρει η διαχείριση της εμφάνισης του κορωναϊού είναι απλά ανυπολόγιστα. Στην ίδια κατεύθυνση θα λειτουργήσουν τόσο οι απαγορεύσεις των διαδηλώσεων λόγω της εμφανιζόμενης έξαρσης της μόλυνσης του πληθυσμού από τον κορωναϊό, όσο και η εφαρμογή του ψηφισμένου νομοσχεδίου «περί της ρύθμισης» της διεξαγωγής τους. Γύψος έτσι κι αλλιώς...

Σεπτέμβριος 2020

Αυτά προφανώς δεν διαφεύγουν από τα λαγωνικά ενός επιτελικού κράτους και ενός πρωθυπουργού του διαμετρήματος του Κούλη του Γουρλή του παγκόσμιου τηλεηγέτη, αλλά και του άφθαστου λαγωνικού, που ηγείται του υπουργείου προστασίας της εξουσίας του Μιχάλη του Χρυσοχοΐδη του βραβευμένου. Έτσι, το κυνήγι άρχισε. Όποιος φέρνει αντιρρήσεις στα μέτρα πάταξης του κορωναϊού, που είναι άλλωστε πολύ καπάτσος και πονηρός και δεν κάθεται να τον πατάξουν και στην φάση βου, παρακολουθείται και συλλαμβάνεται σαν συνωμοσιολόγος. Οι συνωμοσιολόγοι, δηλαδή, είναι οι νέοι ανατρεπτικοί, με ασυνήθιστες ικανότητες στην παρανομία και στην ίντριγκα εναντίον των δημοκρατικών θεσμών.

Και για να μην τους χαρακτηρίσει κάποιους αντιδημοκράτες αυτουνούς του επιτελικού κράτους, ισχυρίζονται ότι η πάταξη αφορά τους «ψεκασμένους», την αναβίωση της πάνω πλατείας των αγανακτισμένων και κάτι παρόμοια. Οπότε οι υπόλοιποι τουμπεκί, γιατί θα σας βγει η ρετσινιά ότι τους μοιάζετε ή υποστηρίζετε τα φίδια τα κολοβά τους συνωμοσιολόγους. Το επόμενο βήμα είναι να επικηρυχθούν και όποιος γνωρίζει κάποιον από δαύτους να τον καταδίδει στις αρχές, με το αζημίωτο βέβαια!

Επιτελικό κράτος είναι αυτό, όχι παίξε γέλασε! Ασουπή...

Ο ΣΥΡΙΖΑ, Ο ΤΣΙΠΡΑΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΑ...ΠΑΝΑΓΙΑ...

Καλογερά, καλογερά,
καλογεράκι θα γενώ
καλογεράκι θα γενώ και ράσο θα φορέσω
και κομπολόι θα κρατώ
φως μου για να σ' αρέσω

Άλλα μου λεν, άλλα μου λεν,
άλλα μου λεν τα χείλη σου
άλλα μου λεν τα χείλη σου
και άλλα μου λέν οι φίλοι σου
καλιά έχω δύο μαχαιρές
παρά τα λόγια που μου λες

μους και σκέπει τους αδικημένους. Που συγχωρεί και δεν τιμωρεί, και το όνομά της βρίσκεται στα χείλη όσων αισθάνονται ότι έχουν την ανάγκη της», είπε ψέλνοντας σχεδόν ο Τσίπρας τον δεκαπενταύγουστο και άφησε άλαλα τα χείλη των ασεβών.

Και όταν λέμε ασεβών, εννοούμε αυτούς στο κόμμα, που δεν θέλουν να καταλάβουν την ανάγκη της μετάνοιας, και του σταυροπροσκυνήματος, συγγνώμη της διεύρυνσης του κόμματος θέλαμε να πούμε, και κάνουν τους δύσκολους, και φτιάχνουν φέουδα και οχυρωματικά έργα για να μην μπουν μέσα και χωθούν αυτοί οι αρουραίοι οι παλαιοπασόκοι και αλλάξει χαρακτήρα και ιδεολογία η ριζοσπαστική αριστερά και νοθευτεί το επαναστατικό της έργο. Μουλάρια σου λέω, δεν σκαμπάζουν γρυ και είδε και αποείδε το καμάρι της αριστεράς ο Αλέξης και άφησε μούσι έτοιμος να καλογερέψει, αν δεν βάλουν μυαλό και δεν καταλάβουν, ότι «*δεν υπάρχει Συριζα, παρά μόνο Τσίπρας*», τα χαϊβάνια, τα τσακαλώτια, οι χαλβάδες που δεν κατάλαβαν ακόμη γιατί τους πήρε και τα σώβρακα ο Κούλης.

Καλά που υπάρχει και αυτός ο Καρανίκας, ο στρατηγικός σύμβουλος των συμβούλων του Αλέξη του αρχηγού, που τον συμβουλεύει στρατηγικά και ασυμβούλευτα με συμβουλές, όχι παίξε γέλασε, και τον προστατεύει από αυτά τα αντι-

συνέχεια στη σελ. 4

«ΕΛΛΗΝΟ-ΤΟΥΡΚΙΚΑ»:

Cito fit quod dii volunt
(Γρήγορα γίνεται αυτό που θέλουν οι θεοί...)

«Πρώτον, οι τακτικές επικράτησης δεν είναι από τη φύση τους καταστρεπτικές ή απειλητικές. Αντίθετα, ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούνται αυτές οι τακτικές είναι που τις καθιστά επιβλαβείς. Για παράδειγμα, παρ(') όλο που οι απειλές (δηλαδή η προσπάθεια των Εμπλεκόμενου να επιβάλλει τη θέλησή του δηλώνοντας την πρόθεσή του να χρησιμοποιήσει ενδεχομένως ακόμα και βίαια μέσα) θεωρούνται εργαλεία καταστροφής ή εχθρότητας, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να υποδηλώσουν την απροθυμία ή την αδυναμία του Εμπλεκομένου να υποχωρήσει πέρα από ένα κρίσιμο σημείο σε μια ρύθμιση συνεργασίας. Παρόμοια, οι αμετάκλητες δεσμεύσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν όχι μόνο για να επιβάλλουν την θέληση του Εμπλεκομένου στον Άλλο, αλλά και για να υποδηλώσουν την αποφασιστικότητα του Εμπλεκόμενου να διατηρήσει τη σχέση, ακόμα και υπό τις πιο δύσκολες συνθήκες. Με λίγα λόγια, οι τακτικές επικράτησης χρησιμοποιούνται συχνά και για την προώθηση της συνεργασίας».

Η διευθέτηση της κοινωνικής σύγκρουσης,
Τζέφρεϋ Ρούμπιν-Ντην Προύιτ, Σουνγκ Χη Κιμ

«Αν η Ελλάδα θέλει να πληρώσει το τίμημα, ας έρθει να μας αντιμετωπίσει. Αν δεν έχουν το θάρρος να το πράξουν, θα πρέπει να μείνουν μακριά από τον δρόμο μας [...] (η Ελλάδα είναι) ανάξια απέναντι στη βυζαντινή κληρονομιά», [...] αρνείται να πάρει μαθήματα από την ιστορία και δρα ως ψεύτικος τραμπούκος στη Μεσόγειο [...] Η Τουρκία θα πάρει όσα δικαιούται στην Ανατολική Μεσόγειο, το Αιγαίο και τη Μαύρη Θάλασσα, δεν θα κάνουμε καμία υποχώρηση. Καλούμε τους συνομιλητές μας να μείνουν μακριά από λάθη, που θα τους προκαλέσουν καταστροφή. Δεν θα συμβιβαστούμε σε αυτά που είναι δικά μας... Είμαστε αποφασισμένοι να κάνουμε οτιδήποτε είναι απαραίτητο».

Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν
Απόσπασμα της ομιλίας του στην 949η
επέτειο της μάχης του Μαντζικέρτ

τους κυριαρχικούς συσχετισμούς, έτσι όπως αυτοί αποτυπώνονται την τελευταία περίοδο, με αφορμή το ξέσπασμα της χρηματοοικονομικής «κρίσης» του 2008 και τους πολέμους δι' αντιπροσώπων στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, με προεξέχουσα την περίπτωση της ***Συρίας***, αλλά και πρόσφατα της ***Λιβύης***.

Την ίδια «στιγμή» (27/8), αεροσκάφη των *Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων* προσγειώνονται στην Σούδα στα πλαίσια συνεκπαίδευσης, ενώ γαλλικά πολεμικά αεροσκάφη προσγειώνονται στην Κύπρο, συμμετέχοντας σε τετραεθνή άσκηση. Θα σημειώσουμε εδώ και την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ ***Ισραήλ*** και ***Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων***, ύστερα από μια περίοδο επαφών και βελτίωσης των διμερών σχέσεων υπό τις ευλογίες των ΗΠΑ.

Όσο για το στρατιωτικό «αποτύπωμα» των ΗΠΑ στον ελλαδικό χώρο, μετά την υπερψήφιση στις αρχές του έτους στη Βουλή της επικαιροποιημένης αμυντικής συνεργασίας (MDCA), αυτό δεν μεγαλώνει, απλά, αλλά γιγαντώνεται, καθώς οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις αποκτούν και επισήμως μόνιμη παρουσία –εκτός από τη Σούδα– σε άλλα τρία στρατηγικά σημεία, στη Λάρισα, τον Βόλο και την Αλεξανδρούπολη (έλεγχος Βαλκανίων, Δαρδανελίων και Αιγαίου) με στόχο να εξασφαλίσουν καλύτερο έλεγχο στην περιοχή της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Επιπροσθέτως, οι ΗΠΑ διαθέτουν και ιπτάμενα ραντάρ *AWACS* που σταθμεύουν στη νατοϊκή βάση στο Άκτιο, ενώ οι εγκαταστάσεις σε Λάρισα, Βόλο και Αλεξανδρούπολη θα χρησιμοποιούνται ως «ορμητήρια» για τα υπερσύγχρονα αμερικανικά UAVs, τα πλοία και ελικόπτερα μάχης. Θα τονίσουμε ότι την συμφωνία αυτή είχε προετοιμάσει η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση Συριζα-Ανελ, η οποία είχε προχωρήσει και στην υπογραφή της συμφωνίας των Πρεσπών κατ' επιταγήν των αμερικανών και γερμανών «φίλων», προκαλώντας την αντίδραση του ρωσικού παράγοντα, που προσβλέπει πάντα σε ερείσματα στην Μεσόγειο.

Στην πρόσφατη ομιλία του στην επαρχία Μους, στη νοτιανατολική Τουρκία, με αφορμή την μάχη του *Μαντζικέρτ*1, ο *Ερντογάν* είπε ότι οι **επιθέσεις** που δέχεται η χώρα του **σε οικονομικό επίπεδο είναι παρόμοιες με προηγούμενες απόπειρες εισβολής** στη **Μικρά Ασία**, προειδοποιώντας ότι κάτι τέτοιο θα οδηγούσε στην **κα-**

τον οποίο χρησιμοποιούνται αυτές οι τακτικές είναι που τις καθιστά επιβλαβείς. Για παράδειγμα, παρ(') όλο που οι απειλές (δηλαδή η προσπάθεια των Εμπλεκόμενου να επιβάλλει τη θέλησή του δηλώνοντας την πρόθεσή του να χρησιμοποιήσει ενδεχομένως ακόμα και βίαια μέσα) θεωρούνται εργαλεία καταστροφής ή εχθρότητας, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να υποδηλώσουν την απροθυμία ή την αδυναμία του Εμπλεκομένου να υποχωρήσει πέρα από ένα κρίσιμο σημείο σε μια ρύθμιση συνεργασίας. Παρόμοια, οι αμετάκλητες δεσμεύσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν όχι μόνο για να επιβάλλουν την θέληση του Εμπλεκομένου στον Άλλο, αλλά και για να υποδηλώσουν την αποφασιστικότητα του Εμπλεκόμενου να διατηρήσει τη σχέση, ακόμα και υπό τις πιο δύσκολες συνθήκες. Με λίγα λόγια, οι τακτικές επικράτησης χρησιμοποιούνται συχνά και για την προώθηση της συνεργασίας».

Η διευθέτηση της κοινωνικής σύγκρουσης,
Τζέφρεϋ Ρούμπιν-Ντην Προύιτ, Σουνγκ Χη Κιμ

«Αν η Ελλάδα θέλει να πληρώσει το τίμημα, ας έρθει να μας αντιμετωπίσει. Αν δεν έχουν το θάρρος να το πράξουν, θα πρέπει να μείνουν μακριά από τον δρόμο μας [...] (η Ελλάδα είναι) ανάξια απέναντι στη βυζαντινή κληρονομιά», [...] αρνείται να πάρει μαθήματα από την ιστορία και δρα ως ψεύτικος τραμπούκος στη Μεσόγειο [...] Η Τουρκία θα πάρει όσα δικαιούται στην Ανατολική Μεσόγειο, το Αιγαίο και τη Μαύρη Θάλασσα, δεν θα κάνουμε καμία υποχώρηση. Καλούμε τους συνομιλητές μας να μείνουν μακριά από λάθη, που θα τους προκαλέσουν καταστροφή. Δεν θα συμβιβαστούμε σε αυτά που είναι δικά μας... Είμαστε αποφασισμένοι να κάνουμε οτιδήποτε είναι απαραίτητο».

Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν
Απόσπασμα της ομιλίας του στην 949η
επέτειο της μάχης του *Μαντζικέρτ.*

Στον κόσμο της κυριαρχίας είναι γνωστό ότι εκείνοι που απειλούν, στις περισσότερες των περιπτώσεων, θεωρούνται πιο ισχυροί και με μεγαλύτερη ικανότητα ελέγχου από εκείνους που υπόσχονται. Επίσης, θεωρείται σχεδόν δεδομένο ότι οι ισχυρότεροι απειλούν, γιατί πολύ απλά οι απειλές γι' αυτούς είναι αποτελεσματικότερες από τις υποσχέσεις. Άλλωστε, ακόμα και αν ανακαλέσουν στα λόγια ή στις πράξεις τις απειλές, μπορούν, εξ ίσου, να βγουν ωφελημένοι, εμφανιζόμενοι ως διαλλακτικοί και έτοιμοι να υπηρετήσουν την «αποκλιμάκωση», που εμφανίζονται να αναζητούν οι κάθε λογής περιβόητοι μεσολαβητές.

Οι απειλές όμως, επίσης, εκτοξεύονται για να θεμελιώ-

τους κυριαρχικούς συσχετισμούς, έτσι όπως αυτοί αποτυπώνονται την τελευταία περίοδο, με αφορμή το ξέσπασμα της χρηματοοικονομικής «κρίσης» του 2008 και τους πολέμους δι' αντιπροσώπων στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, με προεξέχουσα την περίπτωση της ***Συρίας***, αλλά και πρόσφατα της ***Λιβύης***.

Η διάρκεια, λοιπόν, της λεγόμενης ελληνοτουρκικής «κρίσης», και η παράταση της είναι φανερό ότι σχετίζεται με μια σειρά εξελίξεων, που δεν έχουν σχέση μόνον με τις εκλογές στις ΗΠΑ στις 3 Νοεμβρίου ή την επερχόμενη αλλαγή ηγεσίας στην Γερμανία· εξελίξεις που αφορούν τις πολύχρονες και αιματηρές διαδικασίες στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, η οποία αυτή τη στιγμή φαντάζει σαν την «μαύρη τρύπα», που άφησε πίσω της η πρόσφατη έκρηξη στο λιμάνι της ***Βηρυτού***.

Είναι χαρακτηριστικό ότι την ίδια στιγμή που ο ***Ερντογάν*** φιλοξενεί στελέχη της ***Χαμάς*** προσφέροντας τους διαβατήρια, το κράτος του Ισραήλ βομβαρδίζει θέσεις της ***Χεζμπολάχ*** στον ***Λίβανο*** και της ***Χαμάς*** στην ***Λωρίδα της Γάζας***· προηγουμένως ισραηλινό αεροπλάνο εφοδιασμένο με συστήματα ηλεκτρονικής παρακολούθησης επιτηρούσε το τουρκικό ερευνητικό σκάφος *Ορούτς Ρέι* και τα

συνεκπαίδευσης, ενώ γαλλικά πολεμικά αεροσκάφη προσγειώνονται στην Κύπρο, συμμετέχοντας σε τετραεθνή άσκηση. Θα σημειώσουμε εδώ και την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ ***Ισραήλ*** και ***Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων***, ύστερα από μια περίοδο επαφών και βελτίωσης των διμερών σχέσεων υπό τις ευλογίες των ΗΠΑ.

Όσο για το στρατιωτικό «αποτύπωμα» των ΗΠΑ στον ελλαδικό χώρο, μετά την υπερψήφιση στις αρχές του έτους στη Βουλή της επικαιροποιημένης αμυντικής συνεργασίας (MDCA), αυτό δεν μεγαλώνει, απλά, αλλά γιγαντώνεται, καθώς οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις αποκτούν και επισήμως μόνιμη παρουσία –εκτός από τη Σούδα– σε άλλα τρία στρατηγικά σημεία, στη Λάρισα, τον Βόλο και την Αλεξανδρούπολη (έλεγχος Βαλκανίων, Δαρδανελίων και Αιγαίου) με στόχο να εξασφαλίσουν καλύτερο έλεγχο στην περιοχή της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Επιπροσθέτως, οι ΗΠΑ διαθέτουν και ιπτάμενα ραντάρ *AWACS* που σταθμεύουν στη νατοϊκή βάση στο Άκτιο, ενώ οι εγκαταστάσεις σε Λάρισα, Βόλο και Αλεξανδρούπολη θα χρησιμοποιούνται ως «ορμητήρια» για τα υπερσύγχρονα αμερικανικά UAVs, τα πλοία και ελικόπτερα μάχης. Θα τονίσουμε ότι την συμφωνία αυτή είχε προετοιμάσει η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση Συριζα-Ανελ, η οποία είχε προχωρήσει και στην υπογραφή της συμφωνίας των Πρεσπών κατ' επιταγήν των αμερικανών και γερμανών «φίλων», προκαλώντας την αντίδραση του ρωσικού παράγοντα, που προσβλέπει πάντα σε ερείσματα στην Μεσόγειο.

Στην πρόσφατη ομιλία του στην επαρχία Μους, στη νοτιανατολική Τουρκία, με αφορμή την μάχη του *Μαντζικέρτ1*, ο *Ερντογάν* είπε ότι οι **επιθέσεις** που δέχεται η χώρα του **σε οικονομικό επίπεδο είναι παρόμοιες με προηγούμενες απόπειρες εισβολής** στη **Μικρά Ασία**, προειδοποιώντας ότι κάτι τέτοιο θα οδηγούσε στην **κατάρρευση** και των γύρω περιοχών: «*Μην ξεχνάτε, **η Μικρά Ασία είναι ένα τείχος** και αν αυτό το τείχος καταρρεύσει δεν θα υπάρχουν πια Μέση Ανατολή, Αφρική, Κεντρική Ασία, Βαλκάνια ή Καύκασος. Δεν είναι τυχαίο που οι μοναδικές περιοχές της Συρίας όπου υπάρχει ασφάλεια και ειρήνη είναι υπό τον έλεγχο της Τουρκίας. Θεού θέλοντος, θα φέρουμε την ίδια ειρήνη και σε άλλες περιοχές της Συρίας επίσης. Θεού θέλοντος, θα φέρουμε την ίδια ειρήνη στο Ιράκ, όπου δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις*».

Το μήνυμα του Ερντογάν έχει πολλούς αποδέκτες, και στέλνεται ιδιαιτέρως σε Ε.Ε. και ΗΠΑ: «*Αποθανέτω η ψυχή μου μετά των αλλοφύλων*»...

Όσο για τους ντόπιους εξουσιαστές, τρέχουν και δεν προλαβαίνουν τον τελευταίο καιρό να ενημερώσουν τους ιθαγενείς ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη, στην ΑΟΖ, και στην υφαλοκρηπίδα και ποια τα κυριαρχικά δικαιώματα για να καταλάβουν οι «αδαείς» ποια

Η διευθέτηση της κοινωνικής σύγκρουσης,
Τζέφρεϋ Ρούμπιν-Ντην Προύιτ, Σουνγκ Χη Κιμ

«Αν η Ελλάδα θέλει να πληρώσει το τίμημα, ας έρθει να μας αντιμετωπίσει. Αν δεν έχουν το θάρρος να το πράξουν, θα πρέπει να μείνουν μακριά από τον δρόμο μας [...] (η Ελλάδα είναι) ανάξια απέναντι στη βυζαντινή κληρονομιά», [...] αρνείται να πάρει μαθήματα από την ιστορία και δρα ως ψεύτικος τραμπούκος στη Μεσόγειο [...] Η Τουρκία θα πάρει όσα δικαιούται στην Ανατολική Μεσόγειο, το Αιγαίο και τη Μαύρη Θάλασσα, δεν θα κάνουμε καμία υποχώρηση. Καλούμε τους συνομιλητές μας να μείνουν μακριά από λάθη, που θα τους προκαλέσουν καταστροφή. Δεν θα συμβιβαστούμε σε αυτά που είναι δικά μας... Είμαστε αποφασισμένοι να κάνουμε οτιδήποτε είναι απαραίτητο».

Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν
Απόσπασμα της ομιλίας του στην 949η
επέτειο της μάχης του *Μαντζικέρτ*.

Στον κόσμο της κυριαρχίας είναι γνωστό ότι εκείνοι που απειλούν, στις περισσότερες των περιπτώσεων, θεωρούνται πιο ισχυροί και με μεγαλύτερη ικανότητα ελέγχου από εκείνους που υπόσχονται. Επίσης, θεωρείται σχεδόν δεδομένο ότι οι ισχυρότεροι απειλούν, γιατί πολύ απλά οι απειλές γι' αυτούς είναι αποτελεσματικότερες από τις υποσχέσεις. Άλλωστε, ακόμα και αν ανακαλέσουν στα λόγια ή στις πράξεις τις απειλές, μπορούν, εξ ίσου, να βγουν ωφελημένοι, εμφανιζόμενοι ως διαλλακτικοί και έτοιμοι να υπηρετήσουν την «αποκλιμάκωση», που εμφανίζονται να αναζητούν οι κάθε λογής περιβόητοι μεσολαβητές.

Οι απειλές όμως, επίσης, εκτοξεύονται για να θεμελιώσουν αμετάκλητες δεσμεύσεις, μ' άλλα λόγια, να θέσουν ήδη κεκτημένα σ' ένα τραπέζι διαπραγματεύσεων, αλλά και να κινητοποιήσουν κρυφά ή φανερά περισσότερους εμπλεκόμενους. Μην ξεχνάμε ότι ο όρος «*κλιμάκωση*» χρησιμοποιείται είτε για να καταδειχθεί ότι ένα εμπλεκόμενο μέρος αυξάνει την ένταση χρησιμοποιώντας σκληρότερες πρακτικές για να πιέσει, είτε ότι αυξάνεται συνολικά η ένταση μιας αντιπαράθεσης, που αφορά περισσότερους εμπλεκόμενους από αυτούς που εμφανίζονται ως οι άμεσα ενδιαφερόμενοι.

Η λεγόμενη κλιμάκωση στα «ελληνοτουρκικά» λεγόμενα ζητήματα είναι φανερό ότι αποτελεί ένα ακόμα επεισόδιο στο σφοδρό ανταγωνισμό, που μαίνεται και αφορά

τους κυριαρχικούς συσχετισμούς, έτσι όπως αυτοί αποτυπώνονται την τελευταία περίοδο, με αφορμή το ξέσπασμα της χρηματοοικονομικής «κρίσης» του 2008 και τους πολέμους δι' αντιπροσώπων στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, με προεξέχουσα την περίπτωση της ***Συρίας***, αλλά και πρόσφατα της ***Λιβύης***.

Η διάρκεια, λοιπόν, της λεγόμενης ελληνοτουρκικής «κρίσης», και η παράταση της είναι φανερό ότι σχετίζεται με μια σειρά εξελίξεων, που δεν έχουν σχέση μόνον με τις εκλογές στις ΗΠΑ στις 3 Νοεμβρίου ή την επερχόμενη αλλαγή ηγεσίας στην Γερμανία· εξελίξεις που αφορούν τις πολύχρονες και αιματηρές διαδικασίες στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, η οποία αυτή τη στιγμή φαντάζει σαν την «μαύρη τρύπα», που άφησε πίσω της η πρόσφατη έκρηξη στο λιμάνι της ***Βηρυτού***.

Είναι χαρακτηριστικό ότι την ίδια στιγμή που ο ***Ερντογάν*** φιλοξενεί στελέχη της ***Χαμάς*** προσφέροντας τους διαβατήρια, το κράτος του Ισραήλ βομβαρδίζει θέσεις της ***Χεζμπολάχ*** στον ***Λίβανο*** και της ***Χαμάς*** στην ***Λωρίδα της Γάζας***· προηγουμένως ισραηλινό αεροπλάνο εφοδιασμένο με συστήματα ηλεκτρονικής παρακολούθησης επιτηρούσε το τουρκικό ερευνητικό σκάφος *Ορούτς Ρέι* και τα συνοδευτικά τουρκικά πολεμικά πλοία, ενώ λίγες ημέρες πριν ο ισραηλινός πρόεδρος, *Ρεουβέν Ρίβλιν*, διεμήνυε στη ***Χαμάς*** χαρακτηριστικά ότι «*αν θέλει πόλεμο, θα έχει πόλεμο*».

Σημειωτέον ότι το Ισραηλινό κράτος βομβαρδίζει σχεδόν καθημερινά τη ***Γάζα*** από τις 6 Αυγούστου, έπειτα από τις εκτοξεύσεις ρουκετών και τα μπαλόνια που προκάλεσαν δεκάδες πυρκαγιές στο Ισραήλ καίγοντας καλλιέργειες και θαμνώδεις εκτάσεις, ενώ επίσης, έχει πρόσφατα αποκλείσει το *Κερέμ Σαλόμ*, σημείο εισόδου εμπορευμάτων και καυσίμων για την *Λωρίδα της Γάζας*, κλείνοντας έτσι τον μοναδικό τοπικό σταθμό παραγωγής ενέργειας.

AWACS που σταθμεύουν στη νατοϊκή βάση στο Άκτιο, ενώ οι εγκαταστάσεις σε Λάρισα, Βόλο και Αλεξανδρούπολη θα χρησιμοποιούνται ως «ορμητήρια» για τα υπερσύγχρονα αμερικανικά UAVs, τα πλοία και ελικόπτερα μάχης. Θα τονίσουμε ότι την συμφωνία αυτή είχε προετοιμάσει η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση Συριζα-Ανελ, η οποία είχε προχωρήσει και στην υπογραφή της συμφωνίας των Πρεσπών κατ' επιταγήν των αμερικανών και γερμανών «φίλων», προκαλώντας την αντίδραση του ρωσικού παράγοντα, που προσβλέπει πάντα σε ερείσματα στην Μεσόγειο.

Στην πρόσφατη ομιλία του στην επαρχία Μους, στη νοτιανατολική Τουρκία, με αφορμή την μάχη του *Μαντζικέρτ*1, ο *Ερντογάν* είπε ότι οι **επιθέσεις** που δέχεται η χώρα του **σε οικονομικό επίπεδο είναι παρόμοιες με προηγούμενες απόπειρες εισβολής** στη **Μικρά Ασία**, προειδοποιώντας ότι κάτι τέτοιο θα οδηγούσε στην **κατάρρευση** και των γύρω περιοχών: «*Μην ξεχνάτε, **η Μικρά Ασία είναι ένα τείχος** και αν αυτό το τείχος καταρρεύσει δεν θα υπάρχουν πια Μέση Ανατολή, Αφρική, Κεντρική Ασία, Βαλκάνια ή Καύκασος. Δεν είναι τυχαίο που οι μοναδικές περιοχές της Συρίας όπου υπάρχει ασφάλεια και ειρήνη είναι υπό τον έλεγχο της Τουρκίας. Θεού θέλοντος, θα φέρουμε την ίδια ειρήνη και σε άλλες περιοχές της Συρίας επίσης. Θεού θέλοντος, θα φέρουμε την ίδια ειρήνη στο Ιράκ, όπου δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις*».

Το μήνυμα του Ερντογάν έχει πολλούς αποδέκτες, και στέλνεται ιδιαιτέρως σε Ε.Ε. και ΗΠΑ: «*Αποθανέτω η ψυχή μου μετά των αλλοφύλων*»...

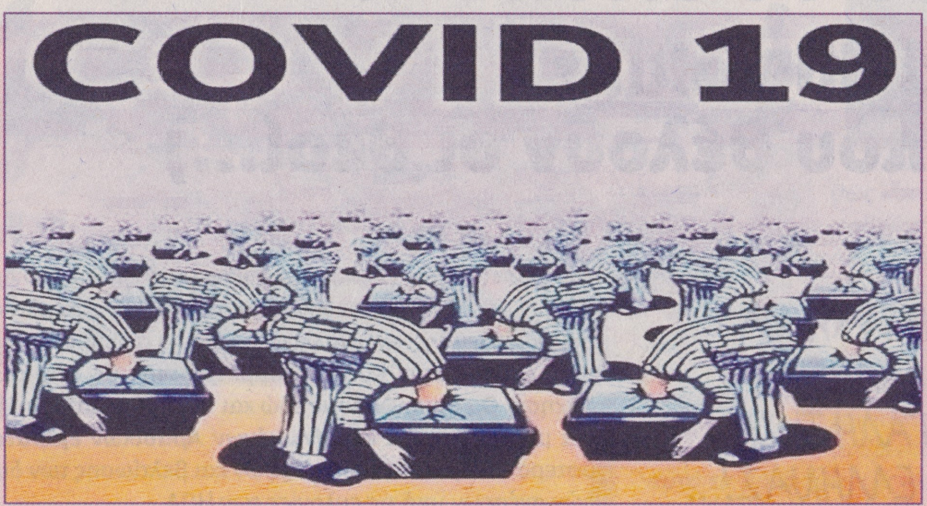
Όσο για τους ντόπιους εξουσιαστές, τρέχουν και δεν προλαβαίνουν τον τελευταίο καιρό να ενημερώσουν τους ιθαγενείς ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη, στην ΑΟΖ, και στην υφαλοκρηπίδα και ποια τα κυριαρχικά δικαιώματα για να καταλάβουν οι «αδαείς» ποια εθνική επιτυχία οφείλουν ανακουφισμένοι να πανηγυρίσουν όταν έρθει ώρα.

Μετά θα βάλουν τα «καλά τους ρούχα» και θα ταξιδέψουν για την Χάγη, πράγματα παστρικά, και ευλογημένα από τον «θεό της Ελλάδος» και φυσικά από τους συμμάχους.

Η Ελλάδα, άλλωστε, ποτέ δεν πεθαίνει...

Συσπείρωση Αναρχικών

1. Στις 26 Αυγούστου 1071 οι Βυζαντινοί υφίστανται δεινή ήττα από τους Σελτζούκους Τούρκους στο *Μαντζικέρτ*, κοντά στην λίμνη Βαν με αποτέλεσμα να κλονισθεί ο έλεγχος τους στην Μ. Ασία.

συνέχεια από τη σελ. 2

κομματικά φαινόμενα του αντικοινωνικού αθεϊσμού, που εμφανίστηκαν σίγουρα πρακτόρικα μέσα στο κόμμα, κάτι αμόρφωτων και κομπλεξικών αστείων υπάρξεων, κουραμπιέδων μικροαστών σαλιάρηδων, κάτι θηλαστικών που έχουν τον αέρα τον κοπανιστό του ελαφρόμυαλου μέλους και δεν σηκώνονται να ξεκουμπιστούν να πάνε από εκεί που ήρθαν στις γκρούπες των αριστεριστών, να λένε σαχλαμάρες και να τρώνε πασατέμπο στα παγκάκια και να αφήσουν τα αριστερά μεγαλεία και την εξουσία για την νομενκλατούρα του κόμματος. Άϊ στα τσακίδια αμόρφωτοι, που θα κατηγορήσετε και τον Τσίπρα ντενεκέδες, σαχλαμαράκηδες, αριστεριστές πουθενάκηδες, ταβερνιάρηδες ανιστόρητοι, που ’σαι Μενεγάκη θεά να δεις τους ξενέρωτους...

ΨΕΥΤΗΣ ΚΑΙ ΛΩΠΟΔΥΤΗΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Ή «ΕΘΝΟΠΡΟΔΟΤΗΣ» ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ;

σε: *«Όπως γνωρίζουμε το Oruc Reis συνοδεία πλοίων έχει μπει στην παράνομη Navtex και εκτελεί το σχεδιάγραμμα ερευνών. Δεν μπορεί όταν έχει βγει όλος ο στόλος μιας χώρας που είναι παραβατική και λειτουργεί εκτός πλαισίου διεθνούς δικαίου, το ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό να έκανε ότι δεν συμβαίνει τίποτα»*, ξεκαθαρίζοντας ότι: ***«Έχει κάνει έρευνες. Το θέμα είναι λίγο πιο περίπλοκο όμως. Έχει κάνει έρευνες, να μην κοροϊδευόμαστε****. Η όλη κίνησή του, όμως, δείχνει ότι δεν ήταν αυτός ο πραγματικός σκοπός της παρουσίας του. Τις πρώτες μέρες δεν έκανε καθόλου έρευνες. Όταν εμείς το «σηκώσαμε» ότι δεν κάνει έρευνες, βγήκε λίγο εκτός, άπλωσε τα καλώδια, επέστρεψε, έκανε κάποιες έρευνες. Κάποια στιγμή σήκωσε λίγο καιρό και σταμάτησε τις έρευνες. Ένα καλώδιο έχει βγάλει δεν έχει βγάλει δύο. Μαρκάρει την περιοχή του. Από ’κει και πέρα δεν υπάρχει ολίγον έγκυος. Εφόσον έχει μπει και έχει κάνει και έρευνες έστω και μισής ώρας, έχει κάνει την έμπρακτη αμφισβήτηση».*

Αμπεμπαμπλόμ του κιθεμπλόμ, αμπεμπλομ του κιθεμπλομ μπλιμ μπλομ! ... Ποιός είναι ο ψεύτης;

Ο λεβέντης ο Κυριάκος, ο πρωθυπουργός, ο εκλεκτότερος των εκλεκτών γιατί επιλέγει

Είναι ίσως κοινότυπο, αλλά θα το επαναλάβουμε, όσο και αν φαντάζει κουραστικό. Το κράτος έχει συνέχεια. Οι εκάστοτε διαχειριστές του δεν ξεκινούν από το μηδέν, δεν εφευρίσκουν τα πάντα την στιγμή κατά την οποία τους παραδίδονται τα ηνία από τους προκατόχους τους, οι οποίοι, επίσης, συνεχίζουν να ασκούν εξουσία αυτή τη φορά από το πόστο της λεγόμενης ελάσσονος ή μείζονος αντιπολίτευσης. Οι εκκλήσεις, λόγου χάρη, για συναίνεση σε διάφορα θέματα βασίζονται κατ’ αρχήν σ’ αυτήν την εξουσιαστική πραγματικότητα, χωρίς να υποτιμούμε το βάθος και την διαδρομή των ιδεολογικών συγκλίσεων ή αλληλοκαλύψεων ανάμεσα στους κομματικούς σχηματισμούς.

Θέση κλειδί, μάλιστα, στις ιδεολογικές συγκλίσεις ενίοτε κατέχουν κομματικοί σχηματισμοί (όπως στο πρόσφατο παρελθόν οι ΑΝΕΛ ή το Ποτάμι) οι οποίοι σύντομα «εξαερώνονται» εκλογικά. Η «δουλειά», όμως, γίνεται και με το παραπάνω. Τα «άλματα» δικαιολογούνται λόγω των «έκτακτων» πολιτικών και οικονομικών συνθηκών και της επείγουσας ανάγκης να δοθεί πολιτική στέγη στους εξοργισμένους ψηφοφόρους, οι οποίοι γίνονται, όπως λέγεται σ’ αυτές τις περιπτώσεις, εύκολη λεία των «ακραίων».

Το πεδίο, βέβαια, της καταστολής δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση, αντίθετα αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, παρ’ ότι παραμένει βολικό να διατηρούνται οι γνωστές κατασκευές περί «ανεκτικών» αριστερών και «σκληρών» δεξιών, οι οποίοι «ανεβάζουν» ψηλά στην πολιτική ατζέντα την προάσπιση του «νόμου και της τάξης».

«Έλεος, όχι άλλους αγώνες»*... (Δ. Ψυχογιός πρώην αντιστασιακός)*

Ο ***Δημήτρης Ψυχογιός***, αρθρογράφος στα έντυπα του συγκροτήματος Μαρινάκη (τέως Λαμπράκη), αγωνίστηκε κατά της δικτατορίας δυναμικά με προκηρύξεις και με βόμβες, φυλακίστηκε και βασανίστηκε.

Υπάρχει, λοιπόν, δικαιολογημένο ενδιαφέρον να δούμε τις απόψεις του για το νέο νομοσχέδιο, που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο απαγορεύσεων των διαδηλώσεων.

«Τα τελευταία 50 χρόνια, δεν έχει καεί, λεηλατηθεί ή γίνει πεδίο μάχης καμμία πόλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τούτο και σε καμμία τα κτίρια των κεντρικότερων δρόμων δεν είναι σιδηρόφρακτα. Μόνο κατά την περίοδο των μεγάλων αναταραχών αμέσως μετά τον «Μάη του ’68» έγιναν στην Γαλλία, Γερμανία, την Ιταλία γεγονότα αντίστοιχα αλλά όχι τόσο ακραία –αυτών που δυστυχώς αποτελούν «αθηναϊκή κανονικότητα»: η ελληνική πρωτεύουσα κάηκε και λεηλατήθηκε πολλές φορές την τελευταία δωδεκαετία: το 2008 επί «αλεξανδρινών», το 2011 και το 2012 επί μνημονίων. Και καθημερινά η Αθήνα τίθεται «εκτός λειτουργίας» από διαδηλώσεις».

Μ’ αυτό τον τρόπο ξεκινά το άρθρο του Δ. Ψυχογιού με τον τίτλο «*Περί διαδηλώσεων*» στην καθημερινή εφημερίδα τα ΝΕΑ στις 2-7-2020. Έλεος, όχι τόσο μεγάλα ψέμματα θ’ αναφωνούσε ο οποιοσδήποτε...

Γιατί ο Ψυχογιός ψεύδεται ανοιχτά και δίχως δισταγμό; Γιατί κάνει πολιτική. Μήπως δεν γνωρίζει ή δεν θυμάται λόγου χάριν τις σφοδρές συγκρούσεις στην φλεγό-

συνέχεια από τη σελ. 2

κομματικά φαινόμενα του αντικοινωνικού αθεϊσμού, που εμφανίστηκαν σίγουρα πρακτόρικα μέσα στο κόμμα, κάτι αμόρφωτων και κομπλεξικών αστείων υπάρξεων, κουραμπιέδων μικροαστών σαλιάρηδων, κάτι θηλαστικών που έχουν τον αέρα τον κοπανιστό του ελαφρόμυαλου μέλους και δεν σηκώνονται να ξεκουμπιστούν να πάνε από εκεί που ήρθαν στις γκρούπες των αριστεριστών, να λένε σαχλαμάρες και να τρώνε πασατέμπο στα παγκάκια και να αφήσουν τα αριστερά μεγαλεία και την εξουσία για την νομενκλατούρα του κόμματος. Άϊ στα τσακίδια αμόρφωτοι, που θα κατηγορήσετε και τον Τσίπρα ντενεκέδες, σαχλαμαράκηδες, αριστεριστές πουθενάκηδες, ταβερνιάρηδες ανιστόρητοι, που 'σαι Μενεγάκη θεά να δεις τους ξενέρωτους...

ΨΕΥΤΗΣ ΚΑΙ ΛΩΠΟΔΥΤΗΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Ή «ΕΘΝΟΠΡΟΔΟΤΗΣ» ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ;

«Ξανατονίζω: Απαντούμε, δεν προκαλούμε. Και με στιβαρότητα προσβλέπουμε να επικρατήσει, επιτέλους, η λογική στη γειτονική μας χώρα. Ώστε να μπορέσει να ξεκινήσει ένας καλόπιστος διάλογος. Βασισμένος στο Διεθνές Δίκαιο και στον αμοιβαίο σεβασμό για τη μία διαφορά που αποτελεί το αντικείμενο συζήτησης και ενδεχόμενης προσφυγής σε διεθνές δικαιοδοτικό όργανο: Την οριοθέτηση Θαλασσίων Ζωνών στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Δεν σηκώνουμε σημαίες ευκαιρίας. Υψώνουμε τη στάση της ευθύνης και της νομιμότητας. ***Γιατί δεν γίνεται σοβαρή εξωτερική πολιτική με προπαγανδιστικές φωτογραφίες από ανύπαρκτες σεισμικές έρευνες.*** *Ούτε και με εθνικιστικούς παροξυσμούς προς*

σε: *«Όπως γνωρίζουμε το Oruc Reis συνοδεία πλοίων έχει μπει στην παράνομη Navtex και εκτελεί το σχεδιάγραμμα ερευνών. Δεν μπορεί όταν έχει βγει όλος ο στόλος μιας χώρας που είναι παραβατική και λειτουργεί εκτός πλαισίου διεθνούς δικαίου, το ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό να έκανε ότι δεν συμβαίνει τίποτα»*, ξεκαθαρίζοντας ότι: ***«Έχει κάνει έρευνες. Το θέμα είναι λίγο πιο περίπλοκο όμως. Έχει κάνει έρευνες, να μην κοροϊδευόμαστε.*** *Η όλη κίνησή του, όμως, δείχνει ότι δεν ήταν αυτός ο πραγματικός σκοπός της παρουσίας του. Τις πρώτες μέρες δεν έκανε καθόλου έρευνες. Όταν εμείς το «σηκώσαμε» ότι δεν κάνει έρευνες, βγήκε λίγο εκτός, άπλωσε τα καλώδια, επέστρεψε, έκανε κάποιες έρευνες. Κάποια στιγμή σήκωσε λίγο καιρό και σταμάτησε τις έρευνες. Ένα καλώδιο έχει βγάλει δεν έχει βγάλει δύο. Μαρκάρει την περιοχή του. Από 'κει και πέρα δεν υπάρχει ολίγον έγκυος. Εφόσον έχει μπει και έχει κάνει και έρευνες έστω και μισής ώρας, έχει κάνει την έμπρακτη αμφισβήτηση».*

Αμπεμπαμπλόμ του κιθεμπλόμ, αμπεμπλομ του κιθεμπλομ μπλιμ μπλομ! ... Ποιός είναι ο ψεύτης;

Ο λεβέντης ο Κυριάκος, ο πρωθυπουργός, ο εκλεκτότερος των εκλεκτών γιατί επιλέγει μόνον εκλεκτούς, αφού και αυτός είναι εκλεκτός και από εκλεκτή οικογένεια, με εκλεκτές σπουδές που κάνει μόνον εκλεκτές παρέες και διαλέγει μόνο εκλεκτά στελέχη με εκλεκτά βιογραφικά, δηλαδή από εκλεκτές καρέκλες για να φτιάξει μια εκλεκτή εξουσία, και όλα τελικά να είναι μόνο εκλεκτά, τόσο εκλεκτά που όλα θα λάμπουν!

Μήπως ψεύτης είναι ο σύμβουλος ασφαλείας; Μα αφού επιλέχθηκε σαν εκλεκτός, πότε μπαγιάτεψε, πότε πρόλαβε ο διαλεχτός καραβανάς να γίνει του σωρού; Τέλος πάντων, ο σύμβουλος παραιτήθηκε γιατί η δήλωση του λέει δεν ήταν τόσο εκλεκτή και προκάλεσε σύγχυση στην εκλεκτή κυβέρνηση, κάτι που ουδέποτε θέλησε γιατί σαν εκλεκτός που επιλέχθηκε έχει μάθει να ανα-

σχηματισμοί (όπως στο πρόσφατο παρελθόν οι ΑΝΕΛ ή το Ποτάμι) οι οποίοι σύντομα «εξαερώνονται» εκλογικά. Η «δουλειά», όμως, γίνεται και με το παραπάνω. Τα «άλματα» δικαιολογούνται λόγω των «έκτακτων» πολιτικών και οικονομικών συνθηκών και της επείγουσας ανάγκης να δοθεί πολιτική στέγη στους εξοργισμένους ψηφοφόρους, οι οποίοι γίνονται, όπως λέγεται σ' αυτές τις περιπτώσεις, εύκολη λεία των «ακραίων».

Το πεδίο, βέβαια, της καταστολής δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση, αντίθετα αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, παρ' ότι παραμένει βολικό να διατηρούνται οι γνωστές κατασκευές περί «ανεκτικών» αριστερών και «σκληρών» δεξιών, οι οποίοι «ανεβάζουν» ψηλά στην πολιτική ατζέντα την προάσπιση του «νόμου και της τάξης».

«Έλεος, όχι άλλους αγώνες»... (Δ. Ψυχογιός πρώην αντιστασιακός)

Ο ***Δημήτρης Ψυχογιός***, αρθρογράφος στα έντυπα του συγκροτήματος Μαρινάκη (τέως Λαμπράκη), αγωνίστηκε κατά της δικτατορίας δυναμικά με προκηρύξεις και με βόμβες, φυλακίστηκε και βασανίστηκε.

Υπάρχει, λοιπόν, δικαιολογημένο ενδιαφέρον να δούμε τις απόψεις του για το νέο νομοσχέδιο, που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο απαγορεύσεων των διαδηλώσεων.

«Τα τελευταία 50 χρόνια, δεν έχει καεί, λεηλατηθεί ή γίνει πεδίο μάχης καμμία πόλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τούτο και σε καμμία τα κτίρια των κεντρικότερων δρόμων δεν είναι σιδηρόφρακτα. Μόνο κατά την περίοδο των μεγάλων αναταραχών αμέσως μετά τον «Μάη του '68» έγιναν στην Γαλλία, Γερμανία, την Ιταλία γεγονότα αντίστοιχα αλλά όχι τόσο ακραία –αυτών που δυστυχώς αποτελούν «αθηναϊκή κανονικότητα»: η ελληνική πρωτεύουσα κάηκε και λεηλατήθηκε πολλές φορές την τελευταία δωδεκαετία: το 2008 επί «αλεξανδρινών», το 2011 και το 2012 επί μνημονίων. Και καθημερινά η Αθήνα τίθεται «εκτός λειτουργίας» από διαδηλώσεις».

Μ' αυτό τον τρόπο ξεκινά το άρθρο του Δ. Ψυχογιού με τον τίτλο *«Περί διαδηλώσεων»* στην καθημερινή εφημερίδα τα ΝΕΑ στις 2-7-2020. Έλεος, όχι τόσο μεγάλα ψέμματα θ' αναφωνούσε ο οποιοσδήποτε...

Γιατί ο Ψυχογιός ψεύδεται ανοιχτά και δίχως δισταγμό; Γιατί κάνει πολιτική. Μήπως δεν γνωρίζει ή δεν θυμάται λόγου χάριν τις σφοδρές συγκρούσεις στην φλεγόμενη *Γένοβα* το 2001 επί δύο μερόνυχτα, όπου δολοφονήθηκε ο *Κάρλος Τζουλιάνι*; Και γνωρίζει και θυμάται ο κουτοπόνηρος πρώην καθηγητής της *Παντείου* στα *Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας*. Επιλέγει, όμως, την γνωστή σταλινική, και όχι μόνον, μέθοδο που έχει σπουδάσει: η ιστορία γράφεται κάθε φορά από την εξουσία και μόνον από αυτήν. Το ξεκαθαρίζουμε. Δεν είναι υποχρεωμένος ο Ψυχογιός και ο κάθε Ψυχογιός να συμφωνεί με το ξέσπασμα εξεγέρσεων, κοινωνικών συγκρούσεων ούτε καν να τις κατανοεί. Και ούτε βέβαια εγκαλείται γι' αυτό από εμάς. Αυτό που κάνει στην συγκεκριμένη περίπτωση, το ξαναλέμε, είναι ότι ψεύδεται συνειδητά για να προτρέψει έμμεσα ή άμεσα στην εφαρμογή του δόγματος της μηδενικής ανοχής για τους ταραξίες ή τους εξεγερμένους.

Έτσι, ο Ψυχογιός εμφανίζει την *«ελληνική ιδιαιτερότητα»* ως πανευρωπαϊκή παρέκκλιση, τους ιθαγενείς καθυστερημένους πολιτικά και κοινωνικά και επομένως τις κατασταλτικές απαγορεύσεις ως μονόδρομο. Καταστρέφεται το περιβάλλον, δολοφονεί εν ψυχρώ η αστυνομία, βυθίζεται στην φτώχεια και την δυστυχία ολοένα και περισσότερος κόσμος; Σκύψτε τα κεφάλια, αυτοκτονήστε, γλείψτε την εξουσία για μερικά ψίχουλα, πείτε τα παράπονά σας στην υπηρεσία, κάντε μια αίτηση στον εργοδότη σας, αλλά ... *«έλεος όχι άλλοι αγώνες»*, μην ταλαιπωρείτε

πάνε από εκεί που ήρθαν στις γκρούπες των αριστεριστών, να λένε σαχλαμάρες και να τρώνε πασατέμπο στα παγκάκια και να αφήσουν τα αριστερά μεγαλεία και την εξουσία για την νομενκλατούρα του κόμματος. Άϊ στα τσακίδια αμόρφωτοι, που θα κατηγορήσετε και τον Τσίπρα ντενεκέδες, σαχλαμαράκηδες, αριστεριστές πουθενάκηδες, ταβερνιάρηδες ανιστόρητοι, που 'σαι Μενεγάκη θεά να δεις τους ξενέρωτους...

ΨΕΥΤΗΣ ΚΑΙ ΛΩΠΟΔΥΤΗΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Ή «ΕΘΝΟΠΡΟΔΟΤΗΣ» ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ;

«*Ξανατονίζω: Απαντούμε, δεν προκαλούμε. Και με στιβαρότητα προσβλέπουμε να επικρατήσει, επιτέλους, η λογική στη γειτονική μας χώρα. Ώστε να μπορέσει να ξεκινήσει ένας καλόπιστος διάλογος. Βασισμένος στο Διεθνές Δίκαιο και στον αμοιβαίο σεβασμό για τη μία διαφορά που αποτελεί το αντικείμενο συζήτησης και ενδεχόμενης προσφυγής σε διεθνές δικαιοδοτικό όργανο: Την οριοθέτηση Θαλασσίων Ζωνών στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Δεν σηκώνουμε σημαίες ευκαιρίας. Υψώνουμε τη στάση της ευθύνης και της νομιμότητας.* ***Γιατί δεν γίνεται σοβαρή εξωτερική πολιτική με προπαγανδιστικές φωτογραφίες από ανύπαρκτες σεισμικές έρευνες.*** *Ούτε και με εθνικιστικούς παροξυσμούς προς ελεγχόμενα μέσα ενημέρωσης*» (Διάγγελμα Κ. Μητσοτάκη, 12-8-2020).

Η αλήθεια να λέγεται, άλλωστε γι' αυτό τον επέλεξε ο μαλάκας ο ελληνικός λαός για να του λέει τις μεγάλες αλήθειες. Όχι σαν εκείνον τον αρχιψεύταρο τον Τσίπρα.

Έλα μου, όμως, που το πρωί της 17/8 ο αντιναύαρχος εν αποστρατεία, σύμβουλος εθνικής ασφαλείας **Αλέξανδρος Διακόπουλος**, μιλώντας στο Open, για την Ανατολική Μεσόγειο και τα ελληνοτουρκικά δήλωσε: «*Η όλη κίνησή του, όμως, δείχνει ότι δεν ήταν αυτός ο πραγματικός σκοπός της παρουσίας του. Τις πρώτες μέρες δεν έκανε καθόλου έρευνες. Όταν εμείς το «σηκώσαμε» ότι δεν κάνει έρευνες, βγήκε λίγο εκτός, άπλωσε τα καλώδια, επέστρεψε, έκανε κάποιες έρευνες. Κάποια στιγμή σήκωσε λίγο καιρό και σταμάτησε τις έρευνες. Ένα καλώδιο έχει βγάλει δεν έχει βγάλει δύο. Μαρκάρει την περιοχή του. Από 'κει και πέρα δεν υπάρχει ολίγον έγκυος. Εφόσον έχει μπει και έχει κάνει και έρευνες έστω και μισής ώρας, έχει κάνει την έμπρακτη αμφισβήτηση*».

Αμπεμπαμπλόμ του κιθεμπλόμ, αμπεμπλομ του κιθεμπλομ μπλιμ μπλομ! ... Ποιός είναι ο ψεύτης;

Ο λεβέντης ο Κυριάκος, ο πρωθυπουργός, ο εκλεκτότερος των εκλεκτών γιατί επιλέγει μόνον εκλεκτούς, αφού και αυτός είναι εκλεκτός και από εκλεκτή οικογένεια, με εκλεκτές σπουδές που κάνει μόνον εκλεκτές παρέες και διαλέγει μόνο εκλεκτά στελέχη με εκλεκτά βιογραφικά, δηλαδή από εκλεκτές καρέκλες για να φτιάξει μια εκλεκτή εξουσία, και όλα τελικά να είναι μόνο εκλεκτά, τόσο εκλεκτά που όλα θα λάμπουν!

Μήπως ψεύτης είναι ο σύμβουλος ασφαλείας; Μα αφού επιλέχθηκε σαν εκλεκτός, πότε μπαγιάτεψε, πότε πρόλαβε ο διαλεχτός καραβανάς να γίνει του σωρού; Τέλος πάντων, ο σύμβουλος παραιτήθηκε γιατί η δήλωση του λέει δεν ήταν τόσο εκλεκτή και προκάλεσε σύγχυση στην εκλεκτή κυβέρνηση, κάτι που ουδέποτε θέλησε γιατί σαν εκλεκτός που επιλέχθηκε έχει μάθει να αναλαμβάνει τις εκλεκτές ευθύνες του. Και ο εκλεκτός πρωθυπουργός δέχθηκε την εκλεκτή του παραίτηση και τον ευχαρίστησε για τις εκλεκτές τους υπηρεσίες που όμως προκάλεσαν πρόβλημα.

Αλλά δεν πειράζει και πάλι όλα εκλεκτά θα είναι...

Λεόν

Υπάρχει, λοιπόν, δικαιολογημένο ενδιαφέρον να δούμε τις απόψεις του για το νέο νομοσχέδιο, που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο απαγορεύσεων των διαδηλώσεων.

«*Τα τελευταία 50 χρόνια, δεν έχει καεί, λεηλατηθεί ή γίνει πεδίο μάχης καμμία πόλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τούτο και σε καμμία τα κτίρια των κεντρικότερων δρόμων δεν είναι σιδηρόφρακτα. Μόνο κατά την περίοδο των μεγάλων αναταραχών αμέσως μετά τον «Μάη του '68» έγιναν στην Γαλλία, Γερμανία, την Ιταλία γεγονότα αντίστοιχα αλλά όχι τόσο ακραία –αυτών που δυστυχώς αποτελούν «αθηναϊκή κανονικότητα»: η ελληνική πρωτεύουσα κάηκε και λεηλατήθηκε πολλές φορές την τελευταία δωδεκαετία: το 2008 επί «αλεξανδρινών», το 2011 και το 2012 επί μνημονίων. Και καθημερινά η Αθήνα τίθεται «εκτός λειτουργίας» από διαδηλώσεις*».

Μ' αυτό τον τρόπο ξεκινά το άρθρο του Δ. Ψυχογιού με τον τίτλο «*Περί διαδηλώσεων*» στην καθημερινή εφημερίδα τα ΝΕΑ στις 2-7-2020. Έλεος, όχι τόσο μεγάλα ψέμματα θ' αναφωνούσε ο οποιοσδήποτε...

Γιατί ο Ψυχογιός ψεύδεται ανοιχτά και δίχως δισταγμό; Γιατί κάνει πολιτική. Μήπως δεν γνωρίζει ή δεν θυμάται λόγου χάριν τις σφοδρές συγκρούσεις στην φλεγόμενη *Γένοβα* το 2001 επί δύο μερόνυχτα, όπου δολοφονήθηκε ο *Κάρλος Τζουλιάνι*; Και γνωρίζει και θυμάται ο κουτοπόνηρος πρώην καθηγητής της *Παντείου* στα *Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας*. Επιλέγει, όμως, την γνωστή σταλινική, και όχι μόνον, μέθοδο που έχει σπουδάσει: η ιστορία γράφεται κάθε φορά από την εξουσία και μόνον από αυτήν. Το ξεκαθαρίζουμε. Δεν είναι υποχρεωμένος ο Ψυχογιός και ο κάθε Ψυχογιός να συμφωνεί με το ξέσπασμα εξεγέρσεων, κοινωνικών συγκρούσεων ούτε καν να τις κατανοεί. Και ούτε βέβαια εγκαλείται γι' αυτό από εμάς. Αυτό που κάνει στην συγκεκριμένη περίπτωση, το ξαναλέμε, είναι ότι ψεύδεται συνειδητά για να προτρέψει έμμεσα ή άμεσα στην εφαρμογή του δόγματος της μηδενικής ανοχής για τους ταραξίες ή τους εξεγερμένους.

Έτσι, ο Ψυχογιός εμφανίζει την «*ελληνική ιδιαιτερότητα*» ως πανευρωπαϊκή παρέκκλιση, τους ιθαγενείς καθυστερημένους πολιτικά και κοινωνικά και επομένως τις κατασταλτικές απαγορεύσεις ως μονόδρομο. Καταστρέφεται το περιβάλλον, δολοφονεί εν ψυχρώ η αστυνομία, βυθίζεται στην φτώχεια και την δυστυχία oλοένα και περισσότερος κόσμος; Σκύψτε τα κεφάλια, αυτοκτονήστε, γλείψτε την εξουσία για μερικά ψίχουλα, πείτε τα παράπονά σας στην υπηρεσία, κάντε μια αίτηση στον εργοδότη σας, αλλά ... «*έλεος όχι άλλοι αγώνες*», μην ταλαιπωρείτε τον Ψυχογιό, πάρτε το απόφαση, εσείς οι διαδηλωτές φταίτε για όλα τα δεινά του τόπου. Και τέλος πάντων, αφού σάς το προτείνει ένας πρώην αντιστασιακός κάτι παραπάνω θα ξέρει...

Δυστυχώς, όμως, για τον Δ. Ψυχογιό στην προκειμένη περίπτωση, εκτός των άλλων, αυτογελοιοποιείται, καθώς την ίδια μέρα (2-7-2020) στο ίδιο φύλλο της εφημερίδας τα ΝΕΑ διαψεύδεται πανηγυρικώς από άλλον αρθρογράφο.

Ας δούμε τι γράφει στην σελ. 14, ξεκινώντας μάλιστα το άρθρο του, ο ***Τριαντάφυλλος Καρατράντος*** με την βαρύγδουπη μάλιστα επιστημονική ιδιότητα του Διεθνολόγου, του Δρ. Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και νέων απειλών και του επιστημονικού συνεργάτη ΕΛΙΑΜΕΠ (αν ξεχνούμε κάτι ας μας συμπαθάει...).

«*Οι πρώτες δύο δεκαετίες του 21ου αιώνα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν και ως η περίοδος των διαδηλώσεων. Από τις κινητοποιήσεις κατά της παγκοσμιοποίη-*

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ «ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ» ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΟ-ΔΕΞΙΑΣ

σης στο Σηάτλ και στη Γένοβα μέχρι τις διαδηλώσεις των τελευταίων εβδομάδων για την δολοφονία του Τζωρτζ Φλόιντ ή για τα μέτρα για την διαχείριση της πανδημίας παρατηρούμε μία έντονη κοινωνική κινητοποίηση. Σε αρκετές περιπτώσεις οι διαδηλώσεις κατέληξαν σε βίαια επεισόδια και σε ολομέτωπη αντιπαράθεση με τα Σώματα Ασφαλείας. <u>Οι εικόνες βίας από την Γένοβα, το Παρίσι, τις Βρυξέλλες, το Άμστερνταμ, τη Βαρκελώνη, το Λονδίνο, αλλά και τη Στουτγάρδη είναι μόνο μερικές από τις χαρακτηριστικές στιγμές σύγκρουσης και καταστροφών που βίωσε η Ευρώπη τα τελευταία είκοσι χρόνια</u>» (η υπογράμμιση είναι δική μας).*

Δεν χρειάζεται πολλή σκέψη για να καταλάβει κάποιος ότι ο *Καρατράντος* γνωρίζει εκ των προτέρων το άρθρο του Ψυχογιού και σπεύδει να τον διαψεύσει κατοχυρώνοντας, όπως μάλλον θεωρεί, μ' αυτόν τον τρόπο την επιστημονική του εγκυρότητα και προσφέροντας στην εφημερίδα τον περιβόητο πλουραλισμό απόψεων. Θα θέλαμε, όμως, πολύ να μάθουμε, ο Ψυχογιός έμαθε για το άρθρο του Κατράντου πριν δημοσιοποιηθούν και τα δύο την ίδια μέρα; Αν μας πληροφορούσε ένας από τους δυο θα του είμασταν υπόχρεοι. Έτσι από περιέργεια...

Φυσικά εδώ δεν πρόκειται για πλουραλισμό απόψεων, αφού ο ένας βγάζει ψεύτη τον άλλον. Αυτό δεν σημαίνει φυσικά ότι ο *Δρ. Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και νέων απειλών* διαφωνεί με τον Ψυχογιό επί της ουσίας, το αντίθετο μάλιστα, αφού στην συνέχεια ξεκαθαρίζει ότι «*κοινωνικές και εργασιακές συγκεντρώσεις δεν έχουν καμμία σχέση με βίαιες ομάδες, καταστροφές και επεισόδια. Οι ομάδες αυτές έχουν πολλές φορές εκμεταλλευθεί την κινητοποίηση των πολιτών για να δημιουργήσουν χάος και αυτό πρέπει να σταματήσει*».

Ο *δόκτωρ* δεν κρύβεται πίσω από το δάκτυλό του. Το πρόβλημα δεν είναι γενικά και αόριστα οι διαδηλώσεις, που «ταλαιπωρούν» τους πολίτες, αλλά οι «βίαιες ομάδες» και η δράση τους, η οποία πρέπει όχι απλά να κατασταλεί, αλλά να εξαφανιστεί εντελώς από το προσκήνιο με την συνδρομή του νέου ρυθμιστικού καθεστώτος-πλαισίου, αφού όπως ισχυρίζεται δεν υπάρχει άλλος τρόπος.

Δεν είναι, επίσης, τυχαίο ότι ο *δόκτωρ* αναφέρεται γενικά σε *βίαιες ομάδες*. Δεν αναφέρεται σε αναρχικούς, δεν αναφέρεται σε άγρια νεολαία, δεν αναφέρεται σε εργαζόμενους που επιλέγουν ενίοτε την σύγκρουση για να διεκδικήσουν κάποια αιτήματα που θέτουν, αλλά σε απρόσωπες *βίαιες ομάδες* αγνώστου κοινωνικής, ιδεολογικής ή άλλη προελεύσεως: «*κοινωνικές και εργασιακές συγκεντρώσεις δεν έχουν καμμία σχέση με βίαιες ομάδες, καταστροφές και επεισόδια*». Εδώ ο δόκτωρ με την σειρά του ψεύδεται, επίσης, ασύστολα και γελοιοποιείται στον ίδιο βαθμό.

Στην Κερατέα καταγράφηκε ιστορικά ή όχι η καθολική επιλογή των κατοίκων να συγκρουστούν και μάλιστα μ' όλα τα μέσα για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος; Ή μήπως δεν ήταν κοινωνικές οι συγκεντρώσεις τους, ούτε και οι πολύμηνες συγκρούσεις με την αστυνομία; Πώς τις ονομάζει τότε ο *δόκτωρας*, «*νέες απειλές*»;

Ο *Ψυχογιός*, βέβαια, δεν έχει αυταπάτες λόγω και προσωπικών εμπειριών: «*Οι ανεξέλεγκτες διαδηλώσεις είναι καταχρηστικές, διαλύουν την πόλη, τον δημόσιο χώρο. Πρέπει επιτέλους να περιοριστούν για να περιοριστεί η πολιτική βία –που δεν θα φθάσει όμως σε επίπεδα ανεκτά, αν δεν περιορίσουν τα κόμματα τη ρητορική του μίσους, που κυριαρχεί στον δημόσιο λόγο*». Ο στόχος σύμφωνα με τον Ψυχογιό δεν είναι η εξαφάνιση της πολιτικής

γιώτη Σωτήρη και φιλοξενείται στην σελ. 6, όπου μεταξύ άλλων διαβάζουμε τα εξής:

«*Με έναν τρόπο, υπάρχει μια όχι και τόσο σιωπηρή παραδοχή ότι οι πολίτες μπορούν να διεκδικήσουν και να επιβάλλουν αιτήματά τους όχι μόνο στις εκλογές, αλλά και με το να κατέβουν μαζικά στους δρόμους, να καταλάβουν τον δημόσιο χώρο, να διακόψουν την ομαλή λειτουργία της πόλης, να περικυκλώσουν τα κτίρια που στεγάζουν τους κρατικούς θεσμούς, συχνά να δοκιμάσουν να εισβάλλουν σε αυτά και να τα καταλάβουν και ενίοτε στη διαδρομή να συγκρουστούν με όργανα της τάξης. Η αναγκαστική παραδοχή αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι τα περισσότερα αποφασιστικά βήματα προς τη δημοκρατία από τη Γαλλική Επανάσταση και μετά έχουν ως ορόσημα και εκτεταμένες «ταραχές», «επεισόδια» και «συγκρούσεις»*.

βίωσε η Ευρώπη τα τελευταία είκοσι χρόνια» (η υπογράμμιση είναι δική μας).

Δεν χρειάζεται πολλή σκέψη για να καταλάβει κάποιος ότι ο *Καρατράντος* γνωρίζει εκ των προτέρων το άρθρο του Ψυχογιού και σπεύδει να τον διαψεύσει κατοχυρώνοντας, όπως μάλλον θεωρεί, μ' αυτόν τον τρόπο την επιστημονική του εγκυρότητα και προσφέροντας στην εφημερίδα τον περιβόητο πλουραλισμό απόψεων. Θα θέλαμε, όμως, πολύ να μάθουμε, ο Ψυχογιός έμαθε για το άρθρο του Κατράντου πριν δημοσιοποιηθούν και τα δύο την ίδια μέρα; Αν μας πληροφορούσε ένας από τους δυο θα του είμασταν υπόχρεοι. Έτσι από περιέργεια…

Φυσικά εδώ δεν πρόκειται για πλουραλισμό απόψεων, αφού ο ένας βγάζει ψεύτη τον άλλον. Αυτό δεν σημαίνει φυσικά ότι ο *Δρ. Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και νέων απειλών* διαφωνεί με τον Ψυχογιό επί της ουσίας, το αντίθετο μάλιστα, αφού στην συνέχεια ξεκαθαρίζει ότι «*κοινωνικές και εργασιακές συγκεντρώσεις δεν έχουν καμμία σχέση με βίαιες ομάδες, καταστροφές και επεισόδια. Οι ομάδες αυτές έχουν πολλές φορές εκμεταλλευθεί την κινητοποίηση των πολιτών για να δημιουργήσουν χάος και αυτό πρέπει να σταματήσει*».

Ο *δόκτωρ* δεν κρύβεται πίσω από το δάκτυλό του. Το πρόβλημα δεν είναι γενικά και αόριστα οι διαδηλώσεις, που «ταλαιπωρούν» τους πολίτες, αλλά οι «βίαιες ομάδες» και η δράση τους, η οποία πρέπει όχι απλά να καταστεί τος-πλαισίου, αφού όπως ισχυρίζεται δεν υπάρχει άλλος τρόπος.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 19ος, Φύλλο 207
Σεπτέμβριος 2020

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: **69 73 79 92 07**

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03

Δεν είναι, επίσης, τυχαίο ότι ο *δόκτωρ* αναφέρεται γενικά σε *βίαιες ομάδες*. Δεν αναφέρεται σε αναρχικούς, δεν αναφέρεται σε άγρια νεολαία, δεν αναφέρεται σε εργαζόμενους που επιλέγουν ενίοτε την σύγκρουση για να διεκδικήσουν κάποια αιτήματα που θέτουν, αλλά σε απρόσωπες *βίαιες ομάδες* αγνώστου κοινωνικής, ιδεολογικής ή άλλη προελεύσεως: «*κοινωνικές και εργασιακές συγκεντρώσεις δεν έχουν καμμία σχέση με βίαιες ομάδες, καταστροφές και επεισόδια*». Εδώ ο δόκτωρ με την σειρά του ψεύδεται, επίσης, ασύστολα και γελοιοποιείται στον ίδιο βαθμό.

Στην Κερατέα καταγράφηκε ιστορικά ή όχι η καθολική επιλογή των κατοίκων να συγκρουστούν και μάλιστα μ' όλα τα μέσα για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος; Ή μήπως δεν ήταν κοινωνικές οι συγκεντρώσεις τους, ούτε και οι πολύμηνες συγκρούσεις με την αστυνομία; Πώς τις ονομάζει τότε ο *δόκτωρας*, «*νέες απειλές*»;

Ο *Ψυχογιός*, βέβαια, δεν έχει αυταπάτες λόγω και προσωπικών εμπειριών: «*Οι ανεξέλεγκτες διαδηλώσεις είναι καταχρηστικές, διαλύουν την πόλη, τον δημόσιο χώρο. Πρέπει επιτέλους να περιοριστούν για να περιοριστεί η πολιτική βία –που δεν θα φθάσει όμως σε επίπεδα ανεκτά, αν δεν περιορίσουν τα κόμματα τη ρητορική του μίσους, που κυριαρχεί στον δημόσιο λόγο*». Ο στόχος σύμφωνα με τον Ψυχογιό δεν είναι η εξαφάνιση της πολιτικής βίας, –για την κοινωνική δεν γίνεται καν λόγος, την έχει εξαφανίσει ήδη–, αλλά ο περιορισμός της. Δέχεται ότι η πολιτική βία είναι υπαρκτή αλλά και ανεκτή, εφ' όσον λόγου χάρη ασκείται με μέτρο και προφανώς με σύνεση (βλ. εκδηλώσεις αντιαμερικανισμού από το ΚΚΕ), πράγμα αδύνατον στις μη ελεγχόμενες διαδηλώσεις.

Άλλωστε, όπως έχει δηλώσει παλαιότερα, ο αντιδικτατορικός αγώνας, οι προκηρύξεις και οι δυναμικές ενέργειες ήταν «***πράγματα, βαριά, δύσκολα και απάνθρωπα***»:

«Ήσασταν ενεργός στον αντιδικτατορικό αγώνα.

Ήμουν ενεργός, αλλά ήταν μια εποχή δυστυχίας. Δεν ήθελα καθόλου να είμαι ενεργός. Γιατί να είμαστε στις οργανώσεις, γιατί να τυπώνουμε προκηρύξεις, γιατί να φτιάχνουμε βόμβες αντί να πηγαίνουμε εκδρομές, να διαβάζουμε, να έχουμε λέσχες όπως σε όλον τον κόσμο; Ήμασταν υποχρεωμένοι να κάνουμε αυτά τα πράγματα που ήταν βαριά, δύσκολα και απάνθρωπα. Ήταν μια μαύ-

γιώτη Σωτήρη και φιλοξενείται στην σελ. 6, όπου μεταξύ άλλων διαβάζουμε τα εξής:

«Με έναν τρόπο, υπάρχει μια όχι και τόσο σιωπηρή παραδοχή ότι οι πολίτες μπορούν να διεκδικήσουν και να επιβάλλουν αιτήματά τους όχι μόνο στις εκλογές, αλλά και με το να κατέβουν μαζικά στους δρόμους, να καταλάβουν τον δημόσιο χώρο, να διακόψουν την ομαλή λειτουργία της πόλης, να περικυκλώσουν τα κτίρια που στεγάζουν τους κρατικούς θεσμούς, συχνά να δοκιμάσουν να εισβάλλουν σε αυτά και να τα καταλάβουν και ενίοτε στη διαδρομή να συγκρουστούν με όργανα της τάξης. Η αναγκαστική παραδοχή αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι τα περισσότερα αποφασιστικά βήματα προς τη δημοκρατία από τη Γαλλική Επανάσταση και μετά έχουν ως ορόσημα και εκτεταμένες «ταραχές», «επεισόδια» και «συγκρούσεις».

Εδώ οι κοινωνικές συγκρούσεις καταγράφονται, όχι ανταγωνιστικά στην ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, αλλά αντίθετα είναι η ακύρωσή τους εκείνη, που αναιρεί «*πλευρές*» της δημοκρατίας, εκείνες τις: «*Πλευρές που δεν μπορούν να υποκατασταθούν ούτε από τις εκλογικές διαδικασίες ανά τετραετία ούτε από την απλή έκφραση γνώμης ή διαβούλευσης που προσφέρεται στην ψηφιακή σφαίρα*».

Εδώ ο συμπαθής κατ' άλλα αρθρογράφος και τουλάχιστον ειλικρινής, αναφέρεται σε πολίτες, οι οποίοι διαδηλώνουν συγκρούονται και καταλαμβάνουν κτίρια για να ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους. Η αναφορά του μάλιστα στην ύπαρξη μιας «**όχι και τόσο σιωπηρής παραδοχής**» και αποδοχής κοινωνικών διεκδικήσεων μέσω των συγκρούσεων υποδηλώνει, επίσης, ότι και αυτός γνώριζε εκ των προτέρων το άρθρο του Ψυχογιού, τον οποίο «αναγκαστικά» εκθέτει περαιτέρω, για να μην πούμε ότι τον «αδειάζει» εντελώς.

μάλιστα, αφού στην συνέχεια ξεκαθαρίζει ότι *«κοινωνικές και εργασιακές συγκεντρώσεις δεν έχουν καμμία σχέση με βίαιες ομάδες, καταστροφές και επεισόδια. Οι ομάδες αυτές έχουν πολλές φορές εκμεταλλευθεί την κινητοποίηση των πολιτών για να δημιουργήσουν χάος και αυτό πρέπει να σταματήσει»*.

Ο *δόκτωρ* δεν κρύβεται πίσω από το δάκτυλό του. Το πρόβλημα δεν είναι γενικά και αόριστα οι διαδηλώσεις, που «ταλαιπωρούν» τους πολίτες, αλλά οι «βίαιες ομάδες» και η δράση τους, η οποία πρέπει όχι απλά να κατα-

σειρά του ψεύδεται, επίσης, ασύστολα και γελοιοποιείται στον ίδιο βαθμό.

Στην Κερατέα καταγράφηκε ιστορικά ή όχι η καθολική επιλογή των κατοίκων να συγκρουστούν και μάλιστα μ' όλα τα μέσα για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος; Ή μήπως δεν ήταν κοινωνικές οι συγκεντρώσεις τους, ούτε και οι πολύμηνες συγκρούσεις με την αστυνομία; Πώς τις ονομάζει τότε ο *δόκτωρας*, *«νέες απειλές»*;

Ο Ψυχογιός, βέβαια, δεν έχει αυταπάτες λόγω και προσωπικών εμπειριών: *«Οι ανεξέλεγκτες διαδηλώσεις είναι καταχρηστικές, διαλύουν την πόλη, τον δημόσιο χώρο. Πρέπει επιτέλους να περιοριστούν για να περιοριστεί η πολιτική βία –που δεν θα φθάσει όμως σε επίπεδα ανεκτά, αν δεν περιορίσουν τα κόμματα τη ρητορική του μίσους, που κυριαρχεί στον δημόσιο λόγο»*. Ο στόχος σύμφωνα με τον Ψυχογιό δεν είναι η εξαφάνιση της πολιτικής βίας, –για την κοινωνική δεν γίνεται καν λόγος, την έχει εξαφανίσει ήδη–, αλλά ο περιορισμός της. Δέχεται ότι η πολιτική βία είναι υπαρκτή αλλά και ανεκτή, εφ' όσον λόγου χάρη ασκείται με μέτρο και προφανώς με σύνεση (βλ. εκδηλώσεις αντιαμερικανισμού από το ΚΚΕ), πράγμα αδύνατον στις μη ελεγχόμενες διαδηλώσεις.

Άλλωστε, όπως έχει δηλώσει παλαιότερα, ο αντιδικτατορικός αγώνας, οι προκηρύξεις και οι δυναμικές ενέργειες ήταν «***πράγματα, βαριά, δύσκολα και απάνθρωπα***»:

«Ήσασταν ενεργός στον αντιδικτατορικό αγώνα.

Ήμουν ενεργός, αλλά ήταν μια εποχή δυστυχίας. Δεν ήθελα καθόλου να είμαι ενεργός. Γιατί να είμαστε στις οργανώσεις, γιατί να τυπώνουμε προκηρύξεις, γιατί να φτιάχνουμε βόμβες αντί να πηγαίνουμε εκδρομές, να διαβάζουμε, να έχουμε λέσχες όπως σε όλον τον κόσμο; Ήμασταν υποχρεωμένοι να κάνουμε αυτά τα πράγματα που ήταν βαριά, δύσκολα και απάνθρωπα. Ήταν μια μαύρη περίοδος, με καταπίεση και ήμασταν υποχρεωμένοι να βρούμε έναν χώρο για να ζήσουμε. (*Popaganda.gr*, Δ. Ψυχογιός, 5-3-2017**)**.

Ανύπαρκτα, λοιπόν, τότε τα όνειρα για έναν άλλο κόσμο, μπούρδα και νεανική φανφάρα η δίψα για ελευθερία, όλα έργα δυστυχισμένων ανθρώπων, ο αγώνας τους και αυτός απάνθρωπος, μια μαύρη τρύπα της ιστορίας και τίποτα άλλο.

Το καλύτερο, όμως, το αφήσαμε για το τέλος. Στο ίδιο ακριβώς φύλλο της εφημερίδας τα ΝΕΑ υπάρχει και τρίτο άρθρο για το ζήτημα, που υπογράφεται από τον ***Παναγιώτη Σωτήρη*** και φιλοξενείται στην σελ. 6, όπου μεταξύ άλλων διαβάζουμε τα εξής:

«Με έναν τρόπο, υπάρχει μια όχι και τόσο σιωπηρή παραδοχή ότι οι πολίτες μπορούν να διεκδικήσουν και να επιβάλλουν αιτηματά τους όχι μόνο στις εκλογές, αλλά και με το να κατέβουν μαζικά στους δρόμους, να καταλάβουν τον δημόσιο χώρο, να διακόψουν την ομαλή λειτουργία της πόλης, να περικυκλώσουν τα κτίρια που στεγάζουν τους κρατικούς θεσμούς, συχνά να δοκιμάσουν να εισβάλλουν σε αυτά και να τα καταλάβουν και ενίοτε στη διαδρομή να συγκρουστούν με όργανα της τάξης. Η αναγκαστική παραδοχή αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι τα περισσότερα αποφασιστικά βήματα προς τη δημοκρατία από τη Γαλλική Επανάσταση και μετά έχουν ως ορόσημα και εκτεταμένες «ταραχές», «επεισόδια» και «συγκρούσεις».

Εδώ οι κοινωνικές συγκρούσεις καταγράφονται, όχι ανταγωνιστικά στην ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, αλλά αντίθετα είναι η ακύρωσή τους εκείνη, που αναιρεί *«πλευρές»* της δημοκρατίας, εκείνες τις: *«Πλευρές που δεν μπορούν να υποκατασταθούν ούτε από τις εκλογικές διαδικασίες ανά τετραετία ούτε από την απλή έκφραση γνώμης ή διαβούλευσης που προσφέρεται στην ψηφιακή σφαίρα»*.

Εδώ ο συμπαθής κατ' άλλα αρθρογράφος και τουλάχιστον ειλικρινής, αναφέρεται σε πολίτες, οι οποίοι διαδηλώνουν συγκρούονται και καταλαμβάνουν κτίρια για να ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους. Η αναφορά του μάλιστα στην ύπαρξη μιας **«όχι και τόσο σιωπηρής παραδοχής»** και αποδοχής κοινωνικών διεκδικήσεων μέσω των συγκρούσεων υποδηλώνει, επίσης, ότι και αυτός γνώριζε εκ των προτέρων το άρθρο του Ψυχογιού, τον οποίο «αναγκαστικά» εκθέτει περαιτέρω, για να μην πούμε ότι τον «αδειάζει» εντελώς.

Όμως και ο τελευταίος «ξεχνά» ότι τα αιτήματα δεν αποτελούν ιδέες, ανατρεπτικές ή μη, ούτε ιδανικά, εκτός και αν ο λόγος της παράλειψής του δεν οφείλεται παρά στον δισταγμό του, να αναφερθεί ευθέως στην πολυδιάστατη κινηματική ένταξη, όπως πολύ καλά γνωρίζει, και αφομοίωση στις δημοκρατικές λειτουργίες...

Τελικά, τον Ψυχογιό τον ενημέρωσε κάποιος για τα άρθρα των υπολοίπων, ή έκαναν όλοι ζαβολιές, ενώ είχε πάρει ο ύπνος τους αρχισυντάκτες;;;

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 19ος, Φύλλο 207
Σεπτέμβριος 2020

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:
Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Πλημμμύρες στην Εύβοια

Όταν το βράδυ της ογδόης προς ενάτη Αυγούστου εκδηλώθηκαν πολύ έντονες βροχοπτώσεις στην κεντρική Εύβοια, ίσως κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει, την έκταση της καταστροφής, που θα γινόταν φανερή το επόμενο πρωί. Πράγματι, τα χιλιοστά της βροχής ήταν πάρα πολλά, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, αλλά δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τον ακριβή αριθμό λόγω της πολιτικής εμπλοκής της Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Δεν έχει τόση σημασία εάν έπεσαν 212mm βροχής όπως αναφέρει σε ανακοίνωση της η ΕΜΥ, όπως αυτά καταγράφηκαν από τα ραντάρ της Λάρισας ή 350mm όπως ισχυρίζεται ο κ. Χαρδαλιάς. Διότι και τα δυο μεγέθη είναι πολύ υψηλά για ύψος βροχόπτωσης σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Συνεπώς ήταν δεδομένο, ότι θα εκδηλώνονταν πλημμυρικά φαινόμενα στην ευρύτερη περιοχή της κεντρικής Εύβοιας. Άλλωστε και οι πλημμύρες είναι ένα φυσικό φαινόμενο και προκαλούνται λόγω των έντονων βροχοπτώσεων. Μπορούν να προβλεφθούν σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό τα σημεία και οι περιοχές που είναι ευαίσθητες σε πλημμύρες, είτε λόγω των εκβολών των ποταμών είτε των δέλτα και υγροτόπων που σχηματοποιούνται στη πάροδο των χρόνων. **Αυτό δεν σημαίνει ασφαλώς, ότι ο άνθρωπος μπορεί να ελέγξει απόλυτα τις επιπτώσεις από την εκδήλωση**

σε πάνω στο Δέλτα… Πράγματι δεν είναι άμοιρος ευθυνών εκείνος που πήγε και έκτισε σπίτια στις εκβολές ποταμών και στους υγρότοπους. Το αντίθετο, μάλιστα, φανερώνει την έκταση της ηλιθιότητας του αφού εναποθέτει τις αποφάσεις για τη ζωή του στους πολιτικούς και στις σχέσεις εξουσίας.

Διότι, η κάθε οικιστική ανάπτυξη έχει την σφραγίδα της κρατικής και δημοτικής εξουσίας. Οι όμορες περιοχές του βασικού αστικού ιστού της Χαλκίδας οικίστηκαν άναρχα από τις δεκαετίες του '60 και μετά για να στεγάσουν τους νε-

Είναι χαρακτηριστικό το ότι ο εργατικός πληθυσμός του ελλαδικού κράτους, με το υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης, δύσκολα θα αποχωριζόταν την ύπαιθρο για αστική μετεγκατάσταση, εάν δεν υπήρχε και το φτιαχτό «όνειρο» της αγοράς οικοπέδου και της ανέγερσης μονοκατοικίας. Και το «όνειρο» αυτό δεν το είδαν στον ύπνο τους οι πρώην αγρότες–μελλοντικοί εργάτες, αλλά τους το χάριζαν και τους το πριμοδοτούσαν βουλευτές, πολιτευτές και κομματόσκυλα. Η ευβοϊκή ύπαιθρος ερήμωσε διότι έπρεπε να γεμίσουν τα εργοστάσια των βιομηχανικών ζωνών και

τηση από τον δήμαρχο να ψεκάζει για τα κουνούπια! Αθάνατες πελατειακές σχέσεις. Κάπως έτσι, οι εκβολές του Λήλαντα ποταμού με το Δέλτα που σχημάτιζε και τις αλυκές Κοπανά παραδίπλα, κατοικήθηκαν σταδιακά και όλο και περισσότερο επιθετικά. Το αυτονόητο και το λογικό είχαν χαθεί. **Οι μεσίτες έκαναν πάρτι από τα κεράσματα του Κράτους και τα «ψηφαλάκια» απέδιδαν ευχαριστίες στους βιαστές της φύσης.**

Και ασφαλώς δεν είναι η πρώτη φορά που ο Λήλας ποταμός ξεχειλίζει και δημιουργεί καταστροφές. Το 2009 υπήρξε

Πλημμύρες στην Εύβοια

διάστημα, αλλά δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τον ακριβή αριθμό λόγω της πολιτικής εμπλοκής της Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Δεν έχει τόση σημασία εάν έπεσαν 212mm βροχής όπως αναφέρει σε ανακοίνωση της η ΕΜΥ, όπως αυτά καταγράφηκαν από τα ραντάρ της Λάρισας ή 350mm όπως ισχυρίζεται ο κ. Χαρδαλιάς. Διότι και τα δυο μεγέθη είναι πολύ υψηλά για ύψος βροχόπτωσης σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Συνεπώς ήταν δεδομένο, ότι θα εκδηλώνονταν πλημμυρικά φαινόμενα στην ευρύτερη περιοχή της κεντρικής Εύβοιας. Άλλωστε και οι πλημμύρες είναι ένα φυσικό φαινόμενο και προκαλούνται λόγω των έντονων βροχοπτώσεων. Μπορούν να προβλεφθούν σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό τα σημεία και οι περιοχές που είναι ευαίσθητες σε πλημμύρες, είτε λόγω των εκβολών των ποταμών είτε των δέλτα και υγροτόπων που σχηματοποιούνται στη πάροδο των χρόνων. **Αυτό δεν σημαίνει ασφαλώς, ότι ο άνθρωπος μπορεί να ελέγξει απόλυτα τις επιπτώσεις από την εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων. Δηλαδή, ακόμη και εάν υπάρχει μια αρμονία της σχέσης ανθρώπου-φύσης, αυτό δεν σηματοδοτεί ότι δεν θα υπάρχουν απώλειες και καταστροφές από φυσικά φαινόμενα. Η κυρίαρχη προσέγγιση ότι πίσω από κάθε φυσική «καταστροφή» υπάρχουν ευθύνες ανθρώπων δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Συχνά ισχύει στη σύγχρονη εποχή, αλλά οι ευθύνες ξεκινούν και διαχέονται μέσα από ένα σύνθετο και πολύπλοκο πλέγμα εξουσίας.**

Στις περιπτώσεις που εξετάζουμε υπάρχουν εντελώς διαφορετικές προσεγγίσεις για την κάθε περιοχή που πλημμύρισε. Δεν έχουμε τα ίδια χαρακτηριστικά για την περιοχή Μπουρτζίου, με την περιοχή

Διότι, η κάθε οικιστική ανάπτυξη έχει την σφραγίδα της κρατικής και δημοτικής εξουσίας. Οι όμορες περιοχές του βασικού αστικού ιστού της Χαλκίδας οικίστηκαν άναρχα από τις δεκαετίες του '60 και μετά για να στεγάσουν τους νεοφερμένους εργάτες από τα χωριά της Εύβοιας. Αυτή η εσωτερική μετανάστευση δεν προέκυψε τυχαία, σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε πιστά από το Κράτος. Η γειτνίαση με την Αθήνα, η σύνδεση με βασικούς οδικούς άξονες και η δυνατότητα θαλάσσιων μεταφορών ευνόησαν την εγκατάσταση πολυπληθών βιομηχανιών.

τους οι πρώην αγρότες–μελλοντικοί εργάτες, αλλά τους το χάριζαν και τους το πριμοδοτούσαν βουλευτές, πολιτευτές και κομματόσκυλα. Η ευβοϊκή ύπαιθρος ερήμωσε διότι έπρεπε να γεμίσουν τα εργοστάσια των βιομηχανικών ζωνών και πάρκων με εργάτες. Κάπως έτσι ξεκίνησαν οι εγκαταστάσεις κατοίκων στις περιοχές αυτές του Ληλαντίου Πεδίου και συνεχίστηκαν με ένα ακόμη «απατηλό όνειρο», την απόκτηση εξοχικού. Εξοχικό στο βάλτο, συντροφιά με τα κουνούπια και αλλά αγαπητά ζωΰφια... Αλλά και εδώ η μικροαστική αντίδραση γνωστή: Απαί**τα κεράσματα του Κράτους και τα «ψηφαλάκια» απέδιδαν ευχαριστίες στους βιαστές της φύσης.**

Και ασφαλώς δεν είναι η πρώτη φορά που ο Λήλας ποταμός ξεχειλίζει και δημιουργεί καταστροφές. Το 2009 υπήρξε μια αντίστοιχη κατάσταση και τότε είχαν δοθεί υποσχέσεις για απόδοση ευθυνών, όπως σήμερα προαναγγέλλεται από πολιτικούς και εισαγγελείς. Κόκκορας κοκκόρου μάτι δεν βγάζει! Αλλά οι καταστροφές και οι κηρύξεις εκτάκτου ανάγκης αποτελούν τη χαρά μιας σειράς εργολάβων για την ανάληψη και ανάθεση έργων, που ξέρουν ότι θα ξαναχαλάσουν και θα ξαναχαλάσουν, αλλά αυτοί με τακτικό τρόπο θα τα επισκευάζουν διαρκώς. Πελατειακές σχέσεις γαρ. **Ήδη ξεκίνησαν κάποιοι να προτείνουν τεχνικές λύσεις μερικών εκατομμυρίων και άλλοι να ισχυρίζονται ότι δεν φταίει η οικιστική ανάπτυξη αλλά η πολλή βροχή. Είναι εύκολα αντιληπτό, πως ο πρώτος είναι**

λιάς. Διότι και τα δυο μεγέθη είναι πολύ υψηλά για ύψος βροχόπτωσης σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Συνεπώς ήταν δεδομένο, ότι θα εκδηλώνονταν πλημμυρικά φαινόμενα στην ευρύτερη περιοχή της κεντρικής Εύβοιας. Άλλωστε και οι πλημμύρες είναι ένα φυσικό φαινόμενο και προκαλούνται λόγω των έντονων βροχοπτώσεων. Μπορούν να προβλεφθούν σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό τα σημεία και οι περιοχές που είναι ευαίσθητες σε πλημμύρες, είτε λόγω των εκβολών των ποταμών είτε των δέλτα και υγροτόπων που σχηματοποιούνται στη πάροδο των χρόνων. **Αυτό δεν σημαίνει ασφαλώς, ότι ο άνθρωπος μπορεί να ελέγξει απόλυτα τις επιπτώσεις από την εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων. Δηλαδή, ακόμη και εάν υπάρχει μια αρμονία της σχέσης ανθρώπου-φύσης, αυτό δεν σηματοδοτεί ότι δεν θα υπάρχουν απώλειες και καταστροφές από φυσικά φαινόμενα. Η κυρίαρχη προσέγγιση ότι πίσω από κάθε φυσική «καταστροφή» υπάρχουν ευθύνες ανθρώπων δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Συχνά ισχύει στη σύγχρονη εποχή, αλλά οι ευθύνες ξεκινούν και διαχέονται μέσα από ένα σύνθετο και πολύπλοκο πλέγμα εξουσίας.**

Στις περιπτώσεις που εξετάζουμε υπάρχουν εντελώς διαφορετικές προσεγγίσεις για την κάθε περιοχή που πλημμύρισε. Δεν έχουμε τα ίδια χαρακτηριστικά για την περιοχή Μπουρτζίου, με την περιοχή των Πολιτικών ή της Αμφιθέας. Είναι εμφανές, όμως, ότι τα ρεπορτάζ στο σύνολο τους επικεντρώθηκαν στις καταστροφές του Μπουρτζίου και υποβάθμισαν τις υπόλοιπες περιοχές παρ' ότι παντού υπήρχαν απώλειες ανθρώπινων ζωών. Θα λέγαμε, ότι πέρα από τη δύναμη της εικόνας, δεν είναι τυχαία η επιλογή για μια **μονοθεματική προσέγγιση** και σε αυτή το Μπούρτζι κατέχει την ιδανική συνθήκη. **Οι ευθύνες του ανθρώπου που έκτι-**

Διότι, η κάθε οικιστική ανάπτυξη έχει την σφραγίδα της κρατικής και δημοτικής εξουσίας. Οι όμορες περιοχές του βασικού αστικού ιστού της Χαλκίδας οικίστηκαν άναρχα από τις δεκαετίες του '60 και μετά για να στεγάσουν τους νεοφερμένους εργάτες από τα χωριά της Εύβοιας. Αυτή η εσωτερική μετανάστευση δεν προέκυψε τυχαία, σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε πιστά από το Κράτος. Η γειτνίαση με την Αθήνα, η σύνδεση με βασικούς οδικούς άξονες και η δυνατότητα θαλάσσιων μεταφορών ευνόησαν την εγκατάσταση πολυπληθών βιομηχανιών.

τους οι πρώην αγρότες–μελλοντικοί εργάτες, αλλά τους το χάριζαν και τους το πριμοδοτούσαν βουλευτές, πολιτευτές και κομματόσκυλα. Η ευβοϊκή ύπαιθρος ερήμωσε διότι έπρεπε να γεμίσουν τα εργοστάσια των βιομηχανικών ζωνών και πάρκων με εργάτες. Κάπως έτσι ξεκίνησαν οι εγκαταστάσεις κατοίκων στις περιοχές αυτές του Ληλαντίου Πεδίου και συνεχίστηκαν με ένα ακόμη «απατηλό όνειρο», την απόκτηση εξοχικού. Εξοχικό στο βάλτο, συντροφιά με τα κουνούπια και αλλά αγαπητά ζωύφια... Αλλά και εδώ η μικροαστική αντίδραση γνωστή: Απαί**τα κεράσματα του Κράτους και τα «ψηφαλάκια» απέδιδαν ευχαριστίες στους βιαστές της φύσης.**

Και ασφαλώς δεν είναι η πρώτη φορά που ο Λήλας ποταμός ξεχειλίζει και δημιουργεί καταστροφές. Το 2009 υπήρξε μια αντίστοιχη κατάσταση και τότε είχαν δοθεί υποσχέσεις για απόδοση ευθυνών, όπως σήμερα προαναγγέλλεται από πολιτικούς και εισαγγελείς. Κόκκορας κοκκόρου μάτι δεν βγάζει! Αλλά οι καταστροφές και οι κηρύξεις εκτάκτου ανάγκης αποτελούν τη χαρά μιας σειράς εργολάβων για την ανάληψη και ανάθεση έργων, που ξέρουν ότι θα ξαναχαλάσουν και θα ξαναχαλάσουν, αλλά αυτοί με τακτικό τρόπο θα τα επισκευάζουν διαρκώς. Πελατειακές σχέσεις γαρ. **Ήδη ξεκίνησαν κάποιοι να προτείνουν τεχνικές λύσεις μερικών εκατομμυρίων και άλλοι να ισχυρίζονται ότι δεν φταίει η οικιστική ανάπτυξη αλλά η πολλή βροχή. Είναι εύκολα αντιληπτό, πως ο πρώτος είναι εργολάβος Δημοσίων Έργων και ο δεύτερος αντιδήμαρχος της περιοχής...**

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι η περίπτωση του Μπουρτζίου φωτίστηκε τα μάλα διότι προσφερόταν για να ρίξει τις ευθύνες στους καταπατητές, αλλά ταυτόχρονα υποβαθμίστηκε η περίπτωση των καταστροφών στο χωριό Πολιτικά παρ' ότι είχε τρεις νεκρούς. Το συγκεκριμένο χωριό είναι χτισμένο αμφιθεατρικά στο βόρειο ευβοϊκό και διαπερνάται από χειμάρρους

και ρέματα. Με επίμονο τρόπο ακούσαμε δημοσιογράφο του ΣΚΑΙ να επισημαίνει διαρκώς ότι το χωριό Πολιτικά δεν επηρεάστηκε πλημμυρικά από τις περσινές πυρκαγιές που είχαν εκδηλωθεί ανατολικότερα. Ήταν τέτοια η επιμονή του που «καρφώθηκαν» ομαδικώς στο ΣΚΑΙ. Μη τυχόν και ακουμπήσει κανείς τη ΛΑΡΚΟ για τα περιβαλλοντικά εγκλήματα που κάνει διαχρονικά. Αυτό που ξέχασε να μας πει ο δημοσιογράφος είναι για την αποψίλωση 300 στρεμμάτων πευκοδάσους από τη ΛΑΡΚΟ, δίπλα από τα καμμένα, και ακριβώς πάνω από τα Πολιτικά, στο χωριό Σταυρός. Παροδικές αμνησίες...

Όπως, επίσης, έχουμε και την εξής απορία: η όμορη περιοχή των Πολιτικών, τα Ψαχνά, που υπέστησαν υπερχειλήσεις και καταστροφές, δεν επηρεάστηκαν από τα περσινά «καμμένα»; Παρά τις υποσχέσεις υπουργών (Χατζηδάκης) και τις εκκλήσεις εκπροσώπων επιστημονικών φορέων, όχι μόνο δεν έγινε κάποια ουσιαστική αντιπλημμυρική ενέργεια στα «καμμένα», αλλά επί πλέον έγινε αποψίλωση πευκοδάσους, με αποτέλεσμα τεράστιοι όγκοι νερού μαζί με απόβλητα εξορύξεων να διασκορπίζονται παντού στο διάβα τους.

Η ομερτά των πολιτικών, ανεξαρτήτως κομματικής προέλευσης, είναι ενδιαφέρουσα στις περιπτώσεις σαν και αυτές που είχαμε στη κεντρική Εύβοια. Φανερώνει το μέγεθος της εξαχρείωσής τους, που μοναδικό σκοπό έχει την απρόσκοπτη συνέχιση της υπάρχουσας εξουσιαστικής κοινωνικής σχέσης, όπως αυτή αποτυπώθηκε ανάγλυφα και χωρίς υπεκφυγές από τον κ. Χαρδαλιά στα περί της μη χρήσης του **112.** Η απόδοση των λεγομένων του εδράζεται στη λογική ότι «εμείς ως Κράτος» αποφασίζουμε για το πότε, το πως και το γιατί. Σας αρέσει, δεν σας αρέσει. **«Εμείς κρίνουμε τι μπορείτε να καταλάβετε και τι μπορείτε να πράξετε». Ο τσοπάνης και το κοπάδι του...** Έτσι μας βλέπουν και έτσι μας αντιμετωπίζουν.

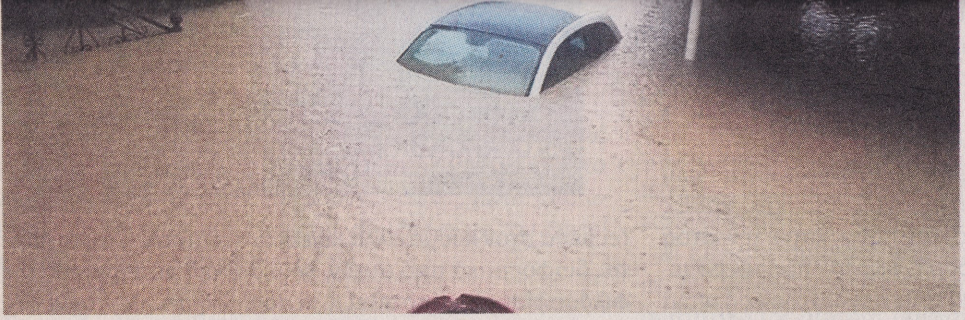
Γι' αυτό οφείλουμε να αντιληφθούμε, όσο πιο ξεκάθαρα μπορούμε, ότι οι φυσικές «καταστροφές» ναι μεν αποτελούν φυσικές αντιδράσεις-ενέργειες, αλλά δεν χρειάζονται την παρουσία του Κράτους για να αντιμετωπιστούν ή να προβλεφθούν. Το αντίθετο, μάλιστα. Όμως, όσο θα υπάρχει Κράτος, είμαστε βέβαιοι ότι θα επανέλθουμε για ακόμη μια φυσική «καταστροφή».

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

και ρέματα. Με επίμονο τρόπο ακούσαμε δημοσιογράφο του ΣΚΑΙ να επισημαίνει διαρκώς ότι το χωριό Πολιτικά δεν επηρεάστηκε πλημμυρικά από τις περσινές πυρκαγιές που είχαν εκδηλωθεί ανατολικότερα. Ήταν τέτοια η επιμονή του που «καρφώθηκαν» ομαδικώς στο ΣΚΑΙ. Μη τυχόν και ακουμπήσει κανείς τη ΛΑΡΚΟ για τα περιβαλλοντικά εγκλήματα που κάνει διαχρονικά. Αυτό που ξέχασε να μας πει ο δημοσιογράφος είναι για την αποψίλωση 300 στρεμμάτων πευκοδάσους από τη ΛΑΡΚΟ, δίπλα από τα καμμένα, και ακριβώς πάνω από τα Πολιτικά, στο χωριό Σταυρός. Παροδικές αμνησίες...

Όπως, επίσης, έχουμε και την εξής απορία: η όμορη περιοχή των Πολιτικών, τα Ψαχνά, που υπέστησαν υπερχειλήσεις και καταστροφές, δεν επηρεάστηκαν από τα περσινά «καμμένα»; Παρά τις υποσχέσεις υπουργών (Χατζηδάκης) και τις εκκλήσεις εκπροσώπων επιστημονικών φορέων, όχι μόνο δεν έγινε κάποια ουσιαστική αντιπλημμυρική ενέργεια στα «καμμένα», αλλά επί πλέον έγινε αποψίλωση πευκοδάσους, με αποτέλεσμα τεράστιοι όγκοι νερού μαζί με απόβλητα εξορύξεων να διασκορπίζονται παντού στο διάβα τους.

Η ομερτά των πολιτικών, ανεξαρτήτως

τον κ. Χαρδαλιά στα περί της μη χρήσης του **112.** Η απόδοση των λεγομένων του εδράζεται στη λογική ότι «εμείς ως Κράτος» αποφασίζουμε για το πότε, το πως και το γιατί. Σας αρέσει, δεν σας αρέσει. **«Εμείς κρίνουμε τι μπορείτε να καταλά-**

για να αντιμετωπιστούν ή να προβλεφθούν. Το αντίθετο, μάλιστα. Όμως, όσο θα υπάρχει Κράτος, είμαστε βέβαιοι ότι θα επανέλθουμε για ακόμη μια φυσική «καταστροφή».

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

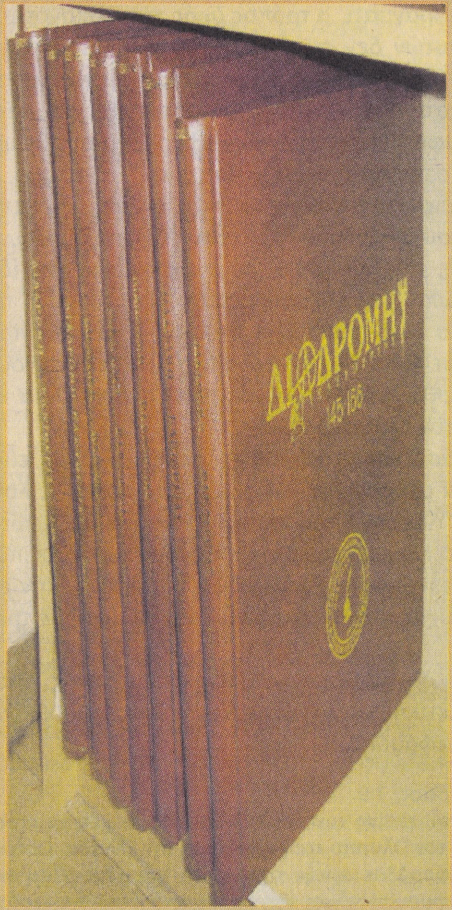
τυχόν και ακουμπήσει κανείς τη ΛΑΡΚΟ για τα περιβαλλοντικά εγκλήματα που κάνει διαχρονικά. Αυτό που ξέχασε να μας πει ο δημοσιογράφος είναι για την αποψίλωση 300 στρεμμάτων πευκοδάσους από τη ΛΑΡΚΟ, δίπλα από τα καμμένα, και ακριβώς πάνω από τα Πολιτικά, στο χωριό Σταυρός. Παροδικές αμνησίες...

φορέων, όχι μόνο δεν έγινε κάποια ουσιαστική αντιπλημμυρική ενέργεια στα «καμμένα», αλλά επί πλέον έγινε αποψίλωση πευκοδάσους, με αποτέλεσμα τεράστιοι όγκοι νερού μαζί με απόβλητα εξορύξεων να διασκορπίζονται παντού στο διάβα τους.

Η ομερτά των πολιτικών, ανεξαρτήτως

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους. Με τα φύλλα 167-188 συμπληρώθηκε ο 8ος τόμος (έτη 2017-2018) και διατίθεται βιβλιοδετημένος όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25)
2ος » (φύλλα 26-50)
3ος » (φύλλα 51-75)
4ος » (φύλλα 75-100)
5ος » (φύλλα 101-122)
6ος » (φύλλα 123-144)
7ος » (φύλλα 145-166)
8ος » (φύλλα 167-188)

***

Όσοι/ες επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους θα πρέπει να τηλεφωνήσουν στο 69 73 799 207 ή να επικοινωνήσουν με την Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας

ΖΗΝΩΝ ο ΚΙΤΙΕΥΣ

«Νῦν εὐπλόηκα, ὅτε νεναυάγηκα»[1]

«Πήγε καλά το ταξίδι (της ζωής) μου, όταν ναυάγησα»

Ο Αισχύλος το 467 π.Χ. στην τραγωδία Επτά επί Θήβας, αναφέρει πρώτη φορά την λέξη αναρχία δια στόματος Αντιγόνης που αρνείται να εγκαταλείψει άταφο το σώμα του αδελφού της Πολυνείκη:

Ακόμα και αν κανείς άλλος δεν επιθυμούσε να συμμετάσχει στην ταφή,
εγώ μόνη μου θα τον έθαβα και θα έπαιρνα το ρίσκο
που θα σημαίνει η ταφή του αδερφού μου.
Ούτε ντρέπομαι να δράσω ενάντια αψηφώντας την βούληση των κρατούντων
(Οὐδ' αἰσχύνομαι ἔχουσ' ἄπιστον τὴν δ' ἀναρχίαν πόλει).

Εκατό χρόνια μετά στην Αθήνα, ο Ζήνων, ιδρυτής της Στωικής φιλοσοφικής Σχολής δηλώνει ότι «αποστρέφομαι την παντοδυναμία του κράτους, την επέμβασή του και τον κρατισμό, και διακηρύσσω την κυριαρχία του ηθικού νόμου του ατόμου».

Ο Ζήνων ο Κιτιεύς γεννήθηκε στην Κύπρο, στο Κίτιο της Λάρνακας (μια ελληνική πόλη με Φοίνικες εποίκους[1α]), με πατέρα τον έμπορο Μνασέα ή Δημέα.

Πριν διδάξει φιλοσοφία άσκησε και αυτός, με επιτυχία, το επάγγελμα του εμπόρου. Όμως γύρω στο 340 π.Χ. και σε ηλικία περίπου 30/20 ετών, σε ένα ναυάγιο κοντά στις Φλέβες, έξω από το λιμάνι του Πειραιά, χάνει όλο το πολύτιμο εμπόρευμά του (πορφύρα από την Φοινίκη) και βρίσκεται στην Αθήνα, όπου παραμένει ως το τέλος της ζωής του.

Μία ημέρα στην Αθήνα, σύμφωνα με τον Διογένη τον Λαέρτιο[2], καθώς ο Ζήνων βρίσκεται σε ένα βιβλιοπωλείο, στην Αγορά των Αθηνών, παίρνει στα χέρια του το δεύτερο βιβλίο των «Απομνημονευμάτων» του Ξενοφώντα και αρχίζει να το διαβάζει. Αν και γνωρίζει από πολύ νεαρή ηλικία για την Σωκρατική Φιλοσοφία, εντυπωσιάζεται από το ανάγνωσμα και ρωτά τον βιβλιοπώλη πώς και πού θα μπορούσε να συναντήσει παρόμοιους ανθρώπους. Αυτός, δείχνοντας έναν άνδρα που διασχίζει τον δρόμο εκείνη την στιγμή, του απαντά: «Ακολούθησέ τον». Έτσι, για τα επόμενα χρόνια, γίνεται μαθητής του κυνικού φιλοσόφου Κράτη του Θηβαίου (μαθητή του Διογένη που έχει

γράφει κάποια από τα έργα του, προσπαθώντας παράλληλα να βρει ένα δικό του τρόπο φιλοσοφικής έκφρασης.

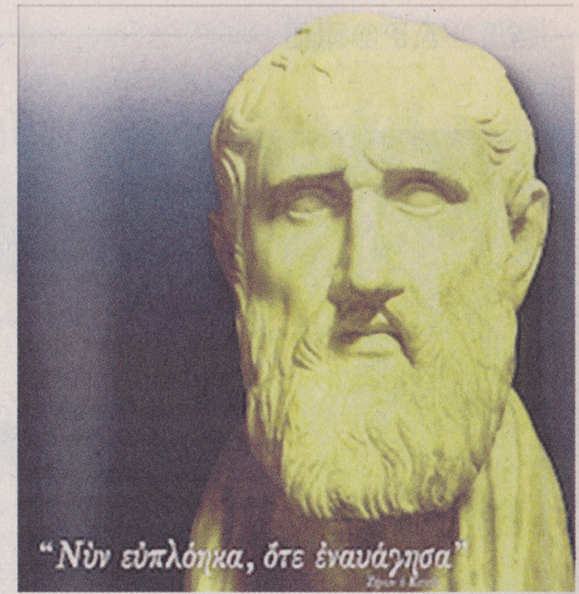
Όταν αισθάνεται έτοιμος, γύρω στο 310 π.Χ., «στεγάζει» τη Σχολή του και παραδίδει την διδασκαλία του στην «Ποικίλη Στοά», μια –περίφημη για τις τοιχογραφίες του ζωγράφου Πολύγνωτου– στοά της Αγοράς των Αθηνών. Εξ αυτού η φιλοσοφική σχολή του και η διδασκαλία του ονομάζεται Στωική και όσοι φοιτούν κοντά του αποκαλούνται στην αρχή «Ζηνώνειοι»[3] και οι «ἀπό στοᾶς» για να επικρατήσει τελικά η ονομασία «στωϊκοί».

Αρχικά ο αριθμός των μαθητών του Ζήνωνα είναι πολύ περιορισμένος και το μάθημα πραγματοποιείται καθώς δάσκαλος και μαθητές διέρχονται πάνω κάτω την στοά (περιπατητική μέθοδος). Ωστόσο η δωρεάν προσφερόμενη διδασκαλία προσελκύει αρκετούς αργόσχολους ή απλά περίεργους περιφερόμενους στην αγορά. Ο σιλλογράφος[4] Τίμων σαρκάζει την Σχολή και την ονομάζει «άσυλο αλητών και ανέργων». Η κατάσταση αλλάζει όταν ο Ζήνων καθιερώνει την καταβολή ενός μικρού ποσού διδάκτρων… τώρα ο τρόπος διδασκαλίας διεξάγεται κανονικά.

Δεν ενδιαφέρεται να συγκεντρώνει γύρω του πολλούς μαθητές, ιδιαίτερα αριστοκράτες. Κάποτε, γράφει ο Διογένης ο Λαέρτιος, πλησιάζει τη Σχολή ένας όμορφος, ευκατάστατος και γεμάτος έπαρση νεαρός από την Ρόδο· ο Ζήνων του υποδεικνύει, διαρκώς, να κάθεται πάνω σε βρωμερά βάθρα ή δίπλα σε φτωχούς έτσι ώστε να ακουμπάει στα κουρέλια τους. Ο νέος δεν αντέχει τη δοκιμασία και εγκαταλείπει…

Ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς[5] περιγράφει πώς ο ίδιος ο Ζήνων φανταζόταν τον ιδανικό μαθητή του: «Το πρόσωπό του να 'ναι καθαρό· τα φρύδια αρυτίδωτα· τα μάτια ούτε ορθάνοιχτα ούτε μισόκλειστα· ο λαιμός να μη γέρνει προς τα πίσω· τα μέλη του κορμιού να μην είναι άτονα αλλά ευθυτενή· το αφτί ορθωμένο, πρόθυμο να δεχθεί τον *λόγο*· η κορμοστασιά και οι κινήσεις του να μην δίνουν ελπίδα στους ακόλαστους. Η σεμνότητα και η αρρενωπότητα να ανθίζουν πάνω του» και γενικότερα να έχει «φυσική προδιάθεση για την αρετή»

Οι μαθητές του οι οποίοι ξεχωρίζουν είναι: ο Περσαίος από το Κίτιο, ο Κάλλιππος από την Κόρινθο, ο Κλεάνθης

ζει μέσα στον κόσμο αλλά κινείται, σκέπτεται και στοχάζεται διαφορετικά από αυτόν. Μία βασική παράμετρος της φιλοσοφίας του αποτελεί η πεποίθηση ότι *η ευτυχία δεν εξαρτάται από το εξωτερικό μας περιβάλλον αλλά από εμάς τους ίδιους.*

Κατά τον Ζήνωνα όλοι οι άνθρωποι πρέπει να θεωρούνται συμπολίτες. Ως εκ τούτου στις γυναίκες και στους δούλους συμπεριφέρεται με σεβασμό αποδίδοντάς τους την ιδιότητα του πολίτη, κάτι πρωτάκουστο για την εποχή εκείνη.

Γνωστοί ηγέτες προσκαλούν τον Ζήνωνα να διδάξει την φιλοσοφία του στη χώρα τους, ανάμεσά τους ο Μακεδόνας Αντίγονος ο οποίος του γράφει: «Σκέψου ότι δεχόμενος την πρόσκλησή μου δεν θα γίνης δικός μου μόνο παιδαγωγός, αλλά όλων των Μακεδόνων…». Ο Ζήνων, γέρων πλέον, αρνείται και στέλνει στη θέση του τον πρώτο και αγαπημένο του μαθητή, τον Περσαίο από το Κίτιο και τον άλλο μαθητή του Φιλωνίδη, με την προτροπή προς τον Αντίγονο: «Με την συναναστροφή τους δεν θα αργήσεις να φτάσεις σε σημείο τέλειας ευδαιμονίας»[6].

Η Διδασκαλία/Φιλοσοφία του Ζήνωνα

Στην Αρχαία Ελλάδα οι Στωικοί φιλόσοφοι –καθώς και οι Κυνικοί– αμφισβητούν μέχρις απορρίψεως την απόλυτη και καθ' οιονδήποτε τρόπο επιβαλλόμενη δύναμη του κράτους και τους νόμους του και αντ' αυτών, προτείνουν «*ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν*», έναν βίο εναρμονισμένο με την φύση. Πράγματι, ο τρόπος ζωής της πλειονότητας

σχει στην ταφή,
εγώ μόνη μου θα τον έθαβα και θα έπαιρνα το ρίσκο
που θα σημαίνει η ταφή του αδερφού μου.
Ούτε ντρέπομαι να δράσω ενάντια αψηφώντας την βούληση των κρατούντων
(Οὐδ᾽ αἰσχύνομαι ἔχουσ᾽ ἄπιστον τὴν δ᾽ ἀναρχίαν πόλει).

Εκατό χρόνια μετά στην Αθήνα, ο Ζήνων, ιδρυτής της Στωικής φιλοσοφικής Σχολής δηλώνει ότι «αποστρέφομαι την παντοδυναμία του κράτους, την επέμβασή του και τον κρατισμό, και διακηρύσσω την κυριαρχία του ηθικού νόμου του ατόμου».

Ο Ζήνων ο Κιτιεύς γεννήθηκε στην Κύπρο, στο Κίτιο της Λάρνακας (μια ελληνική πόλη με Φοίνικες εποίκους[1α]), με πατέρα τον έμπορο Μνασέα ή Δημέα.

Πριν διδάξει φιλοσοφία άσκησε και αυτός, με επιτυχία, το επάγγελμα του εμπόρου. Όμως γύρω στο 340 π.Χ. και σε ηλικία περίπου 30/20 ετών, σε ένα ναυάγιο κοντά στις Φλέβες, έξω από το λιμάνι του Πειραιά, χάνει όλο το πολύτιμο εμπόρευμά του (πορφύρα από την Φοινίκη) και βρίσκεται στην Αθήνα, όπου παραμένει ως το τέλος της ζωής του.

Μία ημέρα στην Αθήνα, σύμφωνα με τον Διογένη τον Λαέρτιο[2], καθώς ο Ζήνων βρίσκεται σε ένα βιβλιοπωλείο, στην Αγορά των Αθηνών, παίρνει στα χέρια του το δεύτερο βιβλίο των «Απομνημονευμάτων» του Ξενοφώντα και αρχίζει να το διαβάζει. Αν και γνωρίζει από πολύ νεαρή ηλικία για την Σωκρατική Φιλοσοφία, εντυπωσιάζεται από το ανάγνωσμα και ρωτά τον βιβλιοπώλη πώς και πού θα μπορούσε να συναντήσει παρόμοιους ανθρώπους. Αυτός, δείχνοντας έναν άνδρα που διασχίζει τον δρόμο εκείνη την στιγμή, του απαντά: «Ακολούθησέ τον». Έτσι, για τα επόμενα χρόνια, γίνεται μαθητής του κυνικού φιλοσόφου Κράτη του Θηβαίου (μαθητή του Διογένη που έχει σχολή στους Κυνόσαργες). [Κατ᾽ άλλους αιτία της στροφής του Ζήνωνα στη φιλοσοφία είναι ένας χρησμός του μαντείου του Δελφών. Σε ερώτησή του τί πρέπει να κάνει για να ζήσει μια άριστη ζωή η Πυθία του απαντά: *Πρέπει να συναναστρέφεσαι με τους νεκρούς*. Ο Ζήνων το εκλαμβάνει ότι πρέπει να γίνει φιλόσοφος για να επικοινωνήσει με το πνεύμα και το γράμμα των αρχαίων σοφών].

Από τον Κράτη διδάσκεται, μεταξύ άλλων, ότι «*η λιτότητα αποτελεί προϋπόθεση της ανθρώπινης ελευθερίας*» και σκοπός του βίου είναι το «*κατ᾽ ἀρετὴν ζῆν*». Ωστόσο, η διαρκής αμφισβήτηση, ο χλευασμός και τα περιπαικτικά λόγια του κυνικού φιλοσόφου για τους Αθηναίους και γενικότερα η «χωρίς συστολή» συμπεριφορά του, δεν φαίνεται να εκφράζουν απολύτως τον μάλλον σεμνό και συνεσταλμένο Ζήνωνα με αποτέλεσμα να αποχωρήσει από την σχολή.

Στη συνέχεια μεταβαίνει στην Μεγαρική Σχολή του Ξενοκράτη όπου εκπαιδεύεται, από τους Στίλπωνα και Διό-

Εξ αυτού η φιλοσοφική σχολή του και η διδασκαλία του ονομάζεται Στωική και όσοι φοιτούν κοντά του αποκαλούνται στην αρχή «Ζηνώνειοι»[3] και οι «ἀπὸ στοᾶς» για να επικρατήσει τελικά η ονομασία «στωϊκοί».

Αρχικά ο αριθμός των μαθητών του Ζήνωνα είναι πολύ περιορισμένος και το μάθημα πραγματοποιείται καθώς δάσκαλος και μαθητές διέρχονται πάνω κάτω την στοά (περιπατητική μέθοδος). Ωστόσο η δωρεάν προσφερόμενη διδασκαλία προσελκύει αρκετούς αργόσχολους ή απλά περίεργους περιφερόμενους στην αγορά. Ο σιλλογράφος[4] Τίμων σαρκάζει την Σχολή και την ονομάζει «άσυλο αλητών και ανέργων». Η κατάσταση αλλάζει όταν ο Ζήνων καθιερώνει την καταβολή ενός μικρού ποσού διδάκτρων... τώρα ο τρόπος διδασκαλίας διεξάγεται κανονικά.

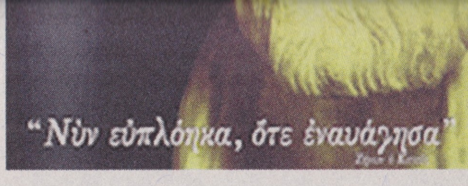
Δεν ενδιαφέρεται να συγκεντρώνει γύρω του πολλούς μαθητές, ιδιαίτερα αριστοκράτες. Κάποτε, γράφει ο Διογένης ο Λαέρτιος, πλησιάζει τη Σχολή ένας όμορφος, ευκατάστατος και γεμάτος έπαρση νεαρός από την Ρόδο· ο Ζήνων του υποδεικνύει, διαρκώς, να κάθεται πάνω σε βρωμερά βάθρα ή δίπλα σε φτωχούς έτσι ώστε να ακουμπάει στα κουρέλια τους. Ο νέος δεν αντέχει τη δοκιμασία και εγκαταλείπει...

Ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς[5] περιγράφει πώς ο ίδιος ο Ζήνων φανταζόταν τον ιδανικό μαθητή του: «Το πρόσωπό του να ᾽ναι καθαρό· τα φρύδια αρυτίδωτα· τα μάτια ούτε ορθάνοιχτα ούτε μισόκλειστα· ο λαιμός να μη γέρνει προς τα πίσω· τα μέλη του κορμιού να μην είναι άτονα αλλά ευθυτενή· το αφτί ορθωμένο, πρόθυμο να δεχθεί τον *λόγο*· η κορμοστασιά και οι κινήσεις του να μην δίνουν ελπίδα στους ακόλαστους. Η σεμνότητα και η αρρενωπότητα να ανθίζουν πάνω του» και γενικότερα να έχει «φυσική προδιάθεση για την αρετή»

Οι μαθητές του οι οποίοι ξεχωρίζουν είναι: ο Περσαίος από το Κίτιο, ο Κάλλιππος από την Κόρινθο, ο Κλεάνθης από την Άσσο (διάδοχός του στη Στοά), ο Ζήνων από τη Σιδώνα, ο Σφαίρος από τον Βόσπορο, ο Φιλωνίδης από τη Θήβα, ο Ποσειδώνιος από την Αλεξάνδρεια, ο Αθηνόδωρος από τους Σόλους, ο Διογένης ο Βαβυλώνιος, ο Αντίπατρος από την Ταρσό και πολλοί άλλοι. Κοινό χαρακτηριστικό όλων: Κανείς δεν είναι Αθηναίος.

Ο Ζήνων διατηρεί ένα σαρκαστικό και συγχρόνως στρυφνό τρόπο διδασκαλίας ενώ, όπου χρειαστεί, χωρίς να χαρίζεται, δίνει καυστικές απαντήσεις (επιρροή από τον κυνικό Κράτη). Είναι έντιμος, ανιδιοτελής, ολιγαρκής. Χαίρει μεγάλης υπολήψεως για την εγκράτειά του: «Ἐγκρατέστερος τοῦ Ζήνωνος» συνηθίζουν να λέγουν όταν θέλουν να παινέψουν κάποιον.

Αν και σχετικά εύπορος, αποκηρύττει τον πλούτο και η σχέση του με τα νομίσματα περιγράφεται ως εξής: «Νόμισμα δ᾽ οὔτ᾽ ἀλλαγῆς ἕνεκεν οἴεσθαι δεῖν κατασκευάζειν οὔτ᾽ ἀποδημίας ἕνεκεν» (Να μην θεωρείται αναγκαίον ότι

ζει μέσα στον κόσμο αλλά κινείται, σκέπτεται και στοχάζεται διαφορετικά από αυτόν. Μία βασική παράμετρος της φιλοσοφίας του αποτελεί η πεποίθηση ότι *η ευτυχία δεν εξαρτάται από το εξωτερικό μας περιβάλλον αλλά από εμάς τους ίδιους*.

Κατά τον Ζήνωνα όλοι οι άνθρωποι πρέπει να θεωρούνται συμπολίτες. Ως εκ τούτου στις γυναίκες και στους δούλους συμπεριφέρεται με σεβασμό αποδίδοντάς τους την ιδιότητα του πολίτη, κάτι πρωτάκουστο για την εποχή εκείνη.

Γνωστοί ηγέτες προσκαλούν τον Ζήνωνα να διδάξει την φιλοσοφία του στη χώρα τους, ανάμεσά τους ο Μακεδόνας Αντίγονος ο οποίος του γράφει: «Σκέψου ότι δεχόμενος την πρόσκλησή μου δεν θα γίνης δικός μου μόνο παιδαγωγός, αλλά όλων των Μακεδόνων...». Ο Ζήνων, γέρων πλέον, αρνείται και στέλνει στη θέση του τον πρώτο και αγαπημένο του μαθητή, τον Περσαίο από το Κίτιο και τον άλλο μαθητή του Φιλωνίδη, με την προτροπή προς τον Αντίγονο: «Με την συναναστροφή τους δεν θα αργήσεις να φτάσεις σε σημείο τέλειας ευδαιμονίας»[6].

Η Διδασκαλία/Φιλοσοφία του Ζήνωνα

Στην Αρχαία Ελλάδα οι Στωικοί φιλόσοφοι –καθώς και οι Κυνικοί– αμφισβητούν μέχρις απορρίψεως την απόλυτη και καθ᾽ οιονδήποτε τρόπο επιβαλλόμενη δύναμη του κράτους και τους νόμους του και αντ᾽ αυτών, προτείνουν «*ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν*», έναν βίο εναρμονισμένο με την φύση. Πράγματι, ο τρόπος ζωής της πλειονότητας των σοφών αυτών δεν συμβαδίζει με τον κατεστημένο τρόπο, δεν συμμετέχουν στη δημόσια ζωή, δεν καταλαμβάνουν αξιώματα και δεν αποδέχονται την εξουσία... Επίσης, δίνουν έμφαση στην πρακτική εφαρμογή των θεωριών τους μέσα στην καθημερινότητα τους.

Πιο συγκεκριμένα ο Ζήνων, μεταξύ άλλων, κηρύττει: «Ως σκοπός [του ανθρώπου] ορίζεται η ζωή σε συμφωνία με τη φύση, ή, μ᾽ άλλα λόγια, σε συμφωνία με την ίδια μας την ανθρώπινη φύση, όπως επίσης και μ᾽ εκείνη του Σύμπαντος, μια ζωή στην οποία αποφεύγουμε κάθε πράξη που υπαγορεύεται από τον κοινό για όλα τα όντα νόμο, δηλαδή τον ορθό λόγο, που διαποτίζει όλα τα όντα και ταυτίζεται με τον Δία[7] [...]».

«Τριμερῆ φασὶν εἶναι τὸν κατὰ φιλοσοφίαν λόγον, *εἶναι* γὰρ αὐτοῦ τὸν μὲν τι φυσικόν, τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ λογικόν» και ο Δ. Λαέρτιος συμπληρώνει «οὕτω δὲ πρῶτος διεῖλε Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ἐν τῷ Περὶ Λόγου». Ο άνθρωπος,

σε ηλικία περίπου 30/20 ετών, σε ένα ναυάγιο κοντά στις Φλέβες, έξω από το λιμάνι του Πειραιά, χάνει όλο το πολύτιμο εμπόρευμά του (πορφύρα από την Φοινίκη) και βρίσκεται στην Αθήνα, όπου παραμένει ως το τέλος της ζωής του.

Μία ημέρα στην Αθήνα, σύμφωνα με τον Διογένη τον Λαέρτιο[2], καθώς ο Ζήνων βρίσκεται σε ένα βιβλιοπωλείο, στην Αγορά των Αθηνών, παίρνει στα χέρια του το δεύτερο βιβλίο των «Απομνημονευμάτων» του Ξενοφώντα και αρχίζει να το διαβάζει. Αν και γνωρίζει από πολύ νεαρή ηλικία για την Σωκρατική Φιλοσοφία, εντυπωσιάζεται από το ανάγνωσμα και ρωτά τον βιβλιοπώλη πώς και πού θα μπορούσε να συναντήσει παρόμοιους ανθρώπους. Αυτός, δείχνοντας έναν άνδρα που διασχίζει τον δρόμο εκείνη την στιγμή, του απαντά: «Ακολούθησέ τον». Έτσι, για τα επόμενα χρόνια, γίνεται μαθητής του κυνικού φιλοσόφου Κράτη του Θηβαίου (μαθητή του Διογένη που έχει σχολή στους Κυνόσαργες). [Κατ' άλλους αιτία της στροφής του Ζήνωνα στη φιλοσοφία είναι ένας χρησμός του μαντείου του Δελφών. Σε ερώτησή του τί πρέπει να κάνει για να ζήσει μια άριστη ζωή η Πυθία του απαντά: *Πρέπει να συναναστρέφεσαι με τους νεκρούς*. Ο Ζήνων το εκλαμβάνει ότι πρέπει να γίνει φιλόσοφος για να επικοινωνήσει με το πνεύμα και το γράμμα των αρχαίων σοφών].

Από τον Κράτη διδάσκεται, μεταξύ άλλων, ότι «*η λιτότητα αποτελεί προϋπόθεση της ανθρώπινης ελευθερίας*» και σκοπός του βίου είναι το «*κατ' ἀρετὴν ζῆν*». Ωστόσο, η διαρκής αμφισβήτηση, ο χλευασμός και τα περιπαικτικά λόγια του κυνικού φιλοσόφου για τους Αθηναίους και γενικότερα η «χωρίς συστολή» συμπεριφορά του, δεν φαίνεται να εκφράζουν απολύτως τον μάλλον σεμνό και συνεσταλμένο Ζήνωνα με αποτέλεσμα να αποχωρήσει από την σχολή.

Στη συνέχεια μεταβαίνει στην Μεγαρική Σχολή του Ξενοκράτη όπου εκπαιδεύεται, από τους Στίλπωνα και Διόδωρο Κρόνο στην Διαλεκτική Μέθοδο, ενώ από τον Πολέμονα και τον ίδιο τον διδάσκαλο Ξενοκράτη σε Μαθηματικά και Φυσική. Τέλος, μαθητεύει και στην Ακαδημία του Πλάτωνος που, τότε, ήταν επικεφαλής οι Πολέμων και Ξενοκράτης.

Στο διάστημα των πολυετών σπουδών του ο Ζήνων, συγγένης ο Λαέρτιος, πλησιάζει τη σχολή ένας όμορφος, ευκατάστατος και γεμάτος έπαρση νεαρός από την Ρόδο· ο Ζήνων του υποδεικνύει, διαρκώς, να κάθεται πάνω σε βρωμερά βάθρα ή δίπλα σε φτωχούς έτσι ώστε να ακουμπάει στα κουρέλια τους. Ο νέος δεν αντέχει τη δοκιμασία και εγκαταλείπει...

Ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς[5] περιγράφει πώς ο ίδιος ο Ζήνων φανταζόταν τον ιδανικό μαθητή του: «Το πρόσωπό του να 'ναι καθαρό· τα φρύδια αρυτίδωτα· τα μάτια ούτε ορθάνοιχτα ούτε μισόκλειστα· ο λαιμός να μη γέρνει προς τα πίσω· τα μέλη του κορμιού να μην είναι άτονα αλλά ευθυτενή· το αφτί ορθωμένο, πρόθυμο να δεχθεί τον *λόγο*· η κορμοστασιά και οι κινήσεις του να μην δίνουν ελπίδα στους ακόλαστους. Η σεμνότητα και η αρρενωπότητα να ανθίζουν πάνω του» και γενικότερα να έχει «φυσική προδιάθεση για την αρετή»

Οι μαθητές του οι οποίοι ξεχωρίζουν είναι: ο Περσαίος από το Κίτιο, ο Κάλλιππος από την Κόρινθο, ο Κλεάνθης από την Άσσο (διάδοχός του στη Στοά), ο Ζήνων από τη Σιδώνα, ο Σφαίρος από τον Βόσπορο, ο Φιλωνίδης από τη Θήβα, ο Ποσειδώνιος από την Αλεξάνδρεια, ο Αθηνόδωρος από τους Σόλους, ο Διογένης ο Βαβυλώνιος, ο Αντίπατρος από την Ταρσό και πολλοί άλλοι. Κοινό χαρακτηριστικό όλων: Κανείς δεν είναι Αθηναίος.

Ο Ζήνων διατηρεί ένα σαρκαστικό και συγχρόνως στρυφνό τρόπο διδασκαλίας ενώ, όπου χρειαστεί, χωρίς να χαρίζεται, δίνει καυστικές απαντήσεις (επιρροή από τον κυνικό Κράτη). Είναι έντιμος, ανιδιοτελής, ολιγαρκής. Χαίρει μεγάλης υπολήψεως για την εγκράτειά του: «Ἐγκρατέστερος τοῦ Ζήνωνος» συνηθίζουν να λέγουν όταν θέλουν να παινέψουν κάποιον.

Αν και σχετικά εύπορος, αποκηρύττει τον πλούτο και η σχέση του με τα νομίσματα περιγράφεται ως εξής: «Νόμισμα δ' οὔτ' ἀλλαγῆς ἕνεκεν οἴεσθαι δεῖν κατασκευάζειν οὔτ' ἀποδημίας ἕνεκεν» (Να μην θεωρείται αναγκαίον ότι χάριν συναλλαγής θα πρέπει να κατασκευάζεται νόμισμα, αλλά ούτε και για λόγους μετανάστευσης/αποδημίας).

Κυκλοφορεί πάντα με λεπτό χιτώνα, τρέφεται με μικρές ποσότητες φαγητών που δεν χρειάζονται ψήσιμο στη φωτιά και πίνει μόνο νερό. Είναι ψηλός, λεπτός και αδύναμος λόγω της λιτοδίαιτης ζωής του, ωστόσο δεν αρρωσταίνει ούτε μία φορά – «Ζήνωνος ὑγιέστερος(!)».

Ο βίος του Ζήνωνα συμβαδίζει με την διδασκαλία του: Γνωστοί ηγέτες προσκαλούν τον Ζήνωνα να διδάξει την φιλοσοφία του στη χώρα τους, ανάμεσά τους ο Μακεδόνας Αντίγονος ο οποίος του γράφει: «Σκέψου ότι δεχόμενος την πρόσκλησή μου δεν θα γίνης δικός μου μόνο παιδαγωγός, αλλά όλων των Μακεδόνων...». Ο Ζήνων, γέρων πλέον, αρνείται και στέλνει στη θέση του τον πρώτο και αγαπημένο του μαθητή, τον Περσαίο από το Κίτιο και τον άλλο μαθητή του Φιλωνίδη, με την προτροπή προς τον Αντίγονο: «Με την συναναστροφή τους δεν θα αργήσεις να φτάσεις σε σημείο τέλειας ευδαιμονίας»[6].

Η Διδασκαλία/Φιλοσοφία του Ζήνωνα

Στην Αρχαία Ελλάδα οι Στωικοί φιλόσοφοι –καθώς και οι Κυνικοί– αμφισβητούν μέχρις απορρίψεως την απόλυτη και καθ' οιονδήποτε τρόπο επιβαλλόμενη δύναμη του κράτους και τους νόμους του και αντ' αυτών, προτείνουν «*ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν*», έναν βίο εναρμονισμένο με την φύση. Πράγματι, ο τρόπος ζωής της πλειονότητας των σοφών αυτών δεν συμβαδίζει με τον κατεστημένο τρόπο, δεν συμμετέχουν στη δημόσια ζωή, δεν καταλαμβάνουν αξιώματα και δεν αποδέχονται την εξουσία... Επίσης, δίνουν έμφαση στην πρακτική εφαρμογή τών θεωριών τους μέσα στην καθημερινότητα τους.

Πιο συγκεκριμένα ο Ζήνων, μεταξύ άλλων, κηρύττει: «Ως σκοπός [του ανθρώπου] ορίζεται η ζωή σε συμφωνία με τη φύση, ή, μ' άλλα λόγια, σε συμφωνία με την ίδια μας την ανθρώπινη φύση, όπως επίσης και μ' εκείνη του Σύμπαντος, μια ζωή στην οποία αποφεύγουμε κάθε πράξη που υπαγορεύεται από τον κοινό για όλα τα όντα νόμο, δηλαδή τον ορθό λόγο, που διαποτίζει όλα τα όντα και ταυτίζεται με τον Δία[7] [...]».

«Τριμερῆ φασὶν εἶναι τὸν κατὰ φιλοσοφίαν λόγον, *εἶναι* γὰρ αὐτοῦ τὸν μὲν τι φυσικόν, τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ λογικὸν» και ο Δ. Λαέρτιος συμπληρώνει «οὕτω δὲ πρῶτος διεῖλε Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ἐν τῷ Περὶ Λόγου». Ο άνθρωπος, σύμφωνα με τον Ζήνωνα, μπορεί να κατακτήσει την ευδαιμονία [ευτυχία, ψυχική αταραξία και γαλήνη] με τρεις τρόπους:

- Με την Λογική – διαθέτων γνώσεις γραμματικής, ρητορικής, διαλεκτικής και γενικότερα την επιστήμη της λογοτεχνικής έκφρασης.

1. Φέρεται να είπε ο Ζήνων εκτιμώντας το γεγονός ότι μετά το ναυάγιο στράφηκε προς την φιλοσοφία.

1α. Διογένης Λαέρτιος, 7.1 «Ζήνων Μνασέου ἢ Δημέου Κιτιεὺς ἀπὸ Κύπρου, πολίσματος Ἑλληνικοῦ, φοίνικας ἐποίκους ἐσχηκότος».

2. Ό.π. 7.2-160

3. Επίκουρος, επιστολές.

4. Αυτός ο οποίος διακωμωδεί τα στραβά.

5. Παιδαγωγός 3.11.74.

6. Διογένης Λαέρτιος, 7.9.

7. Όπως φαίνεται, εκείνη την περίοδο, ο Δίας δεν είχε ... εγκαταλείψει ακόμα τον Όλυμπο και γενικότερα την Ελλάδα. Ωστόσο είναι η πρώτη φορά σε αυτήν την γωνιά της μεσογείου που θεωρούνται οι φυσικοί νόμοι και το φυσικό δίκαιο υπεράνω των ανθρώπινων.

- Με την Φυσική – όταν η ζωή του εναρμονίζεται με τη φύση και το φυσικό δίκαιο που ισχύει πάντα και για όλους ανεξαιρέτως. Κάθε άνθρωπος είναι μία από τις άπειρες μεταμορφώσεις του πρωταρχικού στοιχείου (Ηράκλειτος) της φωτιάς-πνεύματος.
- Με την Ηθική – θέτων ως μοναδικό σκοπό ζωής την αρετή (*κατ᾽ ἀρετὴν ζῆν*) η οποία αποτελεί εσωτερικό πλούτο και ύψιστο αγαθό, προς την οποία τον οδηγεί η φύση του.

Για την εφαρμογή των παραπάνω απαιτείται εγκράτεια, συνέπεια, φρόνηση και έλεγχος της ζωής από την λογική και όχι από τα συναισθήματα ή τα πάθη.

Η Αρετή (*κατ᾽ ἀρετὴν ζῆν*) είναι το μόνο αγαθό και από αυτήν εξαρτάται η ευημερία. Όλα τα υπόλοιπα πράγματα ευχάριστα ή δυσάρεστα, στερούνται αξίας, είναι «αδιάφορα». Ως εκ τούτου, υπάρχουν, σύμφωνα με τον Ζήνωνα, τρεις βασικές κατηγορίες:

Τα αγαθά – οι αρετές
Τα κακά – τα αντίθετα των αρετών
Τα αδιάφορα ή ουδέτερα:
– όσα έχουν αξία (είναι σύμφωνα με τη φύση)
– όσα δεν έχουν αξία (είναι αντίθετα με τη φύση)

«Οι Στωικοί κυκλοφόρησαν ένα νέο ορισμό της εμψυχώνουσας αρχής ή της θεωρίας των ζωτικών διεργασιών, δηλαδή του πνεύματος... Με την εισαγωγή του πνεύματος άρχισε η τριχοτόμηση της ανθρώπινης προσωπικότητας σε σώμα, ψυχή και πνεύμα, που έλαβε εξέχουσα θέση στις θεωρίες των θεολόγων. Η αντίληψη για την ψυχή... διαφοροποιήθηκε σε δύο έννοιες... δηλαδή από τη μια μεριά η ζωτική δύναμη των φυσιολόγων και από την άλλη το πνεύμα ή η άυλη ψυχή του ανθρώπου»[8].

Ανατρέποντας τις κατεστημένες αξίες, ο Ζήνων, θεωρεί την ατομική ιδιοκτησία εντελώς άδικη – «οι καρποί ανήκουν σε όλους, η γη σε κανέναν». Ο άνθρωπος αποτελεί ένα ελάχιστο μέρος του κόσμου. Γνωρίζοντας το Όλο στο οποίο ανήκει μπορεί να ζήσει σε αρμονία με τον εαυτό του και με τον κόσμο. Ιδιαίτερα όσον αφορά τα πλούτη και την πολυτέλεια είναι, κατ᾽ αυτόν, άξια περιφρόνησης και συνηθίζει να επαναλαμβάνει: «η πολυτέλεια κάνει φτωχό τον πλούσιο και διπλασιάζει τη δυστυχία των φτωχών».

Κάποια από τα είκοσι και πλέον έργα του (από τα οποία σώζονται μόνο αποσπάσματα) είναι *«η Πολιτεία»*, το *«Περί του κατά φύσιν Βίου», «η Λογική», «Περί παθών»*,

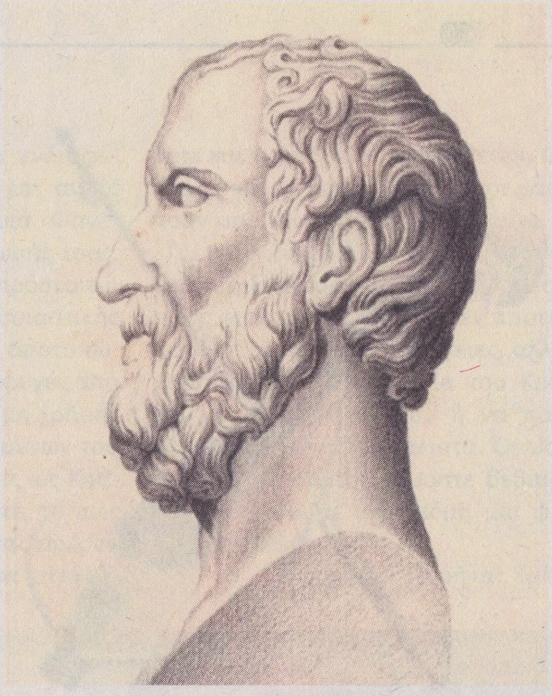
μοσύνη, να συνεργάζονται με φρόνηση και να συνάπτουν ορθές σχέσεις μεταξύ τους με στόχο το κοινό καλό. Όταν, υποστηρίζει ο φιλόσοφος, ισχύουν και λειτουργούν σε μία κοινότητα οι ηθικοί νόμοι, δεν είναι απαραίτητη η επιβολή των εξουσιαστικών νόμων και θεσμών. Επί πρόσθετα, το καθήκον του κάθε ανθρώπου είναι να θέσει τον εαυτό του σε αρμονία με το Σύμπαν.

Οι Ιδέες των στωικών, με πυρήνα τον στοχασμό του Ζήνωνα, φαίνεται, αν και αλλάζουν μορφές, να αντέχουν στον χρόνο, ακμάζοντας ιδιαίτερα κατά την ελληνιστική και ελληνορωμαϊκή εποχή με επιρροές τους να φθάνουν μέχρι τις ημέρες μας. Φιλόσοφοι από την Ελλάδα και την Ρώμη διαδίδουν το μήνυμά του για την «νέα κοινωνία των πνευματικά ελεύθερων ανθρώπων». Το χριστιανικό ιερατείο δανείζεται στωικές φιλοσοφικές απόψεις και τις εισαγάγει στην καινούργια θρησκεία.

Η μεγίστη συμβολή του Ζήνωνα έγκειται στο γεγονός ότι όχι μόνον ανέδειξε τις αρχέγονες αναρχικές ιδέες ως συστατικά της αρχαίας σοφίας, αλλά και ότι τις κατέστησε εφαρμόσιμες ως τρόπο σκέψης και στάση ζωής. Γι᾽ αυτό, στην μακραίωνη πορεία της σύγκρουσης ανάμεσα στην πολυσήμαντη ιδέα της αναρχίας και την εξουσία, ο Ζήνων κατέχει την προεξάρχουσα θέση· συγκαταλέγεται σε αυτούς οι οποίοι έδωσαν μια σφαιρική λαμπρότητα και ώθηση στο απελευθερωτικό γίγνεσθαι.

Κατά τους δύο τελευταίους αιώνες, αρκετοί γνωστοί αναρχικοί[11], των οποίων η σχέση με τον τεκτονισμό αποτελεί αναντίρρητο γεγονός, εκτιμούν και υιοθετούν αυτές τις αντιλήψεις· ανάμεσά τους ο Κροπότκιν ο οποίος ονομάζει τον Ζήνωνα ως τον «καλύτερο εκφραστή της αναρχικής φιλοσοφίας στην αρχαία Ελλάδα». Επίσης διάφορες Τεκτονικές Στοές δηλώνουν ότι συμφωνούν και ακολουθούν τις φιλοσοφικές σκέψεις των Στωικών και του Ζήνωνα του Κιτιέα οι οποίοι διακήρυτταν πριν χιλιάδες χρόνια: «*Το σύνολο των λαών είναι μία πόλις. Οι άνθρωποι δεν πρέπει να χωρίζονται σε πολιτείες και λαούς με χωριστούς νόμους, διότι οι άνθρωποι είναι όλοι συμπολίτες*».

Σήμερα, περίπου είκοσι πέντε αιώνες μετά, παρατηρούμε ότι δεν έχει εκλείψει το ενδιαφέρον για την Στωική φιλοσοφία. Για παράδειγμα, αν γραφεί, σε οποιαδήποτε γλώσσα και σε οποιοδήποτε πρόγραμμα αναζήτησης στο διαδίκτυο το λήμμα «στωικός» ή ακόμα και «Ζήνων ο Κιτιεύς», θα εμφανιστούν πολλά σχετικά κείμενα, σύλλογοι, μελετητές και στοχαστές του έργου του.

σίας της πέμπτης Ακαμαντίδος Πρυτανείας», χαραγμένο σε πέτρινες στήλες τοποθετημένες στην Ακαδημία Πλάτωνος και στο Αριστοτέλειο Λύκειο και του απονέμεται χρυσό στεφάνι ενώ η ταφή του και ο κτιστός τάφος του στον Κεραμεικό πραγματοποιούνται με δημόσια δαπάνη.

«Ἐπειδὴ Ζήνων Μνασέου Κιτιεὺς ἔτη πολλὰ κατὰ φιλοσοφίαν ἐν τῇ πόλει γενόμενος ἐν τε τοῖς λοιποῖς ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν διετέλεσε καὶ τοὺς εἰς σύστασιν αὐτῷ τῶν νέων πορευομένους παρακαλῶν ἐπ᾽ ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην παρώρμα πρὸς τὰ βέλτιστα, παράδειγμα τὸν ἴδιον βίον ἐκθεὶς ἅπασιν ἀκόλουθον ὄντα τοῖς λόγοις οἷς διελέγετο τύχη δεδόχθαι τῷ δήμῳ ἐπαινέσαι μὲν Ζήνωνα Μνασέου Κιτιέα καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ σωφροσύνης, οἰκοδομῆσαι δὲ αὐτῷ καὶ τάφον ἐπὶ τοῦ Κεραμεικοῦ δημοσίᾳ...»

[«Επειδή ο Ζήνων, γιος του Μνασέα από το Κίτιον, έζησε πολλά χρόνια στην πόλη μας μ᾽ αφοσίωση στη φιλοσοφία και παρέμεινε κατά τα άλλα συνεχώς άνθρωπος αγαθός, και, παρακινώντας τους νέους, που πήγαιναν κοντά του ως μαθητές, στην αρετή και στην εγκράτεια, τους ωθούσε σ᾽ όλα τα ανώτατα αγαθά με το να εκθέτει τον ιδικό του βίο ως παράδειγμα, που ήταν καθ᾽ όλα συνεπής σ᾽ ό,τι δίδασκε, είθε η ώρα η καλή, ο λαός ν᾽ αποφασίσει να επαινέσει τον Ζήνωνα, γιο του Μνασέα από το Κίτιον, και να τον στεφανώσει με χρυσό στεφάνι σύμφωνα με το νόμο για την αρετή και την εγκράτειά του, και να του κτίσει και

και όχι από τα συναισθήματα ή τα πάθη.

Η Αρετή (*κατ᾽ άρετὴν ζῆν*) είναι το μόνο αγαθό και από αυτήν εξαρτάται η ευημερία. Όλα τα υπόλοιπα πράγματα ευχάριστα ή δυσάρεστα, στερούνται αξίας, είναι «αδιάφορα». Ως εκ τούτου, υπάρχουν, σύμφωνα με τον Ζήνωνα, τρεις βασικές κατηγορίες:

Τα αγαθά – οι αρετές

Τα κακά – τα αντίθετα των αρετών

Τα αδιάφορα ή ουδέτερα:

– όσα έχουν αξία (είναι σύμφωνα με τη φύση)

– όσα δεν έχουν αξία (είναι αντίθετα με τη φύση)

«Οι Στωικοί κυκλοφόρησαν ένα νέο ορισμό της εμψυχώνουσας αρχής ή της θεωρίας των ζωτικών διεργασιών, δηλαδή του πνεύματος... Με την εισαγωγή του πνεύματος άρχισε η τριχοτόμηση της ανθρώπινης προσωπικότητας σε σώμα, ψυχή και πνεύμα, που έλαβε εξέχουσα θέση στις θεωρίες των θεολόγων. Η αντίληψη για την ψυχή... διαφοροποιήθηκε σε δύο έννοιες... δηλαδή από τη μια μεριά η ζωτική δύναμη των φυσιολόγων και από την άλλη το πνεύμα ή η άυλη ψυχή του ανθρώπου»[8].

Ανατρέποντας τις κατεστημένες αξίες, ο Ζήνων, θεωρεί την ατομική ιδιοκτησία εντελώς άδικη – «οι καρποί ανήκουν σε όλους, η γη σε κανέναν». Ο άνθρωπος αποτελεί ένα ελάχιστο μέρος του κόσμου. Γνωρίζοντας το Όλο στο οποίο ανήκει μπορεί να ζήσει σε αρμονία με τον εαυτό του και με τον κόσμο. Ιδιαίτερα όσον αφορά τα πλούτη και την πολυτέλεια είναι, κατ᾽ αυτόν, άξια περιφρόνησης και συνηθίζει να επαναλαμβάνει: «η πολυτέλεια κάνει φτωχό τον πλούσιο και διπλασιάζει τη δυστυχία των φτωχών».

Κάποια από τα είκοσι και πλέον έργα του (από τα οποία σώζονται μόνο αποσπάσματα) είναι *«η Πολιτεία», το «Περί του κατά φύσιν Βίου», «η Λογική», «Περί παθών», «Περί του καθήκοντος», «Περί νόμου», «Πυθαγορικά», «Ηθικά», «Ησιόδου Θεογονία», «Περί επιχειρημάτων» κ.ά.* Ωστόσο γνωρίζουμε αρκετά, γι᾽ αυτόν και την φιλοσοφία του, από αναφορές σε συγγράμματα άλλων συγγραφέων όπως π.χ. του Διογένη του Λαέρτιου, του δούλου Επίκτητου, του αυτοκράτορα Μάρκου Αυρήλιου, του ρήτορα Σενέκα...

Στο έργο του «Πολιτεία», ένα σύγγραμμα που σχεδόν αγγίζει τα ιδεώδη της αναρχίας[9], ο Ζήνων περιγράφει μία ελεύθερη κατάσταση όπου δεν υπάρχουν κράτος, άρχοντες, νόμοι, στρατοί, όργανα τάξης, δικαστήρια, ναοί, χρήματα, σχολεία και οικογένειες, εφ᾽ όσον δεν τελούνται πλέον γάμοι. Όλοι ζουν με ισότητα, καθώς δεν υπάρχει ιδιοκτησία σε αυτήν την οικουμενική α-κρατική κοινότητα που λειτουργεί αποκλειστικά με τους φυσικούς νόμους, το φυσικό δίκαιο, τους ηθικούς νόμους και τα κοινά ήθη.

Θεωρεί ότι οι κάτοικοι μίας τέτοιας κοινότητας βασίζονται όχι μόνο στο ένστικτο της αυτοσυντήρησης, αλλά και

μέχρι τις ημέρες μας. Φιλόσοφοι από την Ελλάδα και την Ρώμη διαδίδουν το μήνυμά του για την «νέα κοινωνία των πνευματικά ελεύθερων ανθρώπων». Το χριστιανικό ιερατείο δανείζεται στωικές φιλοσοφικές απόψεις και τις εισαγάγει στην καινούργια θρησκεία.

Η μεγίστη συμβολή του Ζήνωνα έγκειται στο γεγονός ότι όχι μόνον ανέδειξε τις αρχέγονες αναρχικές ιδέες ως συστατικά της αρχαίας σοφίας, αλλά και ότι τις κατέστησε εφαρμόσιμες ως τρόπο σκέψης και στάση ζωής. Γι᾽ αυτό, στην μακραίωνη πορεία της σύγκρουσης ανάμεσα στην πολυσήμαντη ιδέα της αναρχίας και την εξουσία, ο Ζήνων κατέχει την προεξάρχουσα θέση· συγκαταλέγεται σε αυτούς οι οποίοι έδωσαν μια σφαιρική λαμπρότητα και ώθηση στο απελευθερωτικό γίγνεσθαι.

Κατά τους δύο τελευταίους αιώνες, αρκετοί γνωστοί αναρχικοί[11], των οποίων η σχέση με τον τεκτονισμό αποτελεί αναντίρρητο γεγονός, εκτιμούν και υιοθετούν αυτές τις αντιλήψεις· ανάμεσά τους ο Κροπότκιν ο οποίος ονομάζει τον Ζήνωνα ως τον «καλύτερο εκφραστή της αναρχικής φιλοσοφίας στην αρχαία Ελλάδα». Επίσης διάφορες Τεκτονικές Στοές δηλώνουν ότι συμφωνούν και ακολουθούν τις φιλοσοφικές σκέψεις των Στωικών και του Ζήνωνα του Κιτιέα οι οποίοι διακήρυτταν πριν χιλιάδες χρόνια: *«Το σύνολο των λαών είναι μία πόλις. Οι άνθρωποι δεν πρέπει να χωρίζονται σε πολιτείες και λαούς με χωριστούς νόμους, διότι οι άνθρωποι είναι όλοι συμπολίτες».*

Σήμερα, περίπου είκοσι πέντε αιώνες μετά, παρατηρούμε ότι δεν έχει εκλείψει το ενδιαφέρον για την Στωική φιλοσοφία. Για παράδειγμα, αν γραφεί, σε οποιαδήποτε γλώσσα και σε οποιοδήποτε πρόγραμμα αναζήτησης στο διαδίκτυο το λήμμα «στωικός» ή ακόμα και «Ζήνων ο Κιτιεύς», θα εμφανιστούν πολλά σχετικά κείμενα, σύλλογοι, μελετητές και στοχαστές του έργου του.

Ο θάνατός του

Το πως οδηγήθηκε στο θάνατο, σε βαθύ γήρας (*«όκτὼ γὰρ πρὸς τοῖς ένενήκοντα βιοὺς ἔτη κατέστρεψεν, ἄνοσος καὶ ὑγιὴς διατελέσας»*) αφηγείται ο Διογένης Λαέρτιος. Σύμφωνα με αυτήν την μαρτυρία ο θάνατός του επήλθε ως αποτέλεσμα ενός μικροατυχήματος το οποίο συνέβη κατά την επιστροφή στην οικία του μετά από την καθημερινή του παράδοση στην Ποικίλη Στοά. Ο Ζήνων εκλαμβάνει το συμβάν ως μήνυμα από τους θεούς, οι οποίοι τον καλούν να αναχωρήσει από αυτόν τον κόσμο. Τότε άρχισε να κτυπά το έδαφος απαγγέλλων τον στίχο *«Έρχομαι, γιατί με φωνάζεις;» «Έρχομαι· τί μ᾽ αὔεις;*[12]*». Απεχώρησε του κόσμου τούτου* κρατών την αναπνοή του «...*καὶ παραχρῆμα ἐτελεύτησεν ἀποπνίξας ἑαυτὸν*». Σύμφωνα με άλλους συγγραφείς, απείχε επί μακρόν από κάθε τροφή, γεγονός το οποίο επέφερε τον θάνατό του.

Οι Αθηναίοι, τον τιμούν εν ζωή. Κατά τον Διογένη Λαέρ-

σίας της πέμπτης Ακαμαντίδος Πρυτανείας», χαραγμένο σε πέτρινες στήλες τοποθετημένες στην Ακαδημία Πλάτωνος και στο Αριστοτέλειο Λύκειο και του απονέμεται χρυσό στεφάνι ενώ η ταφή του και ο κτιστός τάφος του στον Κεραμεικό πραγματοποιούνται με δημόσια δαπάνη.

«Ἐπειδὴ Ζήνων Μνασέου Κιτιεὺς ἔτη πολλὰ κατὰ φιλοσοφίαν ἐν τῇ πόλει γενόμενος ἐν τε τοῖς λοιποῖς ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν διετέλεσε καὶ τοὺς εἰς σύστασιν αὐτῷ τῶν νέων πορευομένους παρακαλῶν ἐπ᾽ ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην παρώρμα πρὸς τὰ βέλτιστα, παράδειγμα τὸν ἴδιον βίον ἐκθεὶς ἅπασιν ἀκόλουθον ὄντα τοῖς λόγοις οἷς διελέγετο τύχῃ δεδόχθαι τῷ δήμῳ ἐπαινέσαι μὲν Ζήνωνα Μνασέου Κιτιέα καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ σωφροσύνης, οἰκοδομῆσαι δὲ αὐτῷ καὶ τάφον ἐπὶ τοῦ Κεραμεικοῦ δημοσίᾳ...»

[«Επειδή ο Ζήνων, γιος του Μνασέα από το Κίτιον, έζησε πολλά χρόνια στην πόλη μας μ᾽ αφοσίωση στη φιλοσοφία και παρέμεινε κατά τα άλλα συνεχώς άνθρωπος αγαθός, και, παρακινώντας τους νέους, που πήγαιναν κοντά του ως μαθητές, στην αρετή και στην εγκράτεια, τους ωθούσε σ᾽ όλα τα ανώτατα αγαθά με το να εκθέτει τον ιδικό του βίο ως παράδειγμα, που ήταν καθ᾽ όλα συνεπής σ᾽ ό,τι δίδασκε, είθε η ώρα η καλή, ο λαός ν᾽ αποφασίσει να επαινέσει τον Ζήνωνα, γιο του Μνασέα από το Κίτιον, και να τον στεφανώσει με χρυσό στεφάνι σύμφωνα με το νόμο για την αρετή και την εγκράτεια του, και να του κτίσει και τάφο στον Κεραμεικό με δημόσια δαπάνη».]

Ο Αντίπατρος ο Σιδώνιος, του αφιέρωσε δε το ακόλουθο επίγραμμα: *«Εδώ κείται ο Ζήνων, ο προσφιλής του Κιτίου, ο οποίος στον Όλυμπο ανήλθε, όχι βάζοντας την Όσσα επάνω στο Πήλιον, ούτε πράττοντας του Ηρακλέους τους άθλους, αλλά απλώς με την ανακάλυψη τής προς τα άστρα ατραπού, που μόνον η σοφία χαράσσει».*

άρχισε η τριχοτόμηση της ανθρώπινης προσωπικότητας σε σώμα, ψυχή και πνεύμα, που έλαβε εξέχουσα θέση στις θεωρίες των θεολόγων. Η αντίληψη για την ψυχή... διαφοροποιήθηκε σε δύο έννοιες... δηλαδή από τη μια μεριά η ζωτική δύναμη των φυσιολόγων και από την άλλη το πνεύμα ή η άυλη ψυχή του ανθρώπου»[8].

Ανατρέποντας τις κατεστημένες αξίες, ο Ζήνων, θεωρεί την ατομική ιδιοκτησία εντελώς άδικη – «οι καρποί ανήκουν σε όλους, η γη σε κανέναν». Ο άνθρωπος αποτελεί ένα ελάχιστο μέρος του κόσμου. Γνωρίζοντας το Όλο στο οποίο ανήκει μπορεί να ζήσει σε αρμονία με τον εαυτό του και με τον κόσμο. Ιδιαίτερα όσον αφορά τα πλούτη και την πολυτέλεια είναι, κατ' αυτόν, άξια περιφρόνησης και συνηθίζει να επαναλαμβάνει: «η πολυτέλεια κάνει φτωχό τον πλούσιο και διπλασιάζει τη δυστυχία των φτωχών».

Κάποια από τα είκοσι και πλέον έργα του (από τα οποία σώζονται μόνο αποσπάσματα) είναι *«η Πολιτεία», το «Περί του κατά φύσιν Βίου», «η Λογική», «Περί παθών», «Περί του καθήκοντος», «Περί νόμου», «Πυθαγορικά», «Ηθικά», «Ησιόδου Θεογονία», «Περί επιχειρημάτων» κ.ά.* Ωστόσο γνωρίζουμε αρκετά, γι' αυτόν και την φιλοσοφία του, από αναφορές σε συγγράμματα άλλων συγγραφέων όπως π.χ. του Διογένη του Λαέρτιου, του δούλου Επίκτητου, του αυτοκράτορα Μάρκου Αυρήλιου, του ρήτορα Σενέκα...

Στο έργο του «Πολιτεία», ένα σύγγραμμα που σχεδόν αγγίζει τα ιδεώδη της αναρχίας[9], ο Ζήνων περιγράφει μία ελεύθερη κατάσταση όπου δεν υπάρχουν κράτος, άρχοντες, νόμοι, στρατοί, όργανα τάξης, δικαστήρια, ναοί, χρήματα, σχολεία και οικογένειες, εφ' όσον δεν τελούνται πλέον γάμοι. Όλοι ζουν με ισότητα, καθώς δεν υπάρχει ιδιοκτησία σε αυτήν την οικουμενική α-κρατική κοινότητα που λειτουργεί αποκλειστικά με τους φυσικούς νόμους, το φυσικό δίκαιο, τους ηθικούς νόμους και τα κοινά ήθη.

Θεωρεί ότι οι κάτοικοι μίας τέτοιας κοινότητας βασίζονται όχι μόνο στο ένστικτο της αυτοσυντήρησης, αλλά και στο κοινωνικό ένστικτο που υπάρχει έμφυτο στον καθένα. Το κοινωνικό ένστικτο μαζί με την λογική (κατά φύσιν καὶ ἐλλόγως ζῆν) θέτουν σε λειτουργία τους ηθικούς νόμους (ηθική παρόρμηση[10]) οι οποίοι οδηγούν τους ανθρώπους να προσηλώνονται στο καθήκον, να συνδέονται με νοηαναρχικοί[11], των οποίων η σχέση με τον τεκτονισμό αποτελεί αναντίρρητο γεγονός, εκτιμούν και υιοθετούν αυτές τις αντιλήψεις· ανάμεσά τους ο Κροπότκιν ο οποίος ονομάζει τον Ζήνωνα ως τον «καλύτερο εκφραστή της αναρχικής φιλοσοφίας στην αρχαία Ελλάδα». Επίσης διάφορες Τεκτονικές Στοές δηλώνουν ότι συμφωνούν και ακολουθούν τις φιλοσοφικές σκέψεις των Στωικών και του Ζήνωνα του Κιτιέα οι οποίοι διακήρυτταν πριν χιλιάδες χρόνια: *«Το σύνολο των λαών είναι μία πόλις. Οι άνθρωποι δεν πρέπει να χωρίζονται σε πολιτείες και λαούς με χωριστούς νόμους, διότι οι άνθρωποι είναι όλοι συμπολίτες».*

Σήμερα, περίπου είκοσι πέντε αιώνες μετά, παρατηρούμε ότι δεν έχει εκλείψει το ενδιαφέρον για την Στωική φιλοσοφία. Για παράδειγμα, αν γραφεί, σε οποιαδήποτε γλώσσα και σε οποιοδήποτε πρόγραμμα αναζήτησης στο διαδίκτυο το λήμμα «στωικός» ή ακόμα και «Ζήνων ο Κιτιεύς», θα εμφανιστούν πολλά σχετικά κείμενα, σύλλογοι, μελετητές και στοχαστές του έργου του.

Ο θάνατός του

Το πως οδηγήθηκε στο θάνατο, σε βαθύ γήρας (*«ὀκτὼ γὰρ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα βιοὺς ἔτη κατέστρεψεν, ἄνοσος καὶ ὑγιὴς διατελέσας»*) αφηγείται ο Διογένης Λαέρτιος. Σύμφωνα με αυτήν την μαρτυρία ο θάνατός του επήλθε ως αποτέλεσμα ενός μικροατυχήματος το οποίο συνέβη κατά την επιστροφή στην οικία του μετά από την καθημερινή του παράδοση στην Ποικίλη Στοά. Ο Ζήνων εκλαμβάνει το συμβάν ως μήνυμα από τους θεούς, οι οποίοι τον καλούν να αναχωρήσει από αυτόν τον κόσμο. Τότε άρχισε να κτυπά το έδαφος απαγγέλλων τον στίχο *«Έρχομαι, γιατί με φωνάζεις;» «Έρχομαι· τί μ' αὔεις;[12]». Απεχώρησε του κόσμου τούτου* κρατών την αναπνοή του «...*καὶ παραχρῆμα ἐτελεύτησεν ἀποπνίξας ἑαυτὸν*». Σύμφωνα με άλλους συγγραφείς, απείχε επί μακρόν από κάθε τροφή, γεγονός το οποίο επέφερε τον θάνατό του.

Οι Αθηναίοι, τον τιμούν εν ζωή. Κατά τον Διογένη Λαέρτιο *«ἐτίμων σφόδρα τὸν Ζήνωνα, οὕτως ὡς καὶ τῶν τειχῶν οὕτω τὰς κλεῖς παρακαταθέσθαι καὶ χρυσῷ στεφάνῳ τιμῆσαι καὶ χαλκῇ εἰκόνι...*

Μετά τον θάνατό του, ο Δήμος Αθηνών, επί άρχοντος Αρρενίδου, τον τιμά με ψήφισμα της «23ης κυρίας εκκλη*πορευομένους παρακαλῶν ἐπ' ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην παρώρμα πρὸς τὰ βέλτιστα, παράδειγμα τὸν ἴδιον βίον ἐκθεὶς ἅπασιν ἀκόλουθον ὄντα τοῖς λόγοις οἷς διελέγετο τύχη δεδόχθαι τῷ δήμῳ ἐπαινέσαι μὲν Ζήνωνα Μνασέου Κιτιέα καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ σωφροσύνης, οἰκοδομῆσαι δὲ αὐτῷ καὶ τάφον ἐπὶ τοῦ Κεραμεικοῦ δημοσίᾳ...»*

[«Επειδή ο Ζήνων, γιος του Μνασέα από το Κίτιον, έζησε πολλά χρόνια στην πόλη μας μ' αφοσίωση στη φιλοσοφία και παρέμεινε κατά τα άλλα συνεχώς άνθρωπος αγαθός, και, παρακινώντας τους νέους, που πήγαιναν κοντά του ως μαθητές, στην αρετή και στην εγκράτεια, τους ωθούσε σ' όλα τα ανώτατα αγαθά με το να εκθέτει τον ιδικό του βίο ως παράδειγμα, που ήταν καθ' όλα συνεπής σ' ό,τι δίδασκε, είθε η ώρα η καλή, ο λαός ν' αποφασίσει να επαινέσει τον Ζήνωνα, γιο του Μνασέα από το Κίτιον, και να τον στεφανώσει με χρυσό στεφάνι σύμφωνα με το νόμο για την αρετή και την εγκράτεια του, και να του κτίσει και τάφο στον Κεραμεικό με δημόσια δαπάνη».]

Ο Αντίπατρος ο Σιδώνιος, του αφιέρωσε δε το ακόλουθο επίγραμμα: *«Εδώ κείται ο Ζήνων, ο προσφιλής του Κιτίου, ο οποίος στον Όλυμπο ανήλθε, όχι βάζοντας την Όσσα επάνω στο Πήλιον, ούτε πράττοντας του Ηρακλέους τους άθλους, αλλά απλώς με την ανακάλυψη τής προς τα άστρα ατραπού, που μόνον η σοφία χαράσσει».*

Στην πατρίδα του, το Κίτιο, επίσης είχε στηθεί προς τιμήν του χάλκινο άγαλμα.

Αναρχία και Ζωή

Πηγή:
Δ. Λαέρτιος, Περί Βίων και Γνωμών των εν τη Φιλοσοφία Ευδοκιμησάντων, Ζ' Κεφ. Ζήνων.

8. Hollander, Bemard, M.D., In Search of the Soul, Vol. I, pp. 53-54.
9. Δυστυχώς ελάχιστα αποσπάσματα έχουν διασωθεί.
10. Η ορθή ηθική παρόρμηση κάθε ατόμου θεωρείται ως επαρκής κανόνας δράσης.

11. Μπακούνιν, Προυντόν, Μαλατέστα, Τολστόη, Τσάρλς Μαλάτο, κ.ά., ενώ στην ελλάδα οι πιο παλιοί είναι ο Πλάτων Δρακούλης, Σπύρος Νάγος, Ρόκκος Χοϊδάς κ.ά.
12. Από το ποίημα του Τιμοθέου «Νιόβη», το οποίο δεν έχει διασωθεί.

Κατασκευή της Λαϊκής Παράδοσης

Η περίπτωση της απαγόρευσης του κρητικού βιολιού από τα κρατικά ΜΜΕ

Τα εκάστοτε εθνικά αφηγήματα που κατασκευάζουν οι εγχώριοι κρατικοί διαχειριστές, πάντοτε περνούσαν εκτός των άλλων και μέσα από την λαϊκή παράδοση. Ιστορικά, όπου χρειάστηκε, το κράτος χρησιμοποίησε την λαϊκή παράδοση για την πραγματοποίηση των διαφόρων σχεδιασμών του, την επινόησε και την κατασκεύασε ώστε να ταιριάζει με τα εκάστοτε εθνικά- κρατικά αφηγήματα που ήθελε να προωθήσει. Εξ' άλλου ο όρος παράδοση δεν είναι τίποτα άλλο, παρά ένας δημιουργημένος νεωτερισμός, όπου χωράει όλες εκείνες τις κοινοτικές πρακτικές που μέχρι την δημιουργία του όρου δεν κατατάσσονταν ως παραδοσιακές, αλλά ως κομμάτι της κοινοτικής καθημερινότητας.

Κατά καιρούς, λοιπόν, η κάθε παράδοση κατασκευάζεται από την κεντρική κρατική εξουσία, αλλά και από τους εκάστοτε φορείς που την διαχειρίζονται (πολιτιστικοί, εξωραϊστικοί, μορφωτικοί σύλλογοι κ.λπ.), με αναβιώσεις, εκδόσεις, ηχογραφήσεις, διοργάνωση εκδηλώσεων με την λειτουργία του κατάλληλου αφηγήματος κ.λπ.

Ιστορικά, από την δημιουργία του Ελλαδικού κράτους, η κεντρική κρατική εξουσία ενδιαφέρθηκε ουκ ολίγες φο-

πειραιώτικο ρεμπέτικο τραγούδι που μέρος του εδραιώθηκε εξ' αιτίας του προσφυγικού, κυνηγήθηκε για πολλά χρόνια από το κράτος και εισέπραξε καταστολή και αρνητικό σχολιασμό και από το ΚΚΕ. Ένα άλλο παράδειγμα είναι και οι φολκλόρ εκδηλώσεις της Χούντας με παραδοσιακούς χορούς και στυλιζαρισμένες παραδοσιακές στολές πλάι σε αρχαίους σπαρτιάτες και αθηναίους πολεμιστές με χλαμύδες.

Στις μέρες μας, βέβαια, η καταστολή των λαϊκών παραδόσεων δεν γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γινόταν κάποτε και σε αυτό έχει παίξει ισχυρό ρόλο η παγκοσμιοποίηση και η διάλυση της κάθε επί μέρους ιδιαιτερότητας. Μπορεί να υπάρχει ακόμα λαϊκή παράδοση, αλλά αυτή υφίσταται κυρίως ως κατ' επίφαση και όχι σε ουσιαστική διάδραση με τον άνθρωπο. Η ουσία παραδόθηκε στην παγκοσμιοποίηση και έτσι το μόνο που απέμεινε είναι παραστάσεις, συνέδρια και ένα χωρίς νόημα κυνήγι εθνικής κατοχύρωσης παραδόσεων στην Unesco και ανταγωνισμός μεταξύ εθνικών κρατών για το ποια παράδοση ανήκει σε ποιον. Η παραπάνω τραγελαφική και χωρίς νόημα πρακτική είναι μια ένδειξη για την αοριστία των εθνικών-κρατικών συνόρων, αφού πολλές παραδόσεις εμφανίζονται συγχρόνως σε παραπάνω από ένα εθνικό-κράτος, όπως

έγινε η απαγόρευση του βιολιού, το βιολί ήταν το πιο δημοφιλές όργανο στην Κρήτη. Ειδικότερα στη δυτική Κρήτη, τα Χανιά, Λασίθι το ανατολικό τμήμα του Ηρακλείου και ένα μέρος της Μεσσαράς, ήταν πιο διαδεδομένο από την λύρα1, μέχρι **το 1955 όπου ο Σίμων Καράς, λαογράφος, καθηγητής βυζαντινής μουσικής και ερευνητής, ως διευθυντής του προγράμματος της δημοτικής μουσικής στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (ΕΙΡ), εισηγείται και πετυχαίνει, να απαγορεύονται σε βιολιά να αποδίδουν την κρητική μουσική στα ραδιόφωνα.** Η αιτία της παραπάνω διαταγής, είναι ότι το βιολί δεν ήταν αρκετά ελληνικό και

του κρητικού βιολιού από τα κρατικά ΜΜΕ

Τα εκάστοτε εθνικά αφηγήματα που κατασκευάζουν οι εγχώριοι κρατικοί διαχειριστές, πάντοτε περνούσαν εκτός των άλλων και μέσα από την λαϊκή παράδοση. Ιστορικά, όπου χρειάστηκε, το κράτος χρησιμοποίησε την λαϊκή παράδοση για την πραγματοποίηση των διαφόρων σχεδιασμών του, την επινόησε και την κατασκεύασε ώστε να ταιριάζει με τα εκάστοτε εθνικά- κρατικά αφηγήματα που ήθελε να προωθήσει. Εξ' άλλου ο όρος παράδοση δεν είναι τίποτα άλλο, παρά ένας δημιουργημένος νεωτερισμός, όπου χωράει όλες εκείνες τις κοινοτικές πρακτικές που μέχρι την δημιουργία του όρου δεν κατατάσσονταν ως παραδοσιακές, αλλά ως κομμάτι της κοινοτικής καθημερινότητας.

Κατά καιρούς, λοιπόν, η κάθε παράδοση κατασκευάζεται από την κεντρική κρατική εξουσία, αλλά και από τους εκάστοτε φορείς που την διαχειρίζονται (πολιτιστικοί, εξωραϊστικοί, μορφωτικοί σύλλογοι κ.λπ.), με αναβιώσεις, εκδόσεις, ηχογραφήσεις, διοργάνωση εκδηλώσεων με την λειτουργία του κατάλληλου αφηγήματος κ.λπ.

Ιστορικά, από την δημιουργία του Ελλαδικού κράτους, η κεντρική κρατική εξουσία ενδιαφέρθηκε ουκ ολίγες φορές για τον έλεγχο διαφόρων λαϊκών μορφών εκφράσεων. Δεν θα γινόταν αλλιώς, άλλωστε, αφού οι λαϊκές εκφράσεις είναι άμεσα συνυφασμένες με τον κόσμο που τις δημιουργεί και εκφράζεται μέσα από αυτές. Έτσι, μέσω των παραδόσεων, το κράτος μπορεί να ελέγξει και μέρος της συνείδησης του κόσμου που εκδηλώνεται μέσω αυτών. Επί τροχάδην, τέτοιες προσπάθειες ελέγχου έχουν συμβεί μετά την προσάρτηση στον ελλαδικό χώρο, εδαφών που ο πληθυσμός τους δεν ήταν αμιγώς ελληνικός, όπως της Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Θράκης. Εκεί, το κράτος, με την βοήθεια λαογράφων προσπάθησε να ομογενοποιήσει εθνικά τις τοπικές λαϊκές παραδόσεις, αλλάζοντας την γλώσσα από τους στίχους τραγουδιών και συγχρόνως

πειραιώτικο ρεμπέτικο τραγούδι που μέρος του εδραιώθηκε εξ' αιτίας του προσφυγικού, κυνηγήθηκε για πολλά χρόνια από το κράτος και εισέπραξε καταστολή και αρνητικό σχολιασμό και από το ΚΚΕ. Ένα άλλο παράδειγμα είναι και οι φολκλόρ εκδηλώσεις της Χούντας με παραδοσιακούς χορούς και στυλιζαρισμένες παραδοσιακές στολές πλάι σε αρχαίους σπαρτιάτες και αθηναίους πολεμιστές με χλαμύδες.

Στις μέρες μας, βέβαια, η καταστολή των λαϊκών παραδόσεων δεν γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γινόταν κάποτε και σε αυτό έχει παίξει ισχυρό ρόλο η παγκοσμιοποίηση και η διάλυση της κάθε επί μέρους ιδιαιτερότητας. Μπορεί να υπάρχει ακόμα λαϊκή παράδοση, αλλά αυτή υφίσταται κυρίως ως κατ' επίφαση και όχι σε ουσιαστική διάδραση με τον άνθρωπο. Η ουσία παραδόθηκε στην παγκοσμιοποίηση και έτσι το μόνο που απέμεινε είναι παραστάσεις, συνέδρια και ένα χωρίς νόημα κυνήγι εθνικής κατοχύρωσης παραδόσεων στην Unesco και ανταγωνισμός μεταξύ εθνικών κρατών για το ποια παράδοση ανήκει σε ποιον. Η παραπάνω τραγελαφική και χωρίς νόημα πρακτική είναι μια ένδειξη για την αοριστία των εθνικών-κρατικών συνόρων, αφού πολλές παραδόσεις εμφανίζονται συγχρόνως σε παραπάνω από ένα εθνικό-κράτος, όπως για παράδειγμα το θέατρο σκιών, το πολυφωνικό τραγούδι, διάφορες μουσικές και μουσικά όργανα.

Η απαγόρευση του βιολιού

Ένα όχι και τόσο γνωστό παράδειγμα ελέγχου της παράδοσης από την κεντρική κρατική εξουσία, έγινε και το 1955 στην Κρήτη, με στόχο την αποδυνάμωση του βιολιού έναντι της λύρας. Μπορεί να ακούγεται αστείο, αλλά είναι πραγματικό ιστορικό γεγονός. Ο κύριος λόγος της παραπάνω απαγόρευσης, που θα παρουσιαστεί παρακάτω, έχει να κάνει με το εθνικιστικό αφήγημα ότι το βιολί δεν θεωρείται ελληνικό μουσικό όργανο και εισήχθη στην

έγινε η απαγόρευση του βιολιού, το βιολί ήταν το πιο δημοφιλές όργανο στην Κρήτη. Ειδικότερα στη δυτική Κρήτη, τα Χανιά, Λασίθι το ανατολικό τμήμα του Ηρακλείου και ένα μέρος της Μεσσαράς, ήταν πιο διαδεδομένο από την λύρα1, μέχρι **το 1955 όπου ο Σίμων Καράς, λαογράφος, καθηγητής βυζαντινής μουσικής και ερευνητής, ως διευθυντής του προγράμματος της δημοτικής μουσικής στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (ΕΙΡ), εισηγείται και πετυχαίνει, να απαγορεύονται σε βιολιά να αποδίδουν την κρητική μουσική στα ραδιόφωνα.** Η αιτία της παραπάνω διαταγής, είναι ότι το βιολί δεν ήταν αρκετά ελληνικό και

δεν άνηκε στην κρητική παράδοση. Οι δίσκοι των ραδιοσταθμών που περιείχαν κρητική μουσική χαρακώθηκαν και επί πλέον σημειώθηκε η ένδειξη «νόθο», ώστε να είναι σίγουρο ότι δεν θα τους παίξει κάποιος μουσικός παραγωγός, έστω κατά λάθος.

Ο Καράς πολύ πριν την απαγόρευση, επιθυμούσε και ήταν υπέρ του ελέγχου του υλικού που θα παιζόταν στους ραδιοσταθμούς. Φαίνεται πως στο πρόσωπο του Καρά, το κράτος βρήκε ένα σύμμαχο για τον έλεγχο της κρητικής μουσικής. Βέβαια, δεν γνωρίζουμε με λεπτομέρεια την κάθε πτυχή αυτής της απαγόρευσης, τις προσωπικές κόντρες μεταξύ οργανοπαιχτών και όλα τα πρόσωπα που

Ιστορικά, όπου χρειάστηκε, το κράτος χρησιμοποίησε την λαϊκή παράδοση για την πραγματοποίηση των διαφόρων σχεδιασμών του, την επινόησε και την κατασκεύασε ώστε να ταιριάζει με τα εκάστοτε εθνικά- κρατικά αφηγήματα που ήθελε να προωθήσει. Εξ' άλλου ο όρος παράδοση δεν είναι τίποτα άλλο, παρά ένας δημιουργημένος νεωτερισμός, όπου χωράει όλες εκείνες τις κοινοτικές πρακτικές που μέχρι την δημιουργία του όρου δεν κατατάσσονταν ως παραδοσιακές, αλλά ως κομμάτι της κοινοτικής καθημερινότητας.

Κατά καιρούς, λοιπόν, η κάθε παράδοση κατασκευάζεται από την κεντρική κρατική εξουσία, αλλά και από τους εκάστοτε φορείς που την διαχειρίζονται (πολιτιστικοί, εξωραϊστικοί, μορφωτικοί σύλλογοι κ.λπ.), με αναβιώσεις, εκδόσεις, ηχογραφήσεις, διοργάνωση εκδηλώσεων με την λειτουργία του κατάλληλου αφηγήματος κ.λπ.

Ιστορικά, από την δημιουργία του Ελλαδικού κράτους, η κεντρική κρατική εξουσία ενδιαφέρθηκε ουκ ολίγες φορές για τον έλεγχο διαφόρων λαϊκών μορφών εκφράσεων. Δεν θα γινόταν αλλιώς, άλλωστε, αφού οι λαϊκές εκφράσεις είναι άμεσα συνυφασμένες με τον κόσμο που τις δημιουργεί και εκφράζεται μέσα από αυτές. Έτσι, μέσω των παραδόσεων, το κράτος μπορεί να ελέγξει και μέρος της συνείδησης του κόσμου που εκδηλώνεται μέσω αυτών. Επί τροχάδην, τέτοιες προσπάθειες ελέγχου έχουν συμβεί μετά την προσάρτηση στον ελλαδικό χώρο, εδαφών που ο πληθυσμός τους δεν ήταν αμιγώς ελληνικός, όπως της Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Θράκης. Εκεί, το κράτος, με την βοήθεια λαογράφων προσπάθησε να ομογενοποιήσει εθνικά τις τοπικές λαϊκές παραδόσεις, αλλάζοντας την γλώσσα από τους στίχους τραγουδιών και συγχρόνως, στην Μακεδονία, υποχρεώνοντας ολόκληρες κοινότητες σε ομαδικές ορκωμοσίες για αλλαγή γλώσσας. Στην συνέχεια, άλλο ένα παράδειγμα όπου το κράτος έπρεπε να διαχειριστεί την λαϊκή παράδοση ήταν μετά την σφαγή της μικρασίας και τον διωγμό εκατομμυρίων μικρασιατών που οδηγήθηκαν ως πρόσφυγες στον ελλαδικό χώρο. Οι πρόσφυγες κουβαλούσαν ένα ιδιαίτερο φορτίο κουλτούρας, διαφορετικό με ό,τι επικρατούσε εκείνη την εποχή στον ελλαδικό χώρο και πολλές φορές αμφιλεγόμενο για την ελληνικότητά του. Η αρθογραφία της εποχής είναι πλούσια με αρνητικά σχόλια για την μουσική που θυμίζει τούρκικη και τις συνήθειες που έφεραν οι μικρασιάτες, καθώς και για την προβληματική ελληνικότητά τους. Το σμυρναίικο με τα παράξενα όργανα, το περίεργο «ανατολίτικο» άκουσμα και τους τολμηρούς του στίχους και το ση με τον άνθρωπο. Η ουσία παραδόθηκε στην παγκοσμιοποίηση και έτσι το μόνο που απέμεινε είναι παραστάσεις, συνέδρια και ένα χωρίς νόημα κυνήγι εθνικής κατοχύρωσης παραδόσεων στην Unesco και ανταγωνισμός μεταξύ εθνικών κρατών για το ποια παράδοση ανήκει σε ποιον. Η παραπάνω τραγελαφική και χωρίς νόημα πρακτική είναι μια ένδειξη για την αοριστία των εθνικών-κρατικών συνόρων, αφού πολλές παραδόσεις εμφανίζονται συγχρόνως σε παραπάνω από ένα εθνικό-κράτος, όπως για παράδειγμα το θέατρο σκιών, το πολυφωνικό τραγούδι, διάφορες μουσικές και μουσικά όργανα.

Η απαγόρευση του βιολιού

Ένα όχι και τόσο γνωστό παράδειγμα ελέγχου της παράδοσης από την κεντρική κρατική εξουσία, έγινε και το 1955 στην Κρήτη, με στόχο την αποδυνάμωση του βιολιού έναντι της λύρας. Μπορεί να ακούγεται αστείο, αλλά είναι πραγματικό ιστορικό γεγονός. Ο κύριος λόγος της παραπάνω απαγόρευσης, που θα παρουσιαστεί παρακάτω, έχει να κάνει με το εθνικιστικό αφήγημα ότι το βιολί δεν θεωρείται ελληνικό μουσικό όργανο και εισήχθη στην Κρήτη από τους Ενετούς, ενώ η λύρα υποτίθεται ότι έχει ελληνική καταγωγή. Έτσι, η λύρα προτιμήθηκε έναντι του βιολιού, γιατί σαν όργανο είναι γνωστό στην ελλαδική επικράτεια σε διάφορες μορφές του από την αρχαιότητα (που μόνο ως όνομα η κρητική λύρα είναι ίδια με την αρχαία ελληνική λύρα), μέχρι τους Βυζαντινούς χρόνους και έτσι προωθήθηκε ως ανόθευτο εθνικό κρητικό σύμβολο έναντι του νόθου και δυτικοφερμένου βιολιού.

Μπορεί, λοιπόν, η λύρα, σε σχέση με το βιολί να θεωρείται σήμερα το αντιπροσωπευτικό όργανο της Κρήτης, αλλά τα πράγματα δεν ήταν πάντα έτσι. Αυτή η κυρίαρχη άποψη που επικρατεί ακόμα και στις μέρες μας, είναι δημιούργημα μιας εθνικιστικής απαγόρευσης του βιολιού το 1955. Το βιολί συνυπήρχε με την λύρα για πολλούς αιώνες στην Κρήτη. Μέχρι τα μέσα του $20^{ου}$ αιώνα, όπου και δεν άνηκε στην κρητική παράδοση. Οι δίσκοι των ραδιοσταθμών που περιείχαν κρητική μουσική χαρακώθηκαν και επί πλέον σημειώθηκε η ένδειξη «νόθο», ώστε να είναι σίγουρο ότι δεν θα τους παίξει κάποιος μουσικός παραγωγός, έστω κατά λάθος.

Ο Καράς πολύ πριν την απαγόρευση, επιθυμούσε και ήταν υπέρ του ελέγχου του υλικού που θα παιζόταν στους ραδιοσταθμούς. Φαίνεται πως στο πρόσωπο του Καρά, το κράτος βρήκε ένα σύμμαχο για τον έλεγχο της κρητικής μουσικής. Βέβαια, δεν γνωρίζουμε με λεπτομέρεια την κάθε πτυχή αυτής της απαγόρευσης, τις προσωπικές κόντρες μεταξύ οργανοπαιχτών και όλα τα πρόσωπα που έπαιξαν ρόλο ώστε ο Σίμων Καράς να εκδώσει αυτή την απαγόρευση, αλλά το σίγουρο είναι ότι η απόφαση ακολούθησε την πολιτική του κράτους της περιόδου εκείνης και έτσι, η επίσημη αιτιολογία έχει να κάνει με την ελληνικότητα και στο κατά πόσο το βιολί δεν φάνταζε τόσο παραδοσιακό έναντι της λύρας. Έτσι, λοιπόν, η παραπάνω απαγορευτική απόφαση, χρονολογικά ακολουθεί παρόμοιες απαγορεύσεις και εθνικές επινοήσεις του ελληνικού κράτους. Την ίδια εποχή, αλλάζουν μαζικά ονόματα χωριών που μέχρι πρότινος είχαν σλαβική ονομασία, γίνονται οι μαζικές ορκωμοσίες σε σλαβόφωνα χωριά της Μακεδονίας, η χορογράφος Δώρα Στράτου καταγράφει χορούς από την ύπαιθρο και αργότερα τους προσαρμό-

1. http://www.tsouchlarakis.com/EISIGISEISOMILIES.htm#MARK2

νώς λόγω της απαγόρευσης, αλλά επειδή εξ αιτίας της απαγόρευσης δύο γενιές Κρητών μεγάλωσαν ακούγοντας κρητική μουσική κυρίως με λύρα. Επίσης, όταν μετά τον πόλεμο και τον εμφύλιο υπήρξε μια άνοδος στις δισκογραφικές εταιρίες, αυτή συνέπεσε με την απαγόρευση, οπότε το βιολί απουσίαζε σε αυτούς τους δίσκους. Εξ αιτίας της απαγόρευσης, δεν καταγράφηκαν βιολάτορες της Κρήτης και ο τρόπος παιξίματος τους, αφήνοντας την έρευνα πάνω στο κρητικό βιολί λειψή. Αντί μια παράδοση αιώνων να εξελιχθεί ελεύθερα, σύμφωνα με την αισθητική και τις ανάγκες των επιμέρους κοινοτήτων που εκφράζονται μέσα από αυτή, η κρατική εξουσία κατέστειλε μια πορεία αιώνων, επιβάλλοντας την δικιά της αισθητική, σύμφωνα με το εθνικιστικό αφήγημα της εποχής.

Έτσι, λοιπόν, μια απαγόρευση που μπορεί στις μέρες μας πλέον να μην έχει καμμία ισχύ, παρ' όλο που επίσημα ακόμα δεν έχει καταργηθεί, έχει διαμορφώσει μια κατασκευασμένη εικόνα πάνω στην λαϊκή παράδοση της Κρήτης. Οι πολιτικές επιλογές και οι επιδιώξεις του κράτους για την κατασκευή μιας εθνο-τοπικής ταυτότητας με πρωτεργάτη τον Σίμωνα Καρά, δημιούργησαν μια κατασκευασμένη παράδοση στην Κρήτη που λανθασμένα πλέον θεωρείται φυσική και in situ. Επειδή, όπου υπάρχει κράτος, δεν υπάρχει ελεύθερη εξέλιξη της κουλτούρας και των συνηθειών των ανθρώπων, αλλά καθοδήγηση και κατασκευή.

Ελευθερόκοκκος

ζει και τους ταυτοποιεί αυθαίρετα με παραστάσεις αρχαιοελληνικών αγγείων και από εκεί περνάνε αυτούσιοι στις σχολές ΤΕΦΑΑ, λύκεια ελληνίδων και μορφωτικούς συλλόγους[2]. Με τα παραπάνω αντιλαμβανόμαστε ότι από μεριάς κράτους, υπάρχει μια διαδικασία κατασκευής της «ελληνικότητας» σε εξέλιξη, οπότε η παραπάνω απαγόρευση μπορεί να τοποθετηθεί μέσα σ' αυτή την διαδικασία και αποτελεί μέρος ενός μεγάλου σχεδιασμού κατασκευής εθνικής ταυτότητας.

Η απαγορευτική διαταγή αργότερα επεκτείνεται και στην τηλεόραση. Επικυρώνεται το 1961 με την υπ. αριθμ.

μέλλον, αρκετοί οργανοπαίχτες της λύρας άνοιξαν μουσικές σχολές όπου διδασκόταν η κρητική λύρα με αποτέλεσμα να βγαίνουν από αυτές νέοι οργανοπαίχτες και έτσι μια παράδοση αιώνων, διαταράχτηκε από την πολιτική παρέμβαση και τις εθνικιστικές απόψεις, που έψαχναν «ελληνικότητες» και «αυθεντικότητες» διαμορφώνοντας μια ψευδή εικόνα, στο πεδίο της λαϊκής παράδοσης, που διαμορφώνεται και προχωρά ελεύθερα, με βάση τους ανθρώπους που εκφράζονται απ' αυτήν.

Μια επινοημένη παράδοση που πλέον

Πηγές:

League Panayotis, *Rewriting Unwritten History: Folklore, Nationalism, and the Ban of the Cretan Violin*, διαθέσιμο: https://chs.harvard.edu/CHS/article/display/4885#noteref_n.2

Τσουχλαράκης Γιάννης, Εισήγηση στην ημερίδα του τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης στο Ρέθυμνο στις 5 Σεπτεμβρίου 2004, με θέμα: *Τα Μουσικά Όργανα*

ζει και τους ταυτοποιεί αυθαίρετα με παραστάσεις αρχαιοελληνικών αγγείων και από εκεί περνάνε αυτούσιοι στις σχολές ΤΕΦΑΑ, λύκεια ελληνίδων και μορφωτικούς συλλόγους[2]. Με τα παραπάνω αντιλαμβανόμαστε ότι από μεριάς κράτους, υπάρχει μια διαδικασία κατασκευής της «ελληνικότητας» σε εξέλιξη, οπότε η παραπάνω απαγόρευση μπορεί να τοποθετηθεί μέσα σ' αυτή την διαδικασία και αποτελεί μέρος ενός μεγάλου σχεδιασμού κατασκευής εθνικής ταυτότητας.

Η απαγορευτική διαταγή αργότερα επεκτείνεται και στην τηλεόραση. Επικυρώνεται το 1961 με την υπ. αριθμ. Α/5519/Γ.Γ.2917/61 και καταλήγει την ίδια χρονιά με την υπ.αριθμ. Α/6213/Γ.Γ.12/10/61. Η νεώτερη απαγόρευση έγινε το 1967. Για δεκαετίες από τα κρατικά ραδιόφωνα, τοπικής και εθνικής εμβέλειας, καθώς και αργότερα από την κρατική τηλεόραση, η κρητική μουσική αποδιδόταν μόνο με λύρα και όχι με βιολί. Η πρώτη φορά μετά την απαγόρευση όπου το κρατικό ραδιόφωνο έπαιξε κρητική μουσική με βιολί ήταν το 1983[3], ενώ επίσημα η απαγόρευση δεν έχει καταργηθεί ποτέ παρ' όλο που αρκετοί φορείς και μεμονωμένα άτομα έχουν θέσει το ζήτημα της επίσημης κατάργησης της απαγόρευσης στους σύγχρονους διευθυντές προγράμματος της ΕΡΤ, αλλά χωρίς απάντηση[4].

Η απαγόρευση, λοιπόν, επισήμως δεν έχει αρθεί, ακόμα και αν ο Σίμων Καράς, κατά το τέλος της ζωής του, δήλωσε μετανιωμένος για την τότε απόφασή του. Η απαγόρευση δημιούργησε έχθρες και αντιζηλίες μεταξύ των

μέλλον, αρκετοί οργανοπαίχτες της λύρας άνοιξαν μουσικές σχολές όπου διδασκόταν η κρητική λύρα με αποτέλεσμα να βγαίνουν από αυτές νέοι οργανοπαίχτες και έτσι μια παράδοση αιώνων, διαταράχτηκε από την πολιτική παρέμβαση και τις εθνικιστικές απόψεις, που έψαχναν «ελληνικότητες» και «αυθεντικότητες» διαμορφώνοντας μια ψευδή εικόνα, στο πεδίο της λαϊκής παράδοσης, που διαμορφώνεται και προχωρά ελεύθερα, με βάση τους ανθρώπους που εκφράζονται απ' αυτήν.

Μια επινοημένη παράδοση που πλέον είναι πραγματικότητα

Ακόμα και σήμερα, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση παρουσιάζει την λύρα ως κύριο όργανο της Κρήτης αγνοώντας σε μεγάλο βαθμό το βιολί. Αυτό δεν γίνεται προφα-

παιξίματός τους, αφήνοντας την έρευνα πάνω στο κρητικό βιολί λειψή. Αντί μια παράδοση αιώνων να εξελιχθεί ελεύθερα, σύμφωνα με την αισθητική και τις ανάγκες των επιμέρους κοινοτήτων που εκφράζονται μέσα από αυτή, η κρατική εξουσία κατέστειλε μια πορεία αιώνων, επιβάλλοντας την δικιά της αισθητική, σύμφωνα με το εθνικιστικό αφήγημα της εποχής.

Έτσι, λοιπόν, μια απαγόρευση που μπορεί στις μέρες μας πλέον να μην έχει καμμία ισχύ, παρ' όλο που επίσημα ακόμα δεν έχει καταργηθεί, έχει διαμορφώσει μια κατασκευασμένη εικόνα πάνω στην λαϊκή παράδοση της Κρήτης. Οι πολιτικές επιλογές και οι επιδιώξεις του κράτους για την κατασκευή μιας εθνο-τοπικής ταυτότητας με πρωτεργάτη τον Σίμωνα Καρά, δημιούργησαν μια κατασκευασμένη παράδοση στην Κρήτη που λανθασμένα πλέον θεωρείται φυσική και in situ. Επειδή, όπου υπάρχει κράτος, δεν υπάρχει ελεύθερη εξέλιξη της κουλτούρας και των συνηθειών των ανθρώπων, αλλά καθοδήγηση και κατασκευή.

Ελευθερόκοκκος

Πηγές:

League Panayotis, *Rewriting Unwritten History: Folklore, Nationalism, and the Ban of the Cretan Violin*, διαθέσιμο: https://chs.harvard.edu/CHS/article/display/4885#noteref_n.2

Τσουχλαράκης Γιάννης, Εισήγηση στην ημερίδα του τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης στο Ρέθυμνο στις 5 Σεπτεμβρίου 2004, με θέμα: *Τα Μουσικά Όργανα της Κρήτης και η Κατασκευή τους*, διαθέσιμο: http://www.tsouchlarakis.com /EISIGISEISOMILIES.htm#MARK2

ζει και τους ταυτοποιεί αυθαίρετα με παραστάσεις αρχαιοελληνικών αγγείων και από εκεί περνάνε αυτούσιοι στις σχολές ΤΕΦΑΑ, λύκεια ελληνίδων και μορφωτικούς συλλόγους[2]. Με τα παραπάνω αντιλαμβανόμαστε ότι από μεριάς κράτους, υπάρχει μια διαδικασία κατασκευής της «ελληνικότητας» σε εξέλιξη, οπότε η παραπάνω απαγόρευση μπορεί να τοποθετηθεί μέσα σ' αυτή την διαδικασία και αποτελεί μέρος ενός μεγάλου σχεδιασμού κατασκευής εθνικής ταυτότητας.

Η απαγορευτική διαταγή αργότερα επεκτείνεται και στην τηλεόραση. Επικυρώνεται το 1961 με την υπ. αριθμ. Α/5519/Γ.Γ.2917/61 και καταλήγει την ίδια χρονιά με την υπ.αριθμ. Α/6213/Γ.Γ.12/10/61. Η νεώτερη απαγόρευση έγινε το 1967. Για δεκαετίες από τα κρατικά ραδιόφωνα, τοπικής και εθνικής εμβέλειας, καθώς και αργότερα από την κρατική τηλεόραση, η κρητική μουσική αποδιδόταν μόνο με λύρα και όχι με βιολί. Η πρώτη φορά μετά την απαγόρευση όπου το κρατικό ραδιόφωνο έπαιξε κρητική μουσική με βιολί ήταν το 1983[3], ενώ επίσημα η απαγόρευση δεν έχει καταργηθεί ποτέ παρ' όλο που αρκετοί φορείς και μεμονωμένα άτομα έχουν θέσει το ζήτημα της επίσημης κατάργησης της απαγόρευσης στους σύγχρονους διευθυντές προγράμματος της ΕΡΤ, αλλά χωρίς απάντηση[4].

Η απαγόρευση, λοιπόν, επισήμως δεν έχει αρθεί, ακόμα και αν ο Σίμων Καράς, κατά το τέλος της ζωής του, δήλωσε μετανιωμένος για την τότε απόφασή του. Η απαγόρευση δημιούργησε έχθρες και αντιζηλίες μεταξύ των λαϊκών οργανοπαιχτών και το βιολί έπαψε να έχει το ερείσμα που είχε. Οι βιολάτορες για δεκαετίες δεν περνούσαν τις εισόδους των στούντιο ηχογράφησης για να γράψουν, οι νέοι οργανοπαίχτες επέλεγαν κυρίως την λύρα, ως όργανο που θα μπορούσε να τους βοηθήσει οικονομικά στο μέλλον, αρκετοί οργανοπαίχτες της λύρας άνοιξαν μουσικές σχολές όπου διδασκόταν η κρητική λύρα με αποτέλεσμα να βγαίνουν από αυτές νέοι οργανοπαίχτες και έτσι μια παράδοση αιώνων, διαταράχτηκε από την πολιτική παρέμβαση και τις εθνικιστικές απόψεις, που έψαχναν «ελληνικότητες» και «αυθεντικότητες» διαμορφώνοντας μια ψευδή εικόνα, στο πεδίο της λαϊκής παράδοσης, που διαμορφώνεται και προχωρά ελεύθερα, με βάση τους ανθρώπους που εκφράζονται απ' αυτήν.

Μια επινοημένη παράδοση που πλέον είναι πραγματικότητα

Ακόμα και σήμερα, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση παρουσιάζει την λύρα ως κύριο όργανο της Κρήτης αγνοώντας σε μεγάλο βαθμό το βιολί. Αυτό δεν γίνεται προφα-

δημιούργησαν μια κατασκευασμένη παράδοση στην Κρήτη που λανθασμένα πλέον θεωρείται φυσική και in situ. Επειδή, όπου υπάρχει κράτος, δεν υπάρχει ελεύθερη εξέλιξη της κουλτούρας και των συνηθειών των ανθρώπων, αλλά καθοδήγηση και κατασκευή.

Ελευθερόκοκκος

Πηγές:

League Panayotis, *Rewriting Unwritten History: Folklore, Nationalism, and the Ban of the Cretan Violin*, διαθέσιμο: https://chs.harvard.edu/CHS/article/display/4885#noteref_n.2

Τσουχλαράκης Γιάννης, Εισήγηση στην ημερίδα του τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης στο Ρέθυμνο στις 5 Σεπτεμβρίου 2004, με θέμα: *Τα Μουσικά Όργανα της Κρήτης και η Κατασκευή τους*, διαθέσιμο: http://www.tsouchlarakis.com/EISIGISEISOMILIES.htm#MARK2

2. Περισσότερα για το θέμα έχουν γραφεί στη Διαδρομή Ελευθερίας τεύχος Ιουλίου - Αυγούστου αριθμός τεύχους 118, στο κείμενο «Λαϊκή Παράδοση και Κρατική Καταστολή».
3. https://chs.harvard.edu/CHS/article/display/4885#noteref_n.2
4. Ό.π.

Ο Ερημίτης στην Κέρκυρα κάποια στιγμή θα καιγόταν

Ο Ερημίτης στην Κέρκυρα είναι άλλη μια περιοχή όπου το κράτος μαζί με το κεφάλαιο την ισοπεδώνουν. Για άλλη μια φορά στο όνομα της «βαριάς βιομηχανίας» της Ελλάδας, θα αλωθεί μια περιοχή για να χτιστούν βίλες, ξενοδοχεία, μαρίνα και καταστήματα. Τι και αν το φετινό καλοκαίρι αποδείχτηκε περίτρανα, πως οικονομικά η «βα-

ριά βιομηχανία» είναι φτερό στον άνεμο; Η καταστροφή του Ερημίτη συντελέστηκε με την συνεργασία όλων των κυβερνήσεων από το 2012 έως σήμερα. Μάλιστα η παραχώρηση της περιοχής στην NCH Capital Inc για 99 χρόνια έγινε το 2016 επί κυβέρνησης Συριζανελ. Η NCH Capital Inc δεν είναι τυχαία εταιρεία, αφού έχει δραστηριότητες σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα έχει αναλάβει όλα τα Βαλκάνια και την ΝΑ Ευρώπη. Διαχειρίζεται κεφάλαια αξίας 3 δισ. δολαρίων.

Δηλαδή, μια πρώην δύσβατη και άγρια περιοχή θα αναδασωθεί και θα εξευγενιστεί ώστε να ανταποκρίνεται στο «Kassiopi Project». Οι δύο αυτές δηλώσεις, λοιπόν, του Μητσοτάκη και της NCH Capital Inc είναι η πραγματική φιλοσοφία του κράτους και του κεφαλαίου απέναντι στο φυσικό περιβάλλον. Εν δυνάμει, λοιπόν, όλα τα δάση κάποτε θα καούν, οπότε γιατί να μην χτιστούν και να αναδασωθούν, σύμφωνα με τα εκάστοτε καταστροφικά project, ώστε να είναι οικονομικά χρήσιμες αυτές οι περιοχές; Η πραγματικότητα που μας επιφυλάσσουν οι κυρίαρχοι μπορεί να γίνει κατανοητή και να εξηγηθεί μόνο με όρους μαφίας και έτσι θα προχωρά αυτός ο κόσμος, όσο ο άνθρωπος πιστεύει σε αχυράνθρωπους σαν τον Μητσοτάκη και στηρίζει το κράτος που θα δίνει βορά, στα νύχια της οικονομικής εξουσίας (κεφαλαίου), ανθρώπινες ζωές και φυσικό περιβάλλον.

Όχι στην εργαλειοποίηση των παιδιών απ' το κράτος. Για την προστασία της υγείας και της συνείδησης

Μηδαμινή σημασία έχει αν τα σχολεία ανοίξουν στις 7 ή στις 14 Σεπτεμβρίου. Το ζήτημα είναι ότι το υπουργείο παιδείας σκοπεύει να στοιβάξει 25 μαθητές σε μια τάξη με το να μεταθέσει την δική του ευθύνη στους μαθητές, στα νήπια(!) και στους δασκάλους-καθηγητές. Αν αναλογιστούμε ότι τα σχολεία άνοιξαν στις αρχές Μαΐου για την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αρχές Ιουνίου για την Πρωτοβάθμια με ελάχιστα κρούσματα ανά ημέρα, με «σπασμένα» τμήματα και ένα παιδί ανά θρανίο, αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος της κοροϊδίας του υπουργείου και του κράτους, κατ' επέκταση, σε αυτή την φάση με τα εκατοντάδες κρούσματα ανά μέρα. Μάλιστα, την περίοδο του lock down ψηφίστηκε νόμος, όπου προβλέπει την αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, από 22 σε 25 στο Δημοτικό, ενώ το όριο στην Δευτεροβάθμια είναι στους 27 μαθητές ανά τμήμα. Όλα αυτά την στιγμή που το κράτος απαγορεύει συναθροίσεις (όπου το βολεύει)

τέψουν όχι μόνο την υγεία τους, αλλά και την συνείδησή τους. Να κρίνουν οι ίδιοι εάν πρέπει να στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο και πότε πρέπει να τα διακόψουν εφ' όσον διαπιστώσουν ότι αυτά βρίσκονται σε κίνδυνο και να μην περιμένουν κρατικές οδηγίες για την υγεία των παιδιών τους, από το κράτος που το μόνο που νοιάζεται είναι η ύπαρξή του, να μεταφέρει πάντοτε τις ευθύνες προς τα «κάτω» και το πώς να καταδυναστεύει τις ζωές των ανθρώπων. Η ζωή είναι τόσο μεγάλη και πολυεπίπεδη για να θεωρηθεί μια σχολική χρονιά, κρατικής-κονσερβαρισμένης εκπαίδευσης, χαμένη. Επίσης, καλόν και φρόνιμο είναι να κατανοηθεί από τους δασκάλους και τους καθηγητές η παρούσα κατάσταση εξάπλωσης του ιού και ότι η ΚΥΡΙΑ ευθύνη βαρύνει το κράτος.

Όσο υπάρχουν κράτη, η ατομική και συλλογική ευθύνη καταπίνεται και βγαίνει στο προσκήνιο μόνο όταν τα πράγματα βγαίνουν εκτός ελέγχου από μεριάς κράτους. Να μην μένουμε στην διεκδίκηση μασκών, χωρισμό των τμημάτων και άλλων διεκδικήσεων, που συγκαλύπτουν την ουσία, αλλά να επεκτείνουμε τη σκέψη και τη δράση μας ενάντια στην πηγή των δεινών, ενάντια στο ίδιο το κράτος. Αυτές οι στιγμές είναι οι καταλληλότερες για την διεκδίκηση των ζωών μας, ώστε η ατομική και η συλλογική ευθύνη να έλθουν στις πραγματικές τους διαστάσεις.

Οικολογική καταστροφή στον Μαυρίκιο

Το ιαπωνικό φορτηγό πλοίο MV Wakashio στις 25/7 εξώκειλε σε κοραλλιογενή ύφαλο στον Μαυρίκιο, με αποτέλεσμα να διαρρεύσουν σχεδόν 1.000 τόνοι πετρελαίου

Ο Ερημίτης στην Κέρκυρα κάποια στιγμή θα καιγόταν

Ο Ερημίτης στην Κέρκυρα είναι άλλη μια περιοχή όπου το κράτος μαζί με το κεφάλαιο την ισοπεδώνουν. Για άλλη μια φορά στο όνομα της «βαριάς βιομηχανίας» της Ελλάδας, θα αλωθεί μια περιοχή για να χτιστούν βίλες, ξενοδοχεία, μαρίνα και καταστήματα. Τι και αν το φετινό καλοκαίρι αποδείχτηκε περίτρανα, πως οικονομικά η «βα-

ριά βιομηχανία» είναι φτερό στον άνεμο; Η καταστροφή του Ερημίτη συντελέστηκε με την συνεργασία όλων των κυβερνήσεων από το 2012 έως σήμερα. Μάλιστα η παραχώρηση της περιοχής στην NCH Capital Inc για 99 χρόνια έγινε το 2016 επί κυβέρνησης Συριζανελ. Η NCH Capital Inc δεν είναι τυχαία εταιρεία, αφού έχει δραστηριότητες σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα έχει αναλάβει όλα τα Βαλκάνια και την ΝΑ Ευρώπη. Διαχειρίζεται κεφάλαια αξίας 3 δισ. δολαρίων.

Ο Μητσοτάκης όταν επισκέφτηκε την περιοχή στα μέσα του Ιουλίου προφήτευσε», σε δημόσια συζήτηση που είχε, μια φωτιά που θα έπιανε στον Ερημίτη σχεδόν ένα μήνα μετά. Θέλοντας να δικαιολογήσει την επένδυση, ο Μητσοτάκης ανέφερε ότι ούτως ή άλλως, κάποια στιγμή ο Ερημίτης θα καιγόταν. Έτσι και έγινε, λοιπόν. Ο Ερημίτης ένα μήνα μετά στις 17/08 έπιασε φωτιά που κατέκαψε 200 στρέμματα, ορισμένα εκ των οποίων είναι προορισμένα για το λεγόμενο «Project Kassiopi». Η φωτιά ξεκίνησε το απόγευμα σε πολλά διαφορετικά σημεία και ενώ προηγουμένως είχαν ξεκινήσει βορειοδυτικοί άνεμοι.

Οι φωτογραφίες από τον καμένο Ερημίτη φανερώνουν όχι μόνο το μέγεθος της καταστροφής, αλλά και το χειρουργικό χτύπημα της φωτιάς.

Για τα μάτια του κόσμου, η NCH Capital Inc σε δήλωσή της ανέφερε: *«Με μεγάλη θλίψη και αγανάκτηση παρακολουθήσαμε την ταυτόχρονη εκδήλωση και εξέλιξη πυρ-*

όποτε γιατί να μην χτιστούν και να αναδασωθούν, σύμφωνα με τα εκάστοτε καταστροφικά project, ώστε να είναι οικονομικά χρήσιμες αυτές οι περιοχές; Η πραγματικότητα που μας επιφυλάσσουν οι κυρίαρχοι μπορεί να γίνει κατανοητή και να εξηγηθεί μόνο με όρους μαφίας και έτσι θα προχωρά αυτός ο κόσμος, όσο ο άνθρωπος πιστεύει σε αχυράνθρωπους σαν τον Μητσοτάκη και στηρίζει το κράτος που θα δίνει βορά, στα νύχια της οικονομικής εξουσίας (κεφαλαίου), ανθρώπινες ζωές και φυσικό περιβάλλον.

Όχι στην εργαλειοποίηση των παιδιών απ' το κράτος. Για την προστασία της υγείας και της συνείδησης

Μηδαμινή σημασία έχει αν τα σχολεία ανοίξουν στις 7 ή στις 14 Σεπτεμβρίου. Το ζήτημα είναι ότι το υπουργείο παιδείας σκοπεύει να στοιβάξει 25 μαθητές σε μια τάξη με το να μεταθέσει την δική του ευθύνη στους μαθητές, στα νήπια(!) και στους δασκάλους-καθηγητές. Αν αναλογιστούμε ότι τα σχολεία άνοιξαν στις αρχές Μαΐου για την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αρχές Ιουνίου για την Πρωτοβάθμια με ελάχιστα κρούσματα ανά ημέρα, με «σπασμένα» τμήματα και ένα παιδί ανά θρανίο, αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος της κοροϊδίας του υπουργείου και του κράτους, κατ' επέκταση, σε αυτή την φάση με τα εκατοντάδες κρούσματα ανά μέρα. Μάλιστα, την περίοδο του lock down ψηφίστηκε νόμος, όπου προβλέπει την αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, από 22 σε 25 στο Δημοτικό, ενώ το όριο στην Δευτεροβάθμια είναι στους 27 μαθητές ανά τμήμα. Όλα αυτά την στιγμή που το κράτος απαγορεύει συναθροίσεις (όπου το βολεύει) λόγω συγχρωτισμού.

Δεν θα μπούμε σε λογικές προτάσεων για την καλύτερη και ασφαλέστερη λειτουργία των σχολείων, παρ' όλο που αυτές είναι προφανείς και υπάρχουν λύσεις για αίθουσες, ανθρώπινο δυναμικό και αριθμό μαθητών ανά τμήμα. Το κράτος ΔΕΝ νοιάζεται για την υγεία και την προστασία κανενός μας. Για το μόνο που ενδιαφέρεται, είναι η όσο το δυνατόν συνέχιση της «κανονικότητας» και η διατήρηση των ισορροπιών του στην κοινωνία, ώστε να μην υπάρχουν εντάσεις και η πάση θυσία μετάθεση της ευθύνης του στους υπηκόους του, ακόμα και στα νήπια. Αυτός είναι και ο λόγος που υποδέχτηκε τα αεροπλάνα με τους τουρίστες με αψίδες νερού και μουσικά όργανα, αλλά κάνοντας δειγματοληπτικούς ελέγχους στους τουρίστες. Το μήνυμα που πέρασε ήταν ότι το κράτος άνοιξε τα σύνορα για τους τουρίστες, αλλά αυτοί δεν ήταν τόσοι ώστε να διασώσουν την οικονομία. Ήταν όμως αρκετοί για την μετάδοση του ιού, αλλά αυτό δεν θα το ακού-

τέψουν όχι μόνο την υγεία τους, αλλά και την συνείδησή τους. Να κρίνουν οι ίδιοι εάν πρέπει να στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο και πότε πρέπει να τα διακόψουν εφ' όσον διαπιστώσουν ότι αυτά βρίσκονται σε κίνδυνο και να μην περιμένουν κρατικές οδηγίες για την υγεία των παιδιών τους, από το κράτος που το μόνο που νοιάζεται είναι η ύπαρξή του, να μεταφέρει πάντοτε τις ευθύνες προς τα «κάτω» και το πώς να καταδυναστεύει τις ζωές των ανθρώπων. Η ζωή είναι τόσο μεγάλη και πολυεπίπεδη για να θεωρηθεί μια σχολική χρονιά, κρατικής-κονσερβαρισμένης εκπαίδευσης, χαμένη. Επίσης, καλόν και φρόνιμο είναι να κατανοηθεί από τους δασκάλους και τους καθηγητές η παρούσα κατάσταση εξάπλωσης του ιού και ότι η ΚΥΡΙΑ ευθύνη βαρύνει το κράτος.

Όσο υπάρχουν κράτη, η ατομική και συλλογική ευθύνη καταπίνεται και βγαίνει στο προσκήνιο μόνο όταν τα πράγματα βγαίνουν εκτός ελέγχου από μεριάς κράτους. Να μην μένουμε στην διεκδίκηση μασκών, χωρισμό των τμημάτων και άλλων διεκδικήσεων, που συγκαλύπτουν την ουσία, αλλά να επεκτείνουμε τη σκέψη και τη δράση μας ενάντια στην πηγή των δεινών, ενάντια στο ίδιο το κράτος. Αυτές οι στιγμές είναι οι καταλληλότερες για την διεκδίκηση των ζωών μας, ώστε η ατομική και η συλλογική ευθύνη να έλθουν στις πραγματικές τους διαστάσεις.

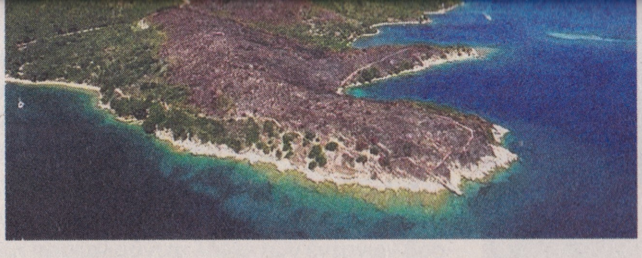
Οικολογική καταστροφή στον Μαυρίκιο

Το ιαπωνικό φορτηγό πλοίο MV Wakashio στις 25/7 εξώκειλε σε κοραλλιογενή ύφαλο στον Μαυρίκιο, με αποτέλεσμα να διαρρεύσουν σχεδόν 1.000 τόνοι πετρελαίου από τις δεξαμενές του. Πολλές μέρες μετά, το πλοίο κόπηκε στα δύο προκαλώντας επί πλέον ρύπανση στην περιοχή. Η οικολογική καταστροφή που προκάλεσε το πλοίο είναι τεράστια με ανυπολόγιστες ζημιές στις ακτές του Μαυρικίου, στο θαλάσσιο περιβάλλον και ιδιαίτερα τους κοραλλιογενείς του υφάλους. Ήδη στην περιοχή έχουν ξεβραστεί 25 νεκρά δελφίνια από την μόνυνση.

Τα ερωτήματα από τους κατοίκους είναι πολλά, όπως γιατί το πλοίο ταξίδευε τόσο κοντά στον ύφαλο. Επίσης, οι κάτοικοι κατηγορούν την κυβέρνηση για ολιγωρία στην αντίδρασή της για τον περιορισμό της καταστροφής.

Το βέβαιο είναι, ότι οι μόνοι που δεν θα πάρουν ποτέ καμμία αποζημίωση για την συγκεκριμένη καταστροφή είναι οι κάτοικοι του Μαυρικίου και το θαλάσσιο περιβάλλον. Το εμπόρευμα θα συνεχίζει να κινείται, εταιρείες θα ανεβαίνουν και θα πέφτουν αρπάζοντας ή όχι ασφαλιστι-

ριά βιομηχανία» είναι φτερό στον άνεμο; Η καταστροφή του Ερημίτη συντελέστηκε με την συνεργασία όλων των κυβερνήσεων από το 2012 έως σήμερα. Μάλιστα η παραχώρηση της περιοχής στην NCH Capital Inc για 99 χρόνια έγινε το 2016 επί κυβέρνησης Συριζανελ. Η NCH Capital Inc δεν είναι τυχαία εταιρεία, αφού έχει δραστηριότητες σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα έχει αναλάβει όλα τα Βαλκάνια και την ΝΑ Ευρώπη. Διαχειρίζεται κεφάλαια αξίας 3 δισ. δολαρίων.

Ο Μητσοτάκης όταν επισκέφτηκε την περιοχή στα μέσα του Ιουλίου προφήτευσε», σε δημόσια συζήτηση που είχε, μια φωτιά που θα έπιανε στον Ερημίτη σχεδόν ένα μήνα μετά. Θέλοντας να δικαιολογήσει την επένδυση, ο Μητσοτάκης ανέφερε ότι ούτως ή άλλως, κάποια στιγμή ο Ερημίτης θα καιγόταν. Έτσι και έγινε, λοιπόν. Ο Ερημίτης ένα μήνα μετά στις 17/08 έπιασε φωτιά που κατέκαψε 200 στρέμματα, ορισμένα εκ των οποίων είναι προορισμένα για το λεγόμενο «Project Kassiopi». Η φωτιά ξεκίνησε το απόγευμα σε πολλά διαφορετικά σημεία και ενώ προηγουμένως είχαν ξεκινήσει βορειοδυτικοί άνεμοι.

Οι φωτογραφίες από τον καμένο Ερημίτη φανερώνουν όχι μόνο το μέγεθος της καταστροφής, αλλά και το χειρουργικό χτύπημα της φωτιάς.

Για τα μάτια του κόσμου, η NCH Capital Inc σε δήλωσή της ανέφερε: *«Με μεγάλη θλίψη και αγανάκτηση παρακολουθήσαμε την ταυτόχρονη εκδήλωση και εξέλιξη πυρκαγιών, σε τουλάχιστον τρία διαφορετικά μέτωπα, στη δύσβατη περιοχή του Ερημίτη της Κέρκυρας, συμπεριλαμβανομένου και του σημείου όπου θα υλοποιηθεί το Kassiopi Project.[...] «Ως NCH Capital Inc., σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους, ήδη ξεκινήσαμε τον σχεδιασμό για την αναδάσωση της περιοχής, ώστε η έκταση που κάηκε να ξαναγίνει πράσινη, να ανακτήσει τον αρχικό της χαρακτήρα και φυσικό της πλούτο».*

Το κλειδί στην κατανόηση της παραπάνω δήλωσης βρίσκεται στις φράσεις *«δύσβατη περιοχή»* και *«ήδη ξεκινήσαμε τον σχεδιασμό για την αναδάσωση της περιοχής».*

Μηδαμινή σημασία έχει αν τα σχολεία ανοίξουν στις 7 ή στις 14 Σεπτεμβρίου. Το ζήτημα είναι ότι το υπουργείο παιδείας σκοπεύει να στοιβάξει 25 μαθητές σε μια τάξη με το να μεταθέσει την δική του ευθύνη στους μαθητές, στα νήπια(!) και στους δασκάλους-καθηγητές. Αν αναλογιστούμε ότι τα σχολεία άνοιξαν στις αρχές Μαΐου για την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αρχές Ιουνίου για την Πρωτοβάθμια με ελάχιστα κρούσματα ανά ημέρα, με «σπασμένα» τμήματα και ένα παιδί ανά θρανίο, αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος της κοροϊδίας του υπουργείου και του κράτους, κατ' επέκταση, σε αυτή την φάση με τα εκατοντάδες κρούσματα ανά μέρα. Μάλιστα, την περίοδο του lock down ψηφίστηκε νόμος, όπου προβλέπει την αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, από 22 σε 25 στο Δημοτικό, ενώ το όριο στην Δευτεροβάθμια είναι στους 27 μαθητές ανά τμήμα. Όλα αυτά την στιγμή που το κράτος απαγορεύει συναθροίσεις (όπου το βολεύει) λόγω συγχρωτισμού.

Δεν θα μπούμε σε λογικές προτάσεων για την καλύτερη και ασφαλέστερη λειτουργία των σχολείων, παρ' όλο που αυτές είναι προφανείς και υπάρχουν λύσεις για αίθουσες, ανθρώπινο δυναμικό και αριθμό μαθητών ανά τμήμα. Το κράτος ΔΕΝ νοιάζεται για την υγεία και την προστασία κανενός μας. Για το μόνο που ενδιαφέρεται, είναι η όσο το δυνατόν συνέχιση της «κανονικότητας» και η διατήρηση των ισορροπιών του στην κοινωνία, ώστε να μην υπάρχουν εντάσεις και η πάση θυσία μετάθεση της ευθύνης του στους υπηκόους του, ακόμα και στα νήπια. Αυτός είναι και ο λόγος που υποδέχτηκε τα αεροπλάνα με τους τουρίστες με αψίδες νερού και μουσικά όργανα, αλλά κάνοντας δειγματοληπτικούς ελέγχους στους τουρίστες. Το μήνυμα που πέρασε ήταν ότι το κράτος άνοιξε τα σύνορα για τους τουρίστες, αλλά αυτοί δεν ήταν τόσοι ώστε να διασώσουν την οικονομία. Ήταν όμως αρκετοί για την μετάδοση του ιού, αλλά αυτό δεν θα το ακούσουμε ποτέ από κανέναν εκπρόσωπο της κυβέρνησης. Τί και αν τα κρούσματα σημείωσαν αύξηση από την ημέρα ανοίγματος των συνόρων στον τουρισμό, το κράτος έχει βαλθεί να μας πείσει ότι για όλα φταίνε οι νέοι, ασχέτως εάν υπεύθυνο για την λειτουργία ή όχι συναυλιών και μαγαζιών είναι το ίδιο.

Αντί, λοιπόν, να προτείνονται λύσεις προς το κράτος για την εύρυθμη λειτουργία του, καλό είναι να αναλογιστούν οι γονείς την εργαλειοποίηση των παιδιών τους από το κράτος. Καλό είναι να μην παίξουν το παιχνίδι του με την μετάθεση ευθυνών. Μπορούν και οφείλουν να προστα-

καθηγητές η παρούσα κατάσταση εξάπλωσης του ιού και ότι η ΚΥΡΙΑ ευθύνη βαρύνει το κράτος.

Όσο υπάρχουν κράτη, η ατομική και συλλογική ευθύνη καταπίνεται και βγαίνει στο προσκήνιο μόνο όταν τα πράγματα βγαίνουν εκτός ελέγχου από μεριάς κράτους. Να μην μένουμε στην διεκδίκηση μασκών, χωρισμό των τμημάτων και άλλων διεκδικήσεων, που συγκαλύπτουν την ουσία, αλλά να επεκτείνουμε τη σκέψη και τη δράση μας ενάντια στην πηγή των δεινών, ενάντια στο ίδιο το κράτος. Αυτές οι στιγμές είναι οι καταλληλότερες για την διεκδίκηση των ζωών μας, ώστε η ατομική και η συλλογική ευθύνη να έλθουν στις πραγματικές τους διαστάσεις.

Οικολογική καταστροφή στον Μαυρίκιο

Το ιαπωνικό φορτηγό πλοίο MV Wakashio στις 25/7 εξώκειλε σε κοραλλιογενή ύφαλο στον Μαυρίκιο, με αποτέλεσμα να διαρρεύσουν σχεδόν 1.000 τόνοι πετρελαίου από τις δεξαμενές του. Πολλές μέρες μετά, το πλοίο κόπηκε στα δύο προκαλώντας επί πλέον ρύπανση στην περιοχή. Η οικολογική καταστροφή που προκάλεσε το πλοίο είναι τεράστια με ανυπολόγιστες ζημιές στις ακτές του Μαυρίκιου, στο θαλάσσιο περιβάλλον και ιδιαίτερα τους κοραλλιογενείς του υφάλους. Ήδη στην περιοχή έχουν ξεβραστεί 25 νεκρά δελφίνια από την μόνυνση.

Τα ερωτήματα από τους κατοίκους είναι πολλά, όπως γιατί το πλοίο ταξίδευε τόσο κοντά στον ύφαλο. Επίσης, οι κάτοικοι κατηγορούν την κυβέρνηση για ολιγωρία στην αντίδρασή της για τον περιορισμό της καταστροφής.

Το βέβαιο είναι, ότι οι μόνοι που δεν θα πάρουν ποτέ καμμία αποζημίωση για την συγκεκριμένη καταστροφή είναι οι κάτοικοι του Μαυρίκιου και το θαλάσσιο περιβάλλον. Το εμπόρευμα θα συνεχίζει να κινείται, εταιρείες θα ανεβαίνουν και θα πέφτουν αρπάζοντας ή όχι ασφαλιστι-

κές αποζημιώσεις, το χρήμα θα κινείται, η εκμετάλλευση ανθρώπων και φυσικού περιβάλλοντος θα επεκτείνεται, εις βάρος μας. Μπροστά στο κέρδος, το κράτος και η οικονομική εξουσία (κεφάλαιο) είναι πάντα έτοιμο να θυσιάσει το φυσικό περιβάλλον, τα ζώα και τους ανθρώπους.

Φωτιές σε εργοστάσια ανακύκλωσης
Το τοξικό νέφος του κράτους, του κεφαλαίου και των δημοσιογράφων

Μια γρήγορη αναζήτηση στο διαδίκτυο σχετικά με φωτιές σε εργοστάσια ανακύκλωσης θα βγάλει στην επιφάνεια αρκετές περιπτώσεις πυρκαγιών που ξεκίνησαν είτε αργά το απόγευμα είτε την νύχτα. Ενδεικτικά: 29 Μαΐου 2018 στον Ασπρόπυργο, 27 Σεπτεμβρίου 2018 στη Λάρισα, 27 Απριλίου 2019 στην Σίνδο, 6 Ιουλίου 2019 στο Λασίθι, 14 Ιανουαρίου 2020 στην Κόρινθο, 14 Μαΐου 2020 στον Ασπρόπυργο, 15 Αυγούστου στην Μεταμόρφωση και 20 Αυγούστου στη Θεσσαλονίκη. Οι παραπάνω φωτιές έμειναν ως ατυχήματα, χωρίς περαιτέρω διερεύνηση των αιτιών τους. Ποτέ δεν έμαθε κάποιος τους ιδιοκτήτες, τις εισπράξεις ή όχι από ασφαλιστικές, μελλοντικά επιχειρηματικά σχέδια των ιδιοκτητών, το πριν και το μετά κ.λπ. Τι και αν επιβαρύνεται άμεσα η υγεία των κατοίκων των γύρω περιοχών (και όχι μόνο, αφού το νέφος της Μεταμόρφωσης ταξίδεψε δεκάδες, μπορεί και εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά), κανείς δημοσιογράφος δεν θα κάτσει να ψάξει το ποιος, το που και το γιατί, εφ' όσον και οι ίδιοι είναι μπλεγμένοι και αποτελούν σώμα του κράτους και του κεφαλαίου. Τέτοιου είδους φωτιές προκαλούνται

ένα ακόμα μέσο, ανάμεσα στα τόσα που χρησιμοποιούν οι αναρχικοί για την διάδοση των ιδεών τους. Σε καμμία περίπτωση δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά ένα από τα πολλά μέσα για την προώθηση των αναρχικών ιδεών. Γνωρίζουμε ότι όποιος έχει το καρπούζι, έχει και το μαχαίρι, γνωρίζουμε ότι ανά πάσα στιγμή αυτός ο ψηφιακός χώρος μπορεί να πάψει να υφίσταται για τους αναρχικούς, οπότε είμαστε έτοιμοι ανά πάσα στιγμή να συνεχίσουμε την διάδοση των ιδεών μας σε άλλα μέσα. Ούτως ή άλλως, όπως και η καταστολή μπορεί να παίρνει πολλές μορφές, έτσι και το πεδίο προώθησης ιδεών ποτέ δεν ήταν μονόπλευρο, ούτε στα μέσα, ούτε στις μορφές.

Μικροπλαστικά βρέθηκαν σε ανθρώπινα όργανα

Τα μικροπλαστικά βρίσκονται παντού, όχι μόνο στις θάλασσες και στους ωκεανούς, αλλά στο νερό που πίνουμε, στο φαγητό που τρώμε, ακόμη και στον αέρα που αναπνέουμε. Απελευθερώνονται στον αέρα και το νερό από την αργή αποδόμηση πλαστικών προϊόντων, συνθετικών ινών, ρούχων, ακόμη και προϊόντων ομορφιάς, είναι σωματίδια πολυμερισμένα, μικρότερα από 5 mm. Το εμφιαλωμένο νερό είναι μία από τις κύριες πηγές πλαστικής κατάποσης. Τα θαλασσινά τα ψάρια, το αλάτι και η μπύρα περιέχουν επίσης πολύ υψηλά επίπεδα μικροπλαστικών. Μια μελέτη από το Πανεπιστήμιο του Newcastle στην Αυστραλία, για λογαριασμό του WWF το 2019, έδειξε ότι ο μέσος άνθρωπος τρώει δυνητικά περίπου 2.000 μικροπλαστικά την εβδομάδα, 5 γραμμάρια πλαστικών, όσο το βάρος μιας πιστωτικής κάρτας, μέσω της διατροφής του κάθε εβδομάδα[1].

Σύμφωνα με νέα εργαστηριακή μελέτη, μικροπλαστικά υπάρχουν πιθανότατα σε όλα τα κύρια όργανα του σώματος μας. Η ερευνητική ομάδα του κρατικού πανεπιστημίου της Αριζόνα, με επικεφαλής τους Ph.D Charles Rolsky και Varun Kelkar, εξέτασαν 47 δείγματα ιστών από μια τράπεζα ιστών στο Κέντρο Ερευνών Νευροεκφυλιστικών Νόσων της ASU, υπό τον Diego Mastroeni, Ph.D[2], που ιδρύθηκε για να μελετήσει αλλαγές στον εγκέφαλο κατά τη διάρκεια νευροεκφυλιστικών ασθενειών, όπως Αλτσχάιμερ και Πάρκινσον. Χρησιμοποιώντας μια νέα διαδικασία που αναπτύχθηκε για την εξαγωγή πλαστικών από τους ιστούς, οι ερευνη-

πικών σωματιδίων σε μεγάλα όργανα αυξάνει, επίσης, το ενδεχόμενο να δρουν ως καρκινογόνα με τον ίδιο τρόπο όπως ο αμίαντος», εξήγησε ο Halden. Φανταστείτε ένα σώμα γεμάτο μικροσκοπικές πλαστικές ίνες!

Η ερευνητική ομάδα εντόπισε τη δισφαινόλη Α (BPA), μια τοξική χημική ουσία που χρησιμοποιείται για την κατασκευή δοχείων τροφίμων, μαζί με πολυανθρακικό (PC), που χρησιμοποιείται για την κατασκευή φορητών (συσκευών) και φορητών τηλεφώνων, CD, DVD και γυαλιού ασφαλείας, καθώς και τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο (PET), χρησιμοποιείται για την κατασκευή ινών ρούχων, πλαστικών φιαλών και δοχείων τροφίμων και πολυαιθυλενίου (PE) στον ανθρώπινο ιστό.

Τα αποτελέσματα είναι απίστευτα ανησυχητικά, όχι όμως εντελώς απροσδόκητα, καθώς οι επιστήμονες προειδοποιούν εδώ και χρόνια για την πιθανότητα εισβολής μικροπλαστικών στο σώμα μας.

Είναι ίσως αδύνατο πια να προστατευθούμε εντελώς από την πλαστική κατάποση, τα μικροπλαστικά έχουν μετρηθεί σε νερό βρύσης και εμφιαλωμένο νερό, σε τρόφιμα, αλλά και στον αέρα που αναπνέουμε. Μπορούμε να την μειώσουμε αγοράζοντας όσο το δυνατόν μη συσκευασμένα τρόφιμα, χρησιμοποιώντας γυάλινα μπουκάλια νερού και φυσικά χρησιμοποιώντας λιγότερο πλαστικό παντού.

Πηγή: https://www.apenantioxthi.com/2020/08/mikroplastika-vrethikan-se-anthrwpina-organa.html

Άλλη μια κρατική δολοφονία στις ΗΠΑ, βγάζει τον κόσμο στους δρόμους

Η πόλη Κενόουσα της πολιτείας Ουισκόνσιν βρίσκεται σε αναταραχή από την Κυριακή 22/8, όπου ένστολο

των δημοσιογράφων

Μια γρήγορη αναζήτηση στο διαδίκτυο σχετικά με φωτιές σε εργοστάσια ανακύκλωσης θα βγάλει στην επιφάνεια αρκετές περιπτώσεις πυρκαγιών που ξεκίνησαν είτε αργά το απόγευμα είτε την νύχτα. Ενδεικτικά: 29 Μαΐου 2018 στον Ασπρόπυργο, 27 Σεπτεμβρίου 2018 στη Λάρισα, 27 Απριλίου 2019 στην Σίνδο, 6 Ιουλίου 2019 στο Λασίθι, 14 Ιανουαρίου 2020 στην Κόρινθο, 14 Μαΐου 2020 στον Ασπρόπυργο, 15 Αυγούστου στην Μεταμόρφωση και 20 Αυγούστου στη Θεσσαλονίκη. Οι παραπάνω φωτιές έμειναν ως ατυχήματα, χωρίς περαιτέρω διερεύνηση των αιτιών τους. Ποτέ δεν έμαθε κάποιος τους ιδιοκτήτες, τις εισπράξεις ή όχι από ασφαλιστικές, μελλοντικά επιχειρηματικά σχέδια των ιδιοκτητών, το πριν και το μετά κ.λπ. Τι και αν επιβαρύνεται άμεσα η υγεία των κατοίκων των γύρω περιοχών (και όχι μόνο, αφού το νέφος της Μεταμόρφωσης ταξίδεψε δεκάδες, μπορεί και εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά), κανείς δημοσιογράφος δεν θα κάτσει να ψάξει το ποιος, το που και το γιατί, εφ' όσον και οι ίδιοι είναι μπλεγμένοι και αποτελούν σώμα του κράτους και του κεφαλαίου. Τέτοιου είδους φωτιές προκαλούνται με σχεδιασμό και σε συνεννόηση με το κράτος (φορείς και μηχανισμούς του), ώστε να μην υπάρχουν αποδείξεις εμπρησμού και οι όποιες υπόνοιες να χάνονται στην τοξική κάπνα τους.

Πολιτική απαγόρευσης αναρχικών ομάδων από το Facebook

Το Facebook ανακοίνωσε ότι θα επεκτείνει την πολιτική του περί «επικίνδυνων ατόμων και οργανισμών» και «αναρχικών ομάδων που υποστηρίζουν βίαιες πράξεις».

διάδοση των ιδεών μας σε άλλα μέσα. Όπως η άλλωστε, όπως και η καταστολή μπορεί να παίρνει πολλές μορφές, έτσι και το πεδίο προώθησης ιδεών ποτέ δεν ήταν μονόπλευρο, ούτε στα μέσα, ούτε στις μορφές.

Μικροπλαστικά βρέθηκαν σε ανθρώπινα όργανα

Τα μικροπλαστικά βρίσκονται παντού, όχι μόνο στις θάλασσες και στους ωκεανούς, αλλά στο νερό που πίνουμε, στο φαγητό που τρώμε, ακόμη και στον αέρα που αναπνέουμε. Απελευθερώνονται στον αέρα και το νερό από την αργή αποδόμηση πλαστικών προϊόντων, συνθετικών ινών, ρούχων, ακόμη και προϊόντων ομορφιάς, είναι σωματίδια πολυμερισμένα, μικρότερα από 5 mm. Το εμφιαλωμένο νερό είναι μία από τις κύριες πηγές πλαστικής κατάποσης. Τα θαλασσινά τα ψάρια, το αλάτι και η μπύρα περιέχουν επίσης πολύ υψηλά επίπεδα μικροπλαστικών. Μια μελέτη από το Πανεπιστήμιο του Newcastle στην Αυστραλία, για λογαριασμό του WWF το 2019, έδειξε ότι ο μέσος άνθρωπος τρώει δυνητικά περίπου 2.000 μικροπλαστικά την εβδομάδα, 5 γραμμάρια πλαστικών, όσο το βάρος μιας πιστωτικής κάρτας, μέσω της διατροφής του κάθε εβδομάδα[1].

Σύμφωνα με νέα εργαστηριακή μελέτη, μικροπλαστικά υπάρχουν πιθανότατα σε όλα τα κύρια όργανα του σώματός μας. Η ερευνητική ομάδα του κρατικού πανεπιστημίου της Αριζόνα, με επικεφαλής τους Ph.D Charles Rolsky και Varun Kelkar, εξέτασαν 47 δείγματα ιστών από μια τράπεζα ιστών στο Κέντρο Ερευνών Νευροεκφυλιστικών Νόσων της ASU, υπό τον Diego Mastroeni, Ph.D[2], που ιδρύθηκε για να μελετήσει αλλαγές στον εγκέφαλο κατά τη διάρκεια νευροεκφυλιστικών ασθενειών, όπως Αλτσχάιμερ και Πάρκινσον. Χρησιμοποιώντας μια νέα διαδικασία που αναπτύχθηκε για την εξαγωγή πλαστικών από τους ιστούς, οι ερευνη-

τές βρήκαν ίχνη πλαστικής μόλυνσης σε καθένα από τα δείγματα ανθρώπινων ιστών που ελήφθησαν από πνεύμονες, ήπαρ, σπλήνα και νεφρά. «Έχουμε εντοπίσει χημικές ουσίες πλαστικών σε κάθε όργανο που έχουμε δι-

σκευών), και φορητών τηλεφώνων, CD, DVD και γυαλιά ασφαλείας, καθώς και τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο (PET), χρησιμοποιείται για την κατασκευή ινών ρούχων, πλαστικών φιαλών και δοχείων τροφίμων και πολυαιθυλενίου (PE) στον ανθρώπινο ιστό.

Τα αποτελέσματα είναι απίστευτα ανησυχητικά, όχι όμως εντελώς απροσδόκητα, καθώς οι επιστήμονες προειδοποιούν εδώ και χρόνια για την πιθανότητα εισβολής μικροπλαστικών στο σώμα μας.

Είναι ίσως αδύνατο πια να προστατευθούμε εντελώς από την πλαστική κατάποση, τα μικροπλαστικά έχουν μετρηθεί σε νερό βρύσης και εμφιαλωμένο νερό, σε τρόφιμα, αλλά και στον αέρα που αναπνέουμε. Μπορούμε να την μειώσουμε αγοράζοντας όσο το δυνατόν μη συσκευασμένα τρόφιμα, χρησιμοποιώντας γυάλινα μπουκάλια νερού και φυσικά χρησιμοποιώντας λιγότερο πλαστικό παντού.

Πηγή: https://www.apenantioxthi.com/2020/08/mikroplastika-vrethikan-se-anthrwpina-organa.html

Άλλη μια κρατική δολοφονία στις ΗΠΑ, βγάζει τον κόσμο στους δρόμους

Η πόλη Κενόουσα της πολιτείας Ουισκόνσιν βρίσκεται σε αναταραχή από την Κυριακή 22/8, όπου ένστολοι μπάτσοι πυροβόλησαν πισώπλατα, με επτά σφαίρες τον αφροαμερικανό Τζέικομπ Μπλέικ, αφήνοντας τον ανάπηρο. Στις ταραχές που επακολούθησαν, εκτός από τους μπάτσους, οι διαδηλωτές έχουν να αντιμετωπίσουν διάφορα ρατσιστικά, εθνικιστικά στοιχεία, τα οποία έχουν κατέβει με όπλα στους δρόμους πυροβολώντας αδιακρίτως. Μάλιστα, ένας 17χρονος ρατσιστής, καθώς έγινε αντιληπτός και κυνηγήθηκε από διαδηλωτές σκότωσε δυο από αυτούς, ενώ ακόμα ένας νοσηλεύεται σοβαρά. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ένας απ' τους δύο διαδηλωτές που έχασαν την ζωή τους αντιμετώπισε τον 17χρονο χτυπώντας τον με ένα πατίνι και εκείνον ο νεαρός, καθώς ήταν πεσμένος στο έδαφος, τον πυροβόλησε από μικρή απόσταση. Ο διαδηλωτής που έβαλε το κορμί του μπροστά στον ρατσιστή δολοφόνο, έσωσε άλλες ζωές με αυτή του την κίνηση. Το όνομά του ήταν Antony Huber και δεν πρέπει να ξεχαστεί.

αρκετές περιπτώσεις πυρκαγιών που ξεκίνησαν είτε αργά το απόγευμα είτε την νύχτα. Ενδεικτικά: 29 Μαΐου 2018 στον Ασπρόπυργο, 27 Σεπτεμβρίου 2018 στη Λάρισα, 27 Απριλίου 2019 στην Σίνδο, 6 Ιουλίου 2019 στο Λασίθι, 14 Ιανουαρίου 2020 στην Κόρινθο, 14 Μαΐου 2020 στον Ασπρόπυργο, 15 Αυγούστου στην Μεταμόρφωση και 20 Αυγούστου στη Θεσσαλονίκη. Οι παραπάνω φωτιές έμειναν ως ατυχήματα, χωρίς περαιτέρω διερεύνηση των αιτιών τους. Ποτέ δεν έμαθε κάποιος τους ιδιοκτήτες, τις εισπράξεις ή όχι από ασφαλιστικές, μελλοντικά επιχειρηματικά σχέδια των ιδιοκτητών, το πριν και το μετά κ.λπ. Τι και αν επιβαρύνεται άμεσα η υγεία των κατοίκων των γύρω περιοχών (και όχι μόνο, αφού το νέφος της Μεταμόρφωσης ταξίδεψε δεκάδες, μπορεί και εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά), κανείς δημοσιογράφος δεν θα κάτσει να ψάξει το ποιος, το που και το γιατί, εφ' όσον και οι ίδιοι είναι μπλεγμένοι και αποτελούν σώμα του κράτους και του κεφαλαίου. Τέτοιου είδους φωτιές προκαλούνται με σχεδιασμό και σε συνεννόηση με το κράτος (φορείς και μηχανισμούς του), ώστε να μην υπάρχουν αποδείξεις εμπρησμού και οι όποιες υπόνοιες να χάνονται στην τοξική κάπνα τους.

Πολιτική απαγόρευσης αναρχικών ομάδων από το Facebook

Το Facebook ανακοίνωσε ότι θα επεκτείνει την πολιτική του περί «επικίνδυνων ατόμων και οργανισμών» και «αναρχικών ομάδων που υποστηρίζουν βίαιες πράξεις».

Είναι προφανές, ότι η παραπάνω εξέλιξη σχετίζεται με τις πρόσφατες εξεγέρσεις στις ΗΠΑ και τις ταραχές σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο Τραμπ είχε επανειλημμένως αναφερθεί σε τρομοκράτες αναρχικούς και ζήτησε να τεθούν εκτός νόμου οι antifa, λες και είναι κάποια συγκεκριμένη ομάδα. Το Facebook, όπως και άλλα social media, είναι

Μια μελέτη από το Πανεπιστήμιο του Newcastle στην Αυστραλία, για λογαριασμό του WWF το 2019, έδειξε ότι ο μέσος άνθρωπος τρώει δυνητικά περίπου 2.000 μικροπλαστικά την εβδομάδα, 5 γραμμάρια πλαστικών, όσο το βάρος μιας πιστωτικής κάρτας, μέσω της διατροφής του κάθε εβδομάδα[1].

Σύμφωνα με νέα εργαστηριακή μελέτη, μικροπλαστικά υπάρχουν πιθανότατα σε όλα τα κύρια όργανα του σώματος μας. Η ερευνητική ομάδα του κρατικού πανεπιστημίου της Αριζόνα, με επικεφαλής τους Ph.D Charles Rolsky και Varun Kelkar, εξέτασαν 47 δείγματα ιστών από μια τράπεζα ιστών στο Κέντρο Ερευνών Νευροεκφυλιστικών Νόσων της ASU, υπό τον Diego Mastroeni, Ph.D[2], που ιδρύθηκε για να μελετήσει αλλαγές στον εγκέφαλο κατά τη διάρκεια νευροεκφυλιστικών ασθενειών, όπως Αλτσχάιμερ και Πάρκινσον. Χρησιμοποιώντας μια νέα διαδικασία που αναπτύχθηκε για την εξαγωγή πλαστικών από τους ιστούς, οι ερευνη-

τές βρήκαν ίχνη πλαστικής μόλυνσης σε καθένα από τα δείγματα ανθρώπινων ιστών που ελήφθησαν από πνεύμονες, ήπαρ, σπλήνα και νεφρά. «Έχουμε εντοπίσει χημικές ουσίες πλαστικών σε κάθε όργανο που έχουμε διερευνήσει»[3], δήλωσε ο ανώτερος ερευνητής Rolf Halden, διευθυντής του Κέντρου Βιογραφικού Σχεδίου για την Περιβαλλοντική Υγεία του Αριζόνα State University (ASU). *«Υπήρχε από καιρό η ανησυχία ότι οι χημικές ουσίες από πλαστικά στον ανθρώπινο οργανισμό θα μπορούσαν να έχουν ένα ευρύ φάσμα επιπτώσεων στην υγεία του, από διαβήτη και παχυσαρκία έως σεξουαλική δυσλειτουργία και στειρότητα. Όμως, η παρουσία αυτών των μικροσκο-*

---

1. https://www.greenmatters.com/p/humans-swallow-2000-microplastics-week
2. https://biodesign.asu.edu/diego-mastroeni
3. https://medicalxpress.com/tags/tissue+samples/

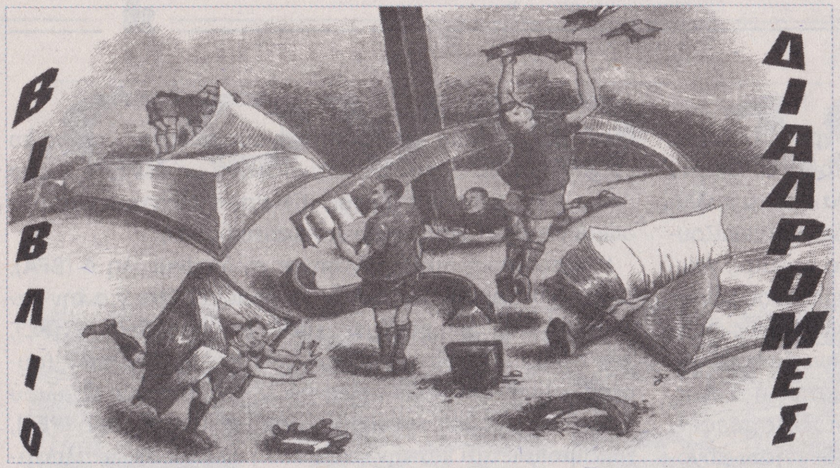
Άλλη μια κρατική δολοφονία στις ΗΠΑ, βγάζει τον κόσμο στους δρόμους

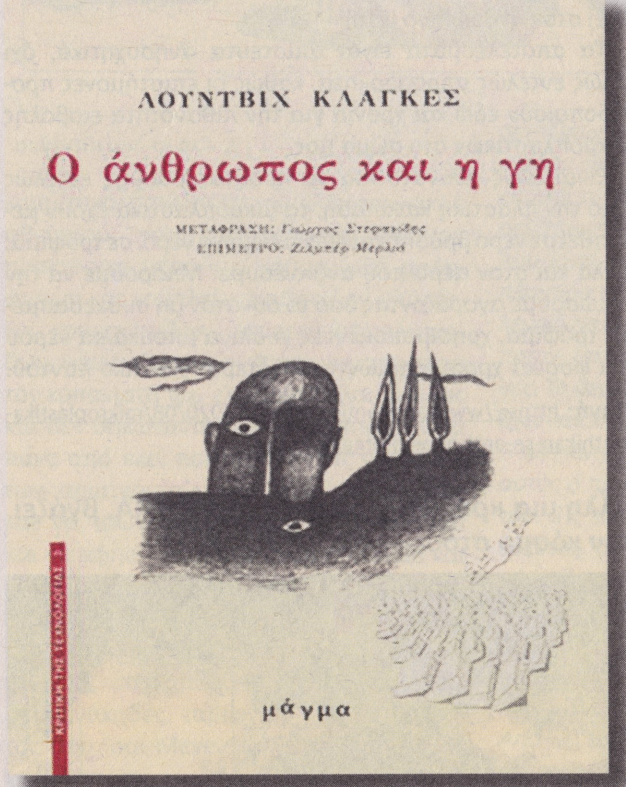

Η πόλη Κενόουσα της πολιτείας Ουισκόνσιν βρίσκεται σε αναταραχή από την Κυριακή 22/8, όπου ένστολοι μπάτσοι πυροβόλησαν πισώπλατα, με επτά σφαίρες τον αφροαμερικανό Τζέικομπ Μπλέικ, αφήνοντας τον ανάπηρο. Στις ταραχές που επακολούθησαν, εκτός από τους μπάτσους, οι διαδηλωτές έχουν να αντιμετωπίσουν διάφορα ρατσιστικά, εθνικιστικά στοιχεία, τα οποία έχουν κατέβει με όπλα στους δρόμους πυροβολώντας αδιακρίτως. Μάλιστα, ένας 17χρονος ρατσιστής, καθώς έγινε αντιληπτός και κυνηγήθηκε από διαδηλωτές σκότωσε δυο από αυτούς, ενώ ακόμα ένας νοσηλεύεται σοβαρά. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ένας απ' τους δύο διαδηλωτές που έχασαν την ζωή τους αντιμετώπισε τον 17χρονο χτυπώντας τον με ένα πατίνι και εκείνον ο νεαρός, καθώς ήταν πεσμένος στο έδαφος, τον πυροβόλησε από μικρή απόσταση. Ο διαδηλωτής που έβαλε το κορμί του μπροστά στον ρατσιστή δολοφόνο, έσωσε άλλες ζωές με αυτή του την κίνηση. Το όνομά του ήταν Antony Huber και δεν πρέπει να ξεχαστεί.

Έχουμε πει και από προηγούμενους φόνους αφροαμερικανών, από μπάτσους, ότι στις ΗΠΑ εδώ και χρόνια έχει ανοίξει ο ασκός του Αιόλου, όπου χρόνιοι διαχωρισμοί, μίση και ρατσισμοί έχουν βρεθεί πλέον στην επιφάνεια της αμερικάνικης κοινωνίας και δεν κρύβονται στα βάθη της. Το ελάχιστο που μπορούμε να περιμένουμε από τις συνεχιζόμενες εξεγέρσεις στις ΗΠΑ, είναι να αφυπνιστούν κοινωνικά κομμάτια που έμεναν ανενεργά κάτω από ψεύτικους πλούτους και ανέσεις και να δουν την αδικία, τις δολοφονίες και τον διαχωρισμό, αυτά, δηλαδή, τα οποία γέννησαν και στήριξαν το κράτος των ΗΠΑ από τις απαρχές του. Να δουν τα ψέματα και να εξεγερθούν.

ΛΟΥΝΤΒΙΧ ΚΛΑΓΚΕΣ
Ο άνθρωπος και η γη

Μτφ: Γιώργος Στεφανίδης
Επίμετρο: Ζιλμπέρ Μερλιό
Εκδόσεις μάγμα / Μάιος 2020 / Σελ. 80

«Το κατηγορώ του είναι ανελέητο. Ο Γερμανός στοχαστής θώς και τα ψάρια της θάλασσας θα σας φοβούνται και θα σας τρέμουν· έχουν όλα παραδοθεί στην εξουσία σας». Για τον Κλάγκες η χριστιανική αγάπη περιορίζεται στον άνθρωπο, ο οποίος μετατρέπεται σχεδόν σε θεό κατά την πάλη του με την φύση. Στην πραγματικότητα ο χριστιανισμός αναγνωρίζει μονάχα στον άνθρωπο το δικαίωμα ύπαρξης, και γι' αυτό τα μόνα ζώα στα οποία, ο τελευταίος δείχνει έλεος είναι εκείνα που έχει εξημερώσει και, γενικώς μόνο όσα του είναι χρήσιμα».

(απόσπασμα από το επίμετρο της έκδοσης του Ζιλμπέρ Μερλιό)

Ο *Λούντβιχ Κλάγκες* επιτίθεται με σφοδρότητα, αλλά και με ιδιαίτερη διορατικότητα, στην συστηματική λεηλασία και καταστροφή του πλανήτη στο όνομα της θρησκείας της προόδου, στην μεθοδική και μανιασμένη εξολόθρευση των ζώων με το πρόσχημα ότι τα περισσότερα από αυτά μάς είναι επιβλαβή, με αποτέλεσμα την πλήρη εξαφάνιση αμέτρητων πλέον ειδών, και στην αχαλίνωτη κατασπατάληση των πόρων της γης.

Ο *Κλάγκες* στιγματίζει με τα πιο μελανά χρώματα τον βασανισμό και τελικά την σφαγή εκατοντάδων εκατομμύριων πτηνών στο βωμό της γυναικείας *μόδας*, ενώ όπως καταγράφει την ίδια τύχη είχαν, για τον ίδιο ακριβώς λόγο, τα δισεκατομμύρια γουνοφόρα ζώα της βόρειας Αμερικής, από την στιγμή που πάτησαν το πόδι τους εκεί οι «πολιτισμένοι» ευρωπαίοι, οι αναρίθμητες *αρκτικές αλεπούδες*, οι *ζιμπελίνες*, ή οι *ερμίνες* της Σιβηρίας, αλλά και πενήντα χιλιάδες από τα αγριότερα ζώα του πλανήτη στην Αφρική, ενώ όταν το κράτος του *Κονγκό* παρέδωσε τον έλεγχο της περιοχής Λάντο ένας αγγλικός κυνηγετικός όμιλος περικύκλωσε και σφαγίασε ένα κοπάδι οκτώ χιλιάδων ελεφάντων συμπεριλαμβανομένων των θηλυκών και των μικρών τους.

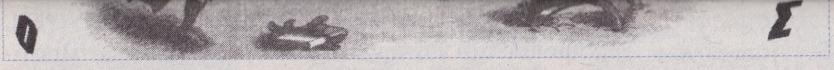
«Πρόκειται για μια σταδιακή επιδείνωση», σημειώνει ο

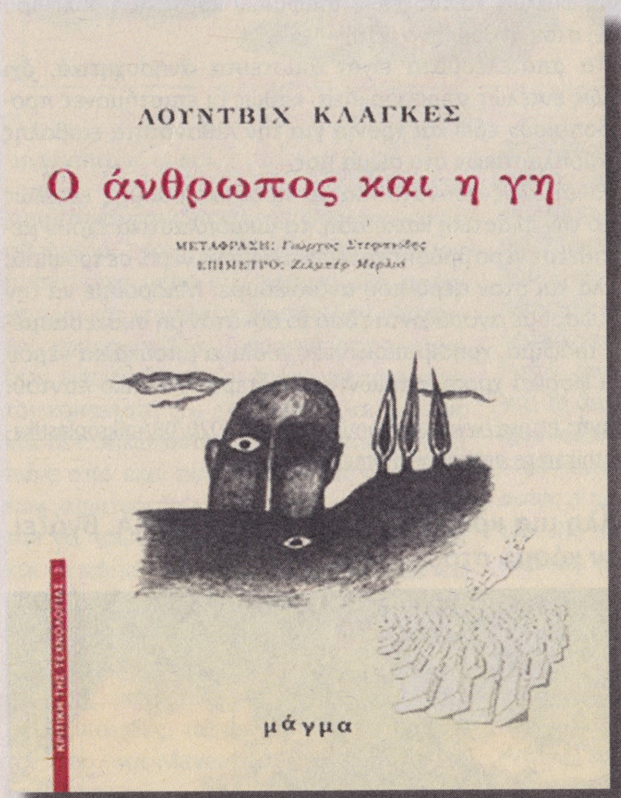
κιβωτός και βρίσκεται σε άμεση σύνδεση με το κοσμικό γίγνεσθαι».

Ο *Κλάγκες* αντιλαμβάνεται τον δυτικό άνθρωπο, τον άνθρωπο που θεωρεί ότι ωφελείται όταν καταπατά τα ***άνθη της γης***, ως ένα όν ξεριζωμένο, καθώς έχει απωλέσει τους δεσμούς με την ***Μητέρα Γη***, βλέπει με νοσταλγία το παρελθόν εκείνο στο οποίο οι κάθε είδους εργασίες ολοκληρώνονταν με χαρά και καλή διάθεση μακριά από λογικές ωφελιμισμού, ανταγωνισμού, εγωισμών, που διαχωρίζουν την ανθρώπινη κοινότητα, ενώ αντίθετα στρέφεται στην ελπίδα, που όπως θεωρεί, βρίσκεται στον *Κοσμογονικό Έρωτα* που πλέκει ολόκληρο το *Σύμπαν στο Κοσμογονικό του Υφάδι* και όχι στην χριστιανική αγάπη. Για τον συγγραφέα ο καπιταλισμός, με τον πρόδρομο του την επιστήμη, είναι στην ουσία η εκπλήρωση του χριστιανισμού.

Ο *Φρίντριχ Κόνραντ Έντουαρντ Βίλχελμ Λούντβιχ Κλάγκες* (1872-1956) σπούδασε Φυσική και Χημεία και στην συνέχεια Φιλοσοφία και Ψυχολογία, υπήρξε βασικός εκφραστής της *«φιλοσοφίας της ζωής»*, επεξεργάστηκε μια αντι-ορθολογική και βιταλιστική κριτική του νεωτερικού κόσμου εμπνευσμένη από τους γερμανούς ρομαντικούς, τον Νίτσε (τον οποίο παρ' όλα αυτά επικρίνει για την εξύμνηση της βούλησης για δύναμη, την οποία ο *Κλάγκες* θεωρεί πηγή δυστυχίας για τον άνθρωπο), τον *Μπερξόν* και τον Ελβετό ανθρωπολόγο *Johan Jakob Bachofen (παρ' ότι υπήρξε μαθητής του, διαφωνούσε με την επικρότηση της μετάβασης της ανθρωπότητας, όπως καταγράφεται από τους μητριαρχικούς μύθους, στην πατριαρχία που επικρατεί η ορθολογικότητα)*, ενώ επίσης συγκαταλέγεται στους θεμελιωτές της γραφολογίας.

Οι «τεχνοκράτες» του Γ' Ράιχ απέρριψαν τον ρομαντικό και αντικρατικό χαρακτήρα της σκέψης του, με αποτέλεσμα το 1936 το καθεστώς να απαγορεύσει την λειτουργία του ***Κύκλου Βιοκεντρικής Έρευνας***, που είχαν ιδρύσει ορισμένοι υποστηρικτές των απόψεων του γερμανού στοχαστή και στην συνέχεια τον αποκήρυξε επισήμως ο ίδιος ο *Άλφρεντ Ρόζενμπεργκ*, ο οποίος είχε διοριστεί από τον Χίτλερ το 1934 επικεφαλής των «πνευματικών και φιλοσοφικών υποθέσεων» του κόμματος.

Μτφ: Γιώργος Στεφανίδης
Επίμετρο: Ζιλμπέρ Μερλιό
Εκδόσεις *μάγμα* / Μάιος 2020 / Σελ. 80

«Το κατηγορώ του είναι ανελέητο. Ο Γερμανός στοχαστής μιλά για «φόνο», «όργιο», καταστροφική «τρέλα», για «μεθοδική» καταστροφή, «δηλητηρίαση», για «βαμπιρική δύναμη» σε σχέση με τη φύση κ.ο.κ. Η Πρόοδος παίρνει τη μορφή ενός σατανικού θεριού που κατασπαράσσει τα πάντα στο πέρασμα του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στη βαναυσότητα του ανθρώπου, ο οποίος δεν σκοτώνει για να επιβιώσει, αλλά για να ζήσει «καλύτερα» για να ικανοποιήσει τη δίψα του για δύναμη και κατανάλωση, όπως επίσης, βέβαια, και για να κορέσει τις πολυτελείς του ορέξεις ή την ανάγκη του για διασκέδαση. Ο Κλάγκες αρνείται, ορθώς, ότι η Πρόοδος καλύπτει βιοτικές μας ανάγκες, υπό το επιχείρημα πως δημιουργεί διαρκώς νέες. Προκύπτει, συνεπώς, το συμπέρασμα ότι –όπως θα το θέσει στη συνέχεια κι ο Σπένγκλερ στον Άνθρωπο και την τεχνική, επαναλαμβάνοντας τον Νίτσε– ο άνθρωπος είναι πράγματι ένα «αρπακτικό» δίχως αμφιβολία το πιο θανατηφόρο ον ολόκληρης της πλάσης. Γι' αυτό κι η σημερινή εξαφάνιση

τρέπεται σχεδόν σε θεό κατά την πάλη του με την φύση. Στην πραγματικότητα ο χριστιανισμός αναγνωρίζει μονάχα στον άνθρωπο το δικαίωμα ύπαρξης, και γι' αυτό τα μόνα ζώα στα οποία, ο τελευταίος δείχνει έλεος είναι εκείνα που έχει εξημερώσει και, γενικώς μόνο όσα του είναι χρήσιμα».

(απόσπασμα από το επίμετρο της έκδοσης του Ζιλμπέρ Μερλιό)

Ο *Λούντβιχ Κλάγκες* επιτίθεται με σφοδρότητα, αλλά και με ιδιαίτερη διορατικότητα, στην συστηματική λεηλασία και καταστροφή του πλανήτη στο όνομα της θρησκείας της προόδου, στην μεθοδική και μανιασμένη εξολόθρευση των ζώων με το πρόσχημα ότι τα περισσότερα από αυτά μάς είναι επιβλαβή, με αποτέλεσμα την πλήρη εξαφάνιση αμέτρητων πλέον ειδών, και στην αχαλίνωτη κατασπατάληση των πόρων της γης.

Ο *Κλάγκες* στιγματίζει με τα πιο μελανά χρώματα τον βασανισμό και τελικά την σφαγή εκατοντάδων εκατομμύριων πτηνών στο βωμό της γυναικείας *μόδας*, ενώ όπως καταγράφει την ίδια τύχη είχαν, για τον ίδιο ακριβώς λόγο, τα δισεκατομμύρια γουνοφόρα ζώα της βόρειας Αμερικής, από την στιγμή που πάτησαν το πόδι τους εκεί οι «πολιτισμένοι» ευρωπαίοι, οι αναρίθμητες *αρκτικές αλεπούδες*, οι *ζιμπελίνες*, ή οι *ερμίνες* της Σιβηρίας, αλλά και πενήντα χιλιάδες από τα αγριότερα ζώα του πλανήτη στην Αφρική, ενώ όταν το κράτος του *Κονγκό* παρέδωσε τον έλεγχο της περιοχής Λάντο ένας αγγλικός κυνηγετικός όμιλος περικύκλωσε και σφαγίασε ένα κοπάδι οκτώ χιλιάδων *ελεφάντων* συμπεριλαμβανομένων των θηλυκών και των μικρών τους.

«Πρόκειται για μια σταδιακή επιδείνωση», σημειώνει ο συγγραφέας, *«αποκορύφωμα της οποίας είναι οι συμφορές που υφίσταται η φύση των εξωτικών περιοχών, υπό την μορφή εκείνων των τρομακτικών επιδημιών που αποτελούν την αχίλλειο πτέρνα του «εκπολιτιστή» Ευρωπαίου. Για παράδειγμα, η ανατολικοασιατική πανώλη στην ουσία εμφανίστηκε ως συνέπεια της μαζικής πώλησης μολυσμένου κρέατος από ντόπια τρωκτικά, όπως η σιβηρική μαρμότα»*.

Ο *Κλάγκες* με οξύνοια κατακρίνει χωρίς περιστροφές και την υποκριτική «*φυσιολατρεία*» του τουρισμού, στο όνομα του οποίου προκλήθηκαν ανυπολόγιστες καταστροφές μετά την «εξερεύνηση» απάτητων ακτών και οροπεδίων.

Και σαν να μην έφθαναν όλα αυτά, όπως παρατηρεί, η μανία της εξόντωσης χάραξε την ματωμένη της αυλακιά στο σώμα της ίδιας της ανθρωπότητας με τον σφαγιασμό, τον αφανισμό ή στην «καλύτερη» περίπτωση τον εκφυλι-

δεσμούς με την ***Μητέρα Γη***, βλέπει με νοσταλγία το παρελθόν εκείνο στο οποίο οι κάθε είδους εργασίες ολοκληρώνονταν με χαρά και καλή διάθεση μακριά από λογικές ωφελιμισμού, ανταγωνισμού, εγωισμών, που διαχωρίζουν την ανθρώπινη κοινότητα, ενώ αντίθετα στρέφεται στην ελπίδα, που όπως θεωρεί, βρίσκεται στον *Κοσμογονικό Έρωτα* που πλέκει ολόκληρο το *Σύμπαν στο Κοσμογονικό του Υφάδι* και όχι στην χριστιανική αγάπη. Για τον συγγραφέα ο καπιταλισμός, με τον πρόδρομο του την επιστήμη, είναι στην ουσία η εκπλήρωση του χριστιανισμού.

Ο *Φρίντριχ Κόνραντ Έντουαρντ Βίλχελμ Λούντβιχ Κλάγκες* (1872-1956) σπούδασε Φυσική και Χημεία και στην συνέχεια Φιλοσοφία και Ψυχολογία, υπήρξε βασικός εκφραστής της «*φιλοσοφίας της ζωής*», επεξεργάστηκε μια αντι-ορθολογική και βιταλιστική κριτική του νεωτερικού κόσμου εμπνευσμένη από τους γερμανούς ρομαντικούς, τον Νίτσε (τον οποίο παρ' όλα αυτά επικρίνει για την εξύμνηση της βούλησης για δύναμη, την οποία ο *Κλάγκες* θεωρεί πηγή δυστυχίας για τον άνθρωπο), τον *Μπερξόν* και τον Ελβετό ανθρωπολόγο *Johan Jakob Bachofen (παρ' ότι υπήρξε μαθητής του, διαφωνούσε με την επικρότηση της μετάβασης της ανθρωπότητας, όπως καταγράφεται από τους μητριαρχικούς μύθους, στην πατριαρχία που επικρατεί η ορθολογικότητα)*, ενώ επίσης συγκαταλέγεται στους θεμελιωτές της γραφολογίας.

Οι «τεχνοκράτες» του Γ' Ράιχ απέρριψαν τον ρομαντικό και αντικρατικό χαρακτήρα της σκέψης του, με αποτέλεσμα το 1936 το καθεστώς να απαγορεύσει την λειτουργία του ***Κύκλου Βιοκεντρικής Έρευνας***, που είχαν ιδρύσει ορισμένοι υποστηρικτές των απόψεων του γερμανού στοχαστή και στην συνέχεια τον αποκήρυξε επισήμως ο ίδιος ο *Άλφρεντ Ρόζενμπεργκ*, ο οποίος είχε διοριστεί από τον Χίτλερ το 1934 επικεφαλής των «πνευματικών και φιλοσοφικών υποθέσεων» του κόμματος.

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθε-

Μτφ: Γιώργος Στεφανίδης
Επίμετρο: Ζιλμπέρ Μερλιό
Εκδόσεις *μάγμα* / Μάιος 2020 / Σελ. 80

*«Το κατηγορώ του είναι ανελέητο. Ο Γερμανός στοχαστής μιλά για «φόνο», «όργιο», καταστροφική «τρέλα», για «μεθοδική» καταστροφή, «δηλητηρίαση», για «βαμπιρική δύναμη» σε σχέση με τη φύση κ.ο.κ. Η Πρόοδος παίρνει τη μορφή ενός σατανικού θεριού που κατασπαράσσει τα πάντα στο πέρασμα του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στη βαναυσότητα του ανθρώπου, ο οποίος δεν σκοτώνει για να επιβιώσει, αλλά για να ζήσει «καλύτερα» για να ικανοποιήσει τη δίψα του για δύναμη και κατανάλωση, όπως επίσης, βέβαια, και για να κορέσει τις πολυτελείς του ορέξεις ή την ανάγκη του για διασκέδαση. Ο Κλάγκες αρνείται, ορθώς, ότι η Πρόοδος καλύπτει βιοτικές μας ανάγκες, υπό το επιχείρημα πως δημιουργεί διαρκώς νέες. Προκύπτει, συνεπώς, το συμπέρασμα ότι –όπως θα το θέσει στη συνέχεια κι ο Σπένγκλερ στον Άνθρωπο και την τεχνική, επαναλαμβάνοντας τον Νίτσε– ο άνθρωπος είναι πράγματι ένα «αρπακτικό» δίχως αμφιβολία το πιο θανατηφόρο ον ολόκληρης της πλάσης. Γι' αυτό κι η σημερινή εξαφάνιση ειδών δεν έχει καμμία σχέση με την εξαφάνιση ειδών που έλαβε επανειλημμένως χώρα στο παρελθόν ως συνέπεια φυσικών καταστροφών [...] Το παράδοξο της υπόθεσης είναι πως για τον Κλάγκες κύριος υπεύθυνος της «προοδευτικής» παραμόρφωσης του ανθρώπου, όπως βέβαια και των καταστροφών στις οποίες αυτή οδήγησε, δεν είναι άλλος από τον ...χριστιανισμό! [...] Συνεπώς δεν ήταν ο Καρτέσιος εκείνος που πρώτος εξώθησε τον άνθρωπο να γίνει «κυρίαρχος και κάτοχος της φύσης»· είχε προηγηθεί η Γένεση: «Να κάνετε πολλά παιδιά, ώστε οι απόγονοί σας να εξαπλωθούν πάνω στην γη. Όλα τα ζώα της γης, τα πτηνά του ουρανού και καθετί που κινείται πάνω στη γη, κα-*φάνιση αμέτρητων πλέον ειδών, και στην αχαλίνωτη κατασπατάληση των πόρων της γης.

Ο *Κλάγκες* στιγματίζει με τα πιο μελανά χρώματα τον βασανισμό και τελικά την σφαγή εκατοντάδων εκατομμύριων πτηνών στο βωμό της γυναικείας *μόδας*, ενώ όπως καταγράφει την ίδια τύχη είχαν, για τον ίδιο ακριβώς λόγο, τα δισεκατομμύρια γουνοφόρα ζώα της βόρειας Αμερικής, από την στιγμή που πάτησαν το πόδι τους εκεί οι «πολιτισμένοι» ευρωπαίοι, οι αναρίθμητες *αρκτικές αλεπούδες*, οι *ζιμπελίνες*, ή οι *ερμίνες* της Σιβηρίας, αλλά και πενήντα χιλιάδες από τα αγριότερα ζώα του πλανήτη στην Αφρική, ενώ όταν το κράτος του *Κονγκό* παρέδωσε τον έλεγχο της περιοχής Λάντο ένας αγγλικός κυνηγετικός όμιλος περικύκλωσε και σφαγίασε ένα κοπάδι οκτώ χιλιάδων *ελεφάντων* συμπεριλαμβανομένων των θηλυκών και των μικρών τους.

«*Πρόκειται για μια σταδιακή επιδείνωση*», σημειώνει ο συγγραφέας, «*αποκορύφωμα της οποίας είναι οι συμφορές που υφίσταται η φύση των εξωτικών περιοχών, υπό την μορφή εκείνων των τρομακτικών επιδημιών που αποτελούν την αχίλλειο πτέρνα του «εκπολιτιστή» Ευρωπαίου. Για παράδειγμα, η ανατολικοασιατική πανώλη στην ουσία εμφανίστηκε ως συνέπεια της μαζικής πώλησης μολυσμένου κρέατος από ντόπια τρωκτικά, όπως η σιβηρική μαρμότα*».

Ο *Κλάγκες* με οξύνοια κατακρίνει χωρίς περιστροφές και την υποκριτική «*φυσιολατρεία*» του τουρισμού, στο όνομα του οποίου προκλήθηκαν ανυπολόγιστες καταστροφές μετά την «εξερεύνηση» απάτητων ακτών και οροπεδιών.

Και σαν να μην έφθαναν όλα αυτά, όπως παρατηρεί, η μανία της εξόντωσης χάραξε την ματωμένη της αυλακιά στο σώμα της ίδιας της ανθρωπότητας με τον σφαγιασμό, τον αφανισμό ή στην «καλύτερη» περίπτωση τον εκφυλισμό πρωτόγονων φυλών από τα «δώρα» της «προόδου»: οινοπνευματώδη ποτά, αλκοόλ, σύφιλη.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, «*Δεν είναι της παρούσης ν' αποφασίσουμε αν η ζωή εκτείνεται πέρα από τον κόσμο των επιμέρους όντων ή όχι· αν η Γη (σύμφωνα με την πίστη των Αρχαίων) είναι ένα ζωντανό ον ή πάλι (σύμφωνα με την άποψη των Νεοτέρων) ένας άψυχος σωρός «νεκρής ύλης». Μπορούμε τουλάχιστον να είμαστε βέβαιοι ότι το έδαφος, η δημιουργία των νεφών, οι υδάτινοι πόροι, το προστατευτικό κέλυφος των φυτών και η δραστηριότητα των ζώων διαμορφώνουν ένα αλληλεπιδρών Όλον, το οποίο περιβάλλει τα μεμονωμένα όντα όπως μια*

μνηση της βούλησης για δύναμη, την οποία ο *Κλάγκες* θεωρεί πηγή δυστυχίας για τον άνθρωπο), τον *Μπερξόν* και τον Ελβετό ανθρωπολόγο *Johan Jakob Bachofen (παρ' ότι υπήρξε μαθητής του, διαφωνούσε με την επικρότηση της μετάβασης της ανθρωπότητας, όπως καταγράφεται από τους μητριαρχικούς μύθους, στην πατριαρχία που επικρατεί η ορθολογικότητα)*, ενώ επίσης συγκαταλέγεται στους θεμελιωτές της γραφολογίας.

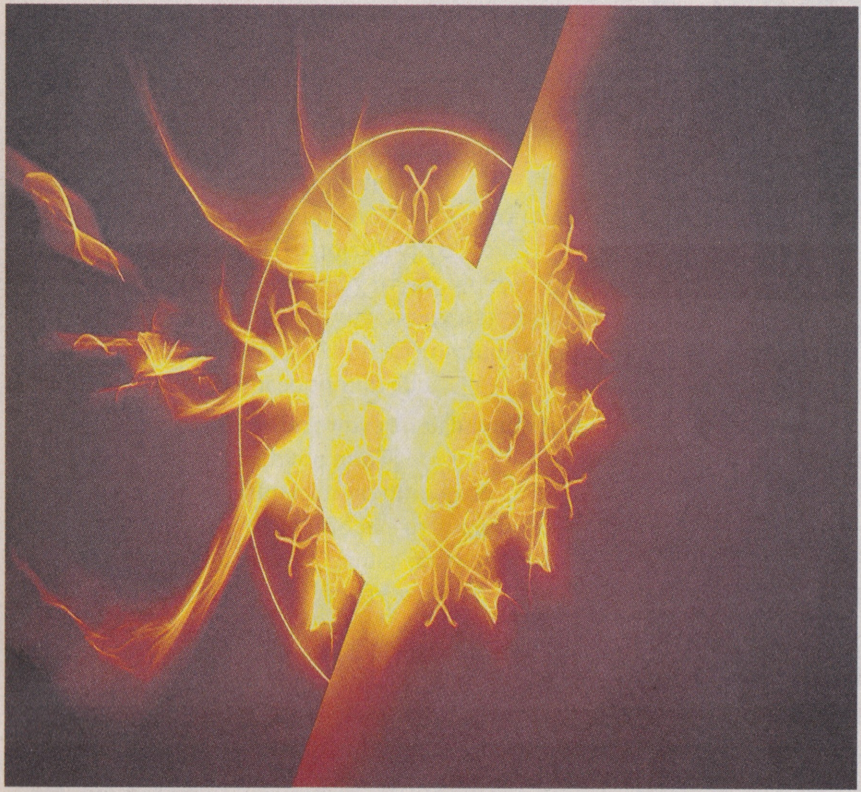
Οι «τεχνοκράτες» του Γ' Ράιχ απέρριψαν τον ρομαντικό και αντικρατικό χαρακτήρα της σκέψης του, με αποτέλεσμα το 1936 το καθεστώς να απαγορεύσει την λειτουργία του ***Κύκλου Βιοκεντρικής Έρευνας***, που είχαν ιδρύσει ορισμένοι υποστηρικτές των απόψεων του γερμανού στοχαστή και στην συνέχεια τον αποκήρυξε επισήμως ο ίδιος ο *Άλφρεντ Ρόζενμπεργκ*, ο οποίος είχε διοριστεί από τον Χίτλερ το 1934 επικεφαλής των «πνευματικών και φιλοσοφικών υποθέσεων» του κόμματος.

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

Η νόσος Covid-19 είναι ένα σύμβολο μιας πολύ πιο βαθιάς νόσου, του ιού Wetiko που προσβάλει τον νου

Επί σχεδόν είκοσι χρόνια γράφω για έναν αόρατο, μεταδοτικό ιό που προκαλεί τον θάνατο και κανείς δεν έχει ανοσία σε αυτόν. Για έναν ιό ο οποίος έχει εξαπλωθεί ύπουλα και ο οποίος αναπαράγεται στα κύτταρα όλου του πληθυσμού των ανθρώπων. Αυτή η θανατηφόρα ασθένεια είναι ένας ιός του νου. Οι ιθαγενείς Αμερικανοί τον αποκαλούν WETIKO και είναι ένας ιός που κυριολεκτικά καλλιεργείται και τρέφεται από τον φόβο και

μυθολογία, οι ενδοτικές, αυτοκαταστροφικές συνήθειες πιστεύεται ότι εμπνέονται από το wetiko. Κατά την άποψη των αμερικανών ιθαγενών, αυτοί που έχουν γίνει wetikos είναι άτομα που έχουν «χάσει τα μυαλά τους», μια φράση που σημαίνει όχι μόνο ότι έχουν χάσει τα λογικά τους, αλλά επίσης δεν γνωρίζουν τι κάνουν (ενεργώντας «ακούσια»). Οι ιθαγενείς Αμερικανοί συχνά απεικόνιζαν το wetiko ως ψυχρή, παγωμένη καρδιά, χωρίς έλεος. Όπως οι καννίβαλοι έτσι και αυτοί που καταλαμβάνονται από το wetiko καταναλώνουν την δύναμη ζωής των άλλων –ανθρώπων και μη ανθρώπων– για δικό τους όφελος.

Σαν λυκάνθρωπος, το wetiko μερικές φορές απεικονίζεται ως ένα ον που αλλάζει μορφές, που μπορεί ακόμη και να μεταμφιέζεται ως καλό πνεύμα. Στους αυτόχθονες θρύλους, όποτε το wetiko τρώει άλλο άτομο, μεγαλώνει ανάλογα με το γεύμα που μόλις έφαγε, έτσι ώστε να μην μπορεί ποτέ να είναι κορεσμένο ή ικανοποιημένο. Ο Βουδισμός απεικονίζει μια παρόμοια φιγούρα, το πεινασμένο φάντασμα, το οποίο, με το στόμα του σαν μια μικρή τρύπα, τον περιορισμένο λαιμό και το τεράστιο, άδειο στομάχι του, δεν μπορεί ποτέ να ικανοποιήσει τις ακόρεστες επιθυμίες του. Σε συλλογικό επίπεδο, αυτή η διεστραμμένη εσωτερική διαδικασία αντικατοπτρίζεται από την τρελλή καταναλωτική κοινωνία στην οποία ζούμε, μια κουλτούρα που συνεχώς

μόλυνση της πανδημίας wetiko –μια συλλογική ψυχολογική μόλυνση– που ταλάνιζε την ανθρωπότητα από την απαρχή της.

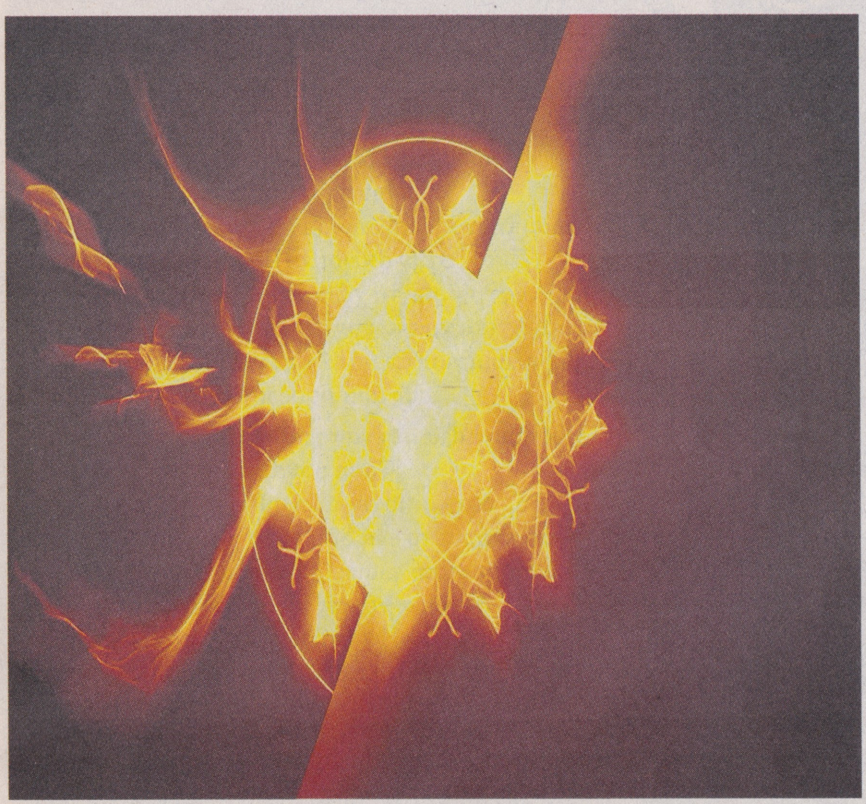
Ο ιός wetiko είναι μια μοναδική μορφή τύφλωσης του μυαλού, που μας καθιστά τυφλούς στην τύφλωσή μας (δηλαδή, δεν συνειδητοποιούμε ότι είμαστε τυφλοί, αλλά φανταζόμαστε τον εαυτό μας ως ιδιαίτερα οξυδερκή).

Θα παραθέσω ένα απόσπασμα από Τα Γνωστικά Ευαγγέλια: *«Το σκοτάδι έρχεται να αναισθητοποιήσει την ευφυΐα και να μεταδώσει τον καρκίνο της τύφλωσης του νου».* Το να δούμε πώς λειτουργεί ο ιός του νου wetiko στα κρυφά –τόσο στον έξω κόσμο, όσο και ειδικά μέσα στο μυαλό μας (που είναι το μόνο μέρος που μπορεί να αντιμετωπιστεί και ενδεχομένως να διαλυθεί)– αυτό είναι ο χειρότερος εφιάλτης του, επειδή το να πάψεις να είσαι τυφλός του αφαιρεί τον λόγο ύπαρξης, δηλαδή το να διαιωνίσει τον εαυτό του. Έτσι, βλέπουμε το wetiko να διαλύεται, ενώ ταυτόχρονα ενδυναμώνουμε τον εαυτό μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η θεραπεία του «καρκίνου της τύφλωσης του νου» –και το να δούμε, να αντιληφθούμε το wetiko– είναι τόσο σημαντικά. Μια κεκαλυμμένη μορφή της εμφάνισης του, δηλαδή η νόσος Covid-19, θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι ο φακός που θα μας βοηθήσει να φέρουμε στο επίκεντρο και να δούμε το wetiko.

Είναι περιορισμένη και υπερβολικά μονόπλευρη υλιστική η άποψη που πιστεύει ότι ο κορωναϊός είναι αποκλειστικά ένας φυσικός ιός. Έχοντας πολλές πτυχές λειτουργίας και κανάλια επιρροής, ο ιός έχει πολυδιάστατο αντίκτυπο· επηρεάζει τον κόσμο μας με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε να φανταστούμε. Εκτός από την προφανή φυσική του όψη, ο Covid-19 έχει επίσης έναν ψυχολογικό φορέα μετάδοσης στο μυαλό μας (μέσω των ασυνείδητων αντιδράσεων του φόβου, του στρες, του άγχους κ.λπ.). Ο «διανοητικός» φορέας του ιού εξαπλώνεται πολύ πιο γρήγορα, καθώς είναι πολύ πιο μεταδοτικός από τον βιολογικό ομόλογό του, διαδίδεται μέσω του καναλιού των κοινών ασυνείδητων τυφλών σημείων και φόβων μας. Με άλλα λόγια, η μόλυνση του φόβου –το καύσιμο του ιού του νου wetiko– εξαπλώνεται γρηγορότερα από ό,τι μπορεί να κάνει οποιοσδήποτε φυσικός ιός.

Όπως μια οντότητα με πολλά πλοκάμια, εκτός από τα

του ιού wetiko που προσβάλει τον νου

Επί σχεδόν είκοσι χρόνια γράφω για έναν αόρατο, μεταδοτικό ιό που προκαλεί τον θάνατο και κανείς δεν έχει ανοσία σε αυτόν. Για έναν ιό ο οποίος έχει εξαπλωθεί ύπουλα και ο οποίος αναπαράγεται στα κύτταρα όλου του πληθυσμού των ανθρώπων. Αυτή η θανατηφόρα ασθένεια είναι ένας ιός του νου. Οι ιθαγενείς Αμερικανοί τον αποκαλούν WETIKO και είναι ένας ιός που κυριολεκτικά καλλιεργείται και τρέφεται από τον φόβο και τον διαχωρισμό. Πρόκειται για μια ψυχική και πνευματική ασθένεια, μια ψύχωση με την κυριολεκτική έννοια της λέξης, «μια ασθένεια του πνεύματος». Η προέλευση και το μέσο λειτουργίας του ιού wetiko δεν είναι άλλη από την ανθρώπινη ψυχή. Αυτός ο ιός του νου δρα μέσω των τυφλών μας σημείων με τέτοιο τρόπο ώστε να κρύβεται για να μην τον βλέπουμε –να μας κρατά στο σκοτάδι, κατά κάποιο τρόπο. Ως μια συλλογική ψύχωση, ο wetiko, μπορεί να θεωρηθεί ως «ο ιός» στο σύστημα, που καταστρέφει το είδος μας από τότε που το ανθρώπινο είδος είχε την πρώτη του ανάμνηση.

Έμαθα για πρώτη φορά τη λέξη wetiko από τον καθηγητή και αυτόχθονα συγγραφέα Jack Forbes στο κλασικό βιβλίο του *Columbus and Other Cannibals*. Ο Forbes γράφει: *«Για αρκετές χιλιάδες χρόνια τα ανθρώπινα όντα υπέφε-*

μυθολογία, οι ενδοτικές, αυτοκαταστροφικές συνήθειες πιστεύεται ότι εμπνέονται από το wetiko. Κατά την άποψη των αμερικανών ιθαγενών, αυτοί που έχουν γίνει wetikos είναι άτομα που έχουν «χάσει τα μυαλά τους», μια φράση που σημαίνει όχι μόνο ότι έχουν χάσει τα λογικά τους, αλλά επίσης δεν γνωρίζουν τι κάνουν (ενεργώντας «ακούσια»). Οι ιθαγενείς Αμερικανοί συχνά απεικόνιζαν το wetiko ως ψυχρή, παγωμένη καρδιά, χωρίς έλεος. Όπως οι καννίβαλοι έτσι και αυτοί που καταλαμβάνονται από το wetiko καταναλώνουν την δύναμη ζωής των άλλων –ανθρώπων και μη ανθρώπων– για δικό τους όφελος.

Σαν λυκάνθρωπος, το wetiko μερικές φορές απεικονίζεται ως ένα ον που αλλάζει μορφές, που μπορεί ακόμη και να μεταμφιέζεται ως καλό πνεύμα. Στους αυτόχθονες θρύλους, όποτε το wetiko τρώει άλλο άτομο, μεγαλώνει ανάλογα με το γεύμα που μόλις έφαγε, έτσι ώστε να μην μπορεί ποτέ να είναι κορεσμένο ή ικανοποιημένο. Ο Βουδισμός απεικονίζει μια παρόμοια φιγούρα, το πεινασμένο φάντασμα, το οποίο, με το στόμα του σαν μια μικρή τρύπα, τον περιορισμένο λαιμό και το τεράστιο, άδειο στομάχι του, δεν μπορεί ποτέ να ικανοποιήσει τις ακόρεστες επιθυμίες του. Σε συλλογικό επίπεδο, αυτή η διεστραμμένη εσωτερική διαδικασία αντικατοπτρίζεται από την τρελλή καταναλωτική κοινωνία στην οποία ζούμε, μια κουλτούρα που συνεχώς θαυμάζει τις φλόγες των ατελείωτων επιθυμιών, που μας προετοιμάζουν να θέλουμε πάντα περισσότερα.

Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι ο κορωναϊός είναι ένας καταλύτης που αλλάζει τους όρους στο παιχνίδι, που παίρνει κυριολεκτικά αίφνης υπόσταση στον κόσμο μας – μια ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ– του άϋλου και μέχρι πρότινος αόρατου ιού wetiko, που υπάρχει βαθιά μέσα στο συλλογικό ασυνείδητο της ανθρωπότητας. Βλέποντας μέσα από τα μάτια της συμβολικής συνειδητοποίησης, η πανδημία του κορωναϊού αντανακλά συμβολικά –ακριβώς όπως ένα όνειρο, όπου το εξωτερικευμένο ονειρικό τοπίο είναι μια έκφραση της εσωτερικής κατάστασης του ονειροπόλου– μια

τον εαυτό μας ως ιδιαίτερα οξυδερκή).

Θα παραθέσω ένα απόσπασμα από Τα Γνωστικά Ευαγγέλια: *«Το σκοτάδι έρχεται να αναισθητοποιήσει την ευφυΐα και να μεταδώσει τον καρκίνο της τύφλωσης του νου»*. Το να δούμε πώς λειτουργεί ο ιός του νου wetiko στα κρυφά –τόσο στον έξω κόσμο, όσο και ειδικά μέσα στο μυαλό μας (που είναι το μόνο μέρος που μπορεί να αντιμετωπιστεί και ενδεχομένως να διαλυθεί)– αυτό είναι ο χειρότερος εφιάλτης του, επειδή το να πάψεις να είσαι τυφλός του αφαιρεί τον λόγο ύπαρξης, δηλαδή το να διαιωνίσει τον εαυτό του. Έτσι, βλέπουμε το wetiko να διαλύεται, ενώ ταυτόχρονα ενδυναμώνουμε τον εαυτό μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η θεραπεία του «καρκίνου της τύφλωσης του νου» –και το να δούμε, να αντιληφθούμε το wetiko– είναι τόσο σημαντικά. Μια κεκαλυμμένη μορφή της εμφάνισης του, δηλαδή η νόσος Covid-19, θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι ο φακός που θα μας βοηθήσει να φέρουμε στο επίκεντρο και να δούμε το wetiko.

Είναι περιορισμένη και υπερβολικά μονόπλευρη υλιστική η άποψη που πιστεύει ότι ο κορωναϊός είναι αποκλειστικά ένας φυσικός ιός. Έχοντας πολλές πτυχές λειτουργίας και κανάλια επιρροής, ο ιός έχει πολυδιάστατο αντίκτυπο· επηρεάζει τον κόσμο μας με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε να φανταστούμε. Εκτός από την προφανή φυσική του όψη, ο Covid-19 έχει επίσης έναν ψυχολογικό φορέα μετάδοσης στο μυαλό μας (μέσω των ασυνείδητων αντιδράσεων του φόβου, του στρες, του άγχους κ.λπ.). Ο «διανοητικός» φορέας του ιού εξαπλώνεται πολύ πιο γρήγορα, καθώς είναι πολύ πιο μεταδοτικός από τον βιολογικό ομόλογό του, διαδίδεται μέσω του καναλιού των κοινών ασυνείδητων τυφλών σημείων και φόβων μας. Με άλλα λόγια, η μόλυνση του φόβου –το καύσιμο του ιού του νου wetiko– εξαπλώνεται γρηγορότερα από ό,τι μπορεί να κάνει οποιοσδήποτε φυσικός ιός.

Όπως μια οντότητα με πολλά πλοκάμια, εκτός από τα φυσικά και διανοητικά της στοιχεία, έτσι και ο Covid-19 έχει, επίσης, έναν διαπροσωπικό, συμπεριφορικό φορέα μετάδοσης. Με άλλα λόγια, επηρεάζοντας το μυαλό μας (ο τρόπος που σκεφτόμαστε και νιώθουμε), ο Covid-19 επηρεάζει τη συμπεριφορά μας, η οποία με τη σειρά της επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούμε μεταξύ μας και με τον κόσμο γύρω μας. Ο ιός επηρεάζει βαθιά

συνέχεια στη σελ. 16

Επί σχεδόν είκοσι χρόνια γράφω για έναν αόρατο, μεταδοτικό ιό που προκαλεί τον θάνατο και κανείς δεν έχει ανοσία σε αυτόν. Για έναν ιό ο οποίος έχει εξαπλωθεί ύπουλα και ο οποίος αναπαράγεται στα κύτταρα όλου του πληθυσμού των ανθρώπων. Αυτή η θανατηφόρα ασθένεια είναι ένας ιός του νου. Οι ιθαγενείς Αμερικανοί τον αποκαλούν WETIKO και είναι ένας ιός που κυριολεκτικά καλλιεργείται και τρέφεται από τον φόβο και τον διαχωρισμό. Πρόκειται για μια ψυχική και πνευματική ασθένεια, μια ψύχωση με την κυριολεκτική έννοια της λέξης, «μια ασθένεια του πνεύματος». Η προέλευση και το μέσο λειτουργίας του ιού wetiko δεν είναι άλλη από την ανθρώπινη ψυχή. Αυτός ο ιός του νου δρα μέσω των τυφλών μας σημείων με τέτοιο τρόπο ώστε να κρύβεται για να μην τον βλέπουμε –να μας κρατά στο σκοτάδι, κατά κάποιο τρόπο. Ως μια συλλογική ψύχωση, ο wetiko, μπορεί να θεωρηθεί ως «ο ιός» στο σύστημα, που καταστρέφει το είδος μας από τότε που το ανθρώπινο είδος είχε την πρώτη του ανάμνηση.

Έμαθα για πρώτη φορά τη λέξη wetiko από τον καθηγητή και αυτόχθονα συγγραφέα Jack Forbes στο κλασικό βιβλίο του *Columbus and Other Cannibals*. Ο Forbes γράφει: *«Για αρκετές χιλιάδες χρόνια τα ανθρώπινα όντα υπέφεραν από μια πανούκλα, μια ασθένεια χειρότερη από τη λέπρα, μια ασθένεια χειρότερη από την ελονοσία, μια ασθένεια πολύ πιο τρομερή από την ευλογιά... Δυστυχώς, η ιστορία του κόσμου τα τελευταία 2.000 χρόνια είναι, σε μεγάλο βαθμό, η ιστορία της επιδημιολογίας της νόσου wetiko. Αυτή η ασθένεια είναι η μεγαλύτερη επιδημία που γνωρίζει ο άνθρωπος».*

Οι μυθολογίες αμερικανών ιθαγενών απεικονίζουν τη μυθική μορφή του wetiko ως κανιβαλιστικό πνεύμα που ενσαρκώνει την απληστία και την πλεονεξία και μπορεί να καταλαμβάνει ανθρώπινα όντα. Το wetiko ήταν κάποτε άνθρωπος, αλλά η απληστία και ο εγωισμός του το μετέτρεψαν σε ένα αρπακτικό τέρας. Έτσι στην ιθαγενή

Σαν λυκάνθρωπος, το wetiko μερικές φορές απεικονίζεται ως ένα ον που αλλάζει μορφές, που μπορεί ακόμη και να μεταμφιέζεται ως καλό πνεύμα. Στους αυτόχθονες θρύλους, όποτε το wetiko τρώει άλλο άτομο, μεγαλώνει ανάλογα με το γεύμα που μόλις έφαγε, έτσι ώστε να μην μπορεί ποτέ να είναι κορεσμένο ή ικανοποιημένο. Ο Βουδισμός απεικονίζει μια παρόμοια φιγούρα, το πεινασμένο φάντασμα, το οποίο, με το στόμα του σαν μια μικρή τρύπα, τον περιορισμένο λαιμό και το τεράστιο, άδειο στομάχι του, δεν μπορεί ποτέ να ικανοποιήσει τις ακόρεστες επιθυμίες του. Σε συλλογικό επίπεδο, αυτή η διεστραμμένη εσωτερική διαδικασία αντικατοπτρίζεται από την τρελλή καταναλωτική κοινωνία στην οποία ζούμε, μια κουλτούρα που συνεχώς θαυμάζει τις φλόγες των ατελείωτων επιθυμιών, που μας προετοιμάζουν να θέλουμε πάντα περισσότερα.

Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι ο κορωναϊός είναι ένας καταλύτης που αλλάζει τους όρους στο παιχνίδι, που παίρνει κυριολεκτικά αίφνης υπόσταση στον κόσμο μας – μια ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ– του άϋλου και μέχρι πρότινος αόρατου ιού wetiko, που υπάρχει βαθιά μέσα στο συλλογικό ασυνείδητο της ανθρωπότητας. Βλέποντας μέσα από τα μάτια της συμβολικής συνειδητοποίησης, η πανδημία του κορωναϊού αντανακλά συμβολικά –ακριβώς όπως ένα όνειρο, όπου το εξωτερικευμένο ονειρικό τοπίο είναι μια έκφραση της εσωτερικής κατάστασης του ονειροπόλου– μια ασυνείδητη και καταστροφική διαδικασία (ο ιός wetiko) που λαμβάνει χώρα βαθιά μέσα στην ανθρώπινη ψυχή. Με άλλα λόγια, αυτό που διαδραματίζεται στην πανδημία Covid-19 (με όλες τις διάφορες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις που επιφέρει στον κόσμο μας, όπως και το τι επιφέρει στο μυαλό μας) μπορεί να αρχίσει να μας βοηθά να κατανοήσουμε την βαθιά ύπουλη και πιο επικίνδυνη

Είναι περιορισμένη και υπερβολικά μονόπλευρη υλιστική η άποψη που πιστεύει ότι ο κορωναϊός είναι αποκλειστικά ένας φυσικός ιός. Έχοντας πολλές πτυχές λειτουργίας και κανάλια επιρροής, ο ιός έχει πολυδιάστατο αντίκτυπο· επηρεάζει τον κόσμο μας με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε να φανταστούμε. Εκτός από την προφανή φυσική του όψη, ο Covid-19 έχει επίσης έναν ψυχολογικό φορέα μετάδοσης στο μυαλό μας (μέσω των ασυνείδητων αντιδράσεων του φόβου, του στρες, του άγχους κ.λπ.). Ο «διανοητικός» φορέας του ιού εξαπλώνεται πολύ πιο γρήγορα, καθώς είναι πολύ πιο μεταδοτικός από τον βιολογικό ομόλογό του, διαδίδεται μέσω του καναλιού των κοινών ασυνείδητων τυφλών σημείων και φόβων μας. Με άλλα λόγια, η μόλυνση του φόβου –το καύσιμο του ιού του νου wetiko– εξαπλώνεται γρηγορότερα από ό,τι μπορεί να κάνει οποιοσδήποτε φυσικός ιός.

Όπως μια οντότητα με πολλά πλοκάμια, εκτός από τα φυσικά και διανοητικά της στοιχεία, έτσι και ο Covid-19 έχει, επίσης, έναν διαπροσωπικό, συμπεριφορικό φορέα μετάδοσης. Με άλλα λόγια, επηρεάζοντας το μυαλό μας (ο τρόπος που σκεφτόμαστε και νιώθουμε), ο Covid-19 επηρεάζει τη συμπεριφορά μας, η οποία με τη σειρά της επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούμε μεταξύ μας και με τον κόσμο γύρω μας. Ο ιός επηρεάζει βαθιά

συνέχεια στη σελ. 16

Κύκλος. Κλωστή. Κόσμος.

Η γατίσια ουρά σκίζει τον αέρα αφήνοντας
υπονοούμενα για επικείμενο κυνήγι
Οι γηραιοί προστατεύουν τους νεότερους
(ή για πάντα νέους) κρατώντας τους αιχμάλωτους
στο νησί της ακινησίας. Ακινησία: είσαι ελεύθερος
να κινηθείς μόνο μέσα στον νοητό κύκλο έχοντας
φορέσει την κλωστή στο πόδι για να μην
αφαιρεθείς και χάσεις το δρόμο μέσα στον κύκλο
(η ίδια κίνηση ξανά και ξανά).
Πώς κάνεις έτσι για μια κλωστή;
Τερματίσαμε και δεν υπάρχει άλλη πίστα
να χυμήξουμε στους εφιάλτες
των πρότερων φόβων μας

Όταν ένας άνθρωπος φωνάζει στην
καταδικασμένη του ζωή κανείς δεν (του)
απαντάει. Έφυγαν από καιρό τα όνειρά σου μα
έμεινες να τα κοιτάς καθώς σέρνονταν από την
κλωστή του ποδιού σου.
Κοινωνία: αυγό που έσπασε και τώρα χορταίνουμε
την ασυλία μας με τα τσόφλια
Η βροχή βουβαίνεται συνεχώς κι ας έχει να
πει πολλά. Σαν προβάλλουν οι πρώτες δειλές
σταγόνες, λες κι ένα πόδι της πατά στα λόγια μες
στις λακούβες κι εκείνα χάνονται αθόρυβα
στην κοιλιά της γης.

Η καταδικασμένη φωνή συνεχίζει να φωνάζει
τη δυσαρέσκειά της για το χώρο που δε χωρά
ούτε εκείνη, ούτε τα κακοποιημένα όνειρά της
Οι άνθρωποι νοσούν στις εξελιγμένες κοινωνίες
Η νόσος (ανίατη τις περισσότερες φορές) ντύνει
τους ανθρώπους με το ρούχο της αποτυχίας

Απέναντι στέκουν οι «δίκαιοι».
Παρατηρούν τους «ασθενείς».
Κοινοποιούν την τρέλα, κοινοποιούν τον πόλεμο,
κοινοποιούν την τρέλα του πολέμου, κοινοποιούν
τα άμοιρα σχέδια χιλιάδων αθώων που η δύναμη
της απόρριψης και ο φόβος της μοναξιάς τους

έστειλαν κατευθείαν στην απόρριψη
και στη μοναξιά.

Κοιμήσου άγγελε της συμφοράς. Βυθίσου σε ύπνο
ατάραχο (εκεί που τα όνειρα αφομοιώνονται από
τρελούς).
Σαν τροφή σε πεινασμένο αλέθονται οι μισότρελες
κόρες των αθώων ματιών
Μη δεις τίποτα
Ξύπνα κι άρχισε να αχρηστεύεις τους περιττούς
ουρανούς, τους λογικούς, τους κόμπους που
δεθήκαμε δίχως να ρωτηθούμε
Μην πεις τίποτα
Άφησε την ιδανική αφορμή να συστηθεί από μόνη
της στην άπειρη αιτία της μέρας
Οι μήνες τρίβουν τα χέρια τους, τρίζουν τα δόντια
τους, και γραπώνονται από το μανδύα των
βεβηλωμένων αειθαλών συνευρέσεών τους με
τους άμοιρους παίκτες

Πόση μοναξιά σε έναν απίθανα τολμηρό κόσμο
Τόση μοναξιά
σε έναν απίστευτα πληθωρικό κόσμο
Τόσα κτήρια το ένα δίπλα στο άλλο κι ούτε μια
ενθαρρυντική φωνή δεν σε επισκέπτεται τις
άνυδρες νύχτες να σε δροσίσει
με τη φλόγα της επόμενης μέρας
Φύλαξε τις κόρες των αθώων ματιών (έχουν
δει πολλά). Φύλαξέ τις στο εικονοφυλάκιο των
αδέσποτων / ιδεατών κόσμων
Στη γη να ψάχνεις το παρελθόν.
Στον ουρανό το μέλλον και στη φωτιά το παρόν.
Με τα συμπεράσματα φτωχύναν τα περάσματα
Ο νους (γυμνός κι αληθινός) εκτοπίζεται
Ο νους εξορ(γ)ίζεται από εξορκισμούς μυστήριων
και απόμακρων ομοιόμορφων περιβολών
Κύκλος. Κλωστή. Κόσμος.

ophelia

Κύκλος. Κλωστή. Κόσμος.

Η γατίσια ουρά σκίζει τον αέρα αφήνοντας
υπονοούμενα για επικείμενο κυνήγι
Οι γηραιοί προστατεύουν τους νεότερους
(ή για πάντα νέους) κρατώντας τους αιχμάλωτους
στο νησί της ακινησίας. Ακινησία: είσαι ελεύθερος
να κινηθείς μόνο μέσα στον νοητό κύκλο έχοντας
φορέσει την κλωστή στο πόδι για να μην
αφαιρεθείς και χάσεις το δρόμο μέσα στον κύκλο
(η ίδια κίνηση ξανά και ξανά).
Πώς κάνεις έτσι για μια κλωστή;
Τερματίσαμε και δεν υπάρχει άλλη πίστα
να χυμήξουμε στους εφιάλτες
των πρότερων φόβων μας

Όταν ένας άνθρωπος φωνάζει στην
καταδικασμένη του ζωή κανείς δεν (του)
απαντάει. Έφυγαν από καιρό τα όνειρά σου μα
έμεινες να τα κοιτάς καθώς σέρνονταν από την
κλωστή του ποδιού σου.
Κοινωνία: αυγό που έσπασε και τώρα χορταίνουμε
την ασυλία μας με τα τσόφλια
Η βροχή βουβαίνεται συνεχώς κι ας έχει να
πει πολλά. Σαν προβάλλουν οι πρώτες δειλές
σταγόνες, λες κι ένα πόδι της πατά στα λόγια μες
στις λακούβες κι εκείνα χάνονται αθόρυβα
στην κοιλιά της γης.

Η καταδικασμένη φωνή συνεχίζει να φωνάζει
τη δυσαρέσκειά της για το χώρο που δε χωρά
ούτε εκείνη, ούτε τα κακοποιημένα όνειρά της
Οι άνθρωποι νοσούν στις εξελιγμένες κοινωνίες
Η νόσος (ανίατη τις περισσότερες φορές) ντύνει
τους ανθρώπους με το ρούχο της αποτυχίας

Απέναντι στέκουν οι «δίκαιοι».
Παρατηρούν τους «ασθενείς».
Κοινοποιούν την τρέλα, κοινοποιούν τον πόλεμο,
κοινοποιούν την τρέλα του πολέμου, κοινοποιούν
τα άμοιρα σχέδια χιλιάδων αθώων που η δύναμη
της απόρριψης και ο φόβος της μοναξιάς τους

έστειλαν κατευθείαν στην απόρριψη
και στη μοναξιά.

Κοιμήσου άγγελε της συμφοράς. Βυθίσου σε ύπνο
ατάραχο (εκεί που τα όνειρα αφομοιώνονται από
τρελούς).
Σαν τροφή σε πεινασμένο αλέθονται οι μισότρελες
κόρες των αθώων ματιών
Μη δεις τίποτα
Ξύπνα κι άρχισε να αχρηστεύεις τους περιττούς
ουρανούς, τους λογικούς, τους κόμπους που
δεθήκαμε δίχως να ρωτηθούμε
Μην πεις τίποτα
Άφησε την ιδανική αφορμή να συστηθεί από μόνη
της στην άπειρη αιτία της μέρας
Οι μήνες τρίβουν τα χέρια τους, τρίζουν τα δόντια
τους, και γραπώνονται από το μανδύα των
βεβηλωμένων αειθαλών συνευρέσεών τους με
τους άμοιρους παίκτες

Πόση μοναξιά σε έναν απίθανα τολμηρό κόσμο
Τόση μοναξιά
σε έναν απίστευτα πληθωρικό κόσμο
Τόσα κτήρια το ένα δίπλα στο άλλο κι ούτε μια
ενθαρρυντική φωνή δεν σε επισκέπτεται τις
άνυδρες νύχτες να σε δροσίσει
με τη φλόγα της επόμενης μέρας
Φύλαξε τις κόρες των αθώων ματιών (έχουν
δει πολλά). Φύλαξέ τις στο εικονοφυλάκιο των
αδέσποτων / ιδεατών κόσμων
Στη γη να ψάχνεις το παρελθόν.
Στον ουρανό το μέλλον και στη φωτιά το παρόν.
Με τα συμπεράσματα φτωχύναν τα περάσματα
Ο νους (γυμνός κι αληθινός) εκτοπίζεται
Ο νους εξορ(γ)ίζεται από εξορκισμούς μυστήριων
και απόμακρων ομοιόμορφων περιβολών
Κύκλος. Κλωστή. Κόσμος.

ophelia

συνέχεια από τη σελ. 15

την υποκείμενη κοινωνική μήτρα που

–και στο μυαλό μας– είναι μέρη του άυλου ενεργητικού

Πηγή: https://www.kosmosjournal.org/kj_article/covid-

σταγόνες, λες κι ένα πόδι της πατά στα λόγια μας
στις λακούβες κι εκείνα χάνονται αθόρυβα
στην κοιλιά της γης.

Η καταδικασμένη φωνή συνεχίζει να φωνάζει
τη δυσαρέσκειά της για το χώρο που δε χωρά
ούτε εκείνη, ούτε τα κακοποιημένα όνειρά της
Οι άνθρωποι νοσούν στις εξελιγμένες κοινωνίες
Η νόσος (ανίατη τις περισσότερες φορές) ντύνει
τους ανθρώπους με το ρούχο της αποτυχίας

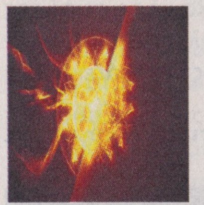
Απέναντι στέκουν οι «δίκαιοι».
Παρατηρούν τους «ασθενείς».
Κοινοποιούν την τρέλα, κοινοποιούν τον πόλεμο,
κοινοποιούν την τρέλα του πολέμου, κοινοποιούν
τα άμοιρα σχέδια χιλιάδων αθώων που η δύναμη
της απόρριψης και ο φόβος της μοναξιάς τους

Τόσα κτήρια το ένα δίπλα στο άλλο κι ούτε μία
ενθαρρυντική φωνή δεν σε επισκέπτεται τις
άνυδρες νύχτες να σε δροσίσει
με τη φλόγα της επόμενης μέρας
Φύλαξε τις κόρες των αθώων ματιών (έχουν
δει πολλά). Φύλαξέ τις στο εικονοφυλάκιο των
αδέσποτων / ιδεατών κόσμων
Στη γη να ψάχνεις το παρελθόν.
Στον ουρανό το μέλλον και στη φωτιά το παρόν.
Με τα συμπεράσματα φτωχύναν τα περάσματα
Ο νους (γυμνός κι αληθινός) εκτοπίζεται
Ο νους εξορ(γ)ίζεται από εξορκισμούς μυστήριων
και απόμακρων ομοιόμορφων περιβολών
Κύκλος. Κλωστή. Κόσμος.

ophelia

συνέχεια από τη σελ. 15

την υποκείμενη κοινωνική μήτρα που διαμορφώνει την ανθρώπινη κουλτούρα, ουσιαστικά δεν αφήνει τίποτε ανεπηρέαστο στον κόσμο μας. Αναγνωρίζοντας ότι ο Covid-19 έχει πολλούς φορείς μετάδοσης, ανοίγει η όραση μας για να αρχίσουμε να βλέπουμε πώς –όπως ένα σύμβολο σε ένα όνειρο– ο ιός αποκαλύπτει κάτι βαθύτερο από τον εαυτό του.

Ο Covid-19 δεν είναι μία απομονωμένη οντότητα που υπάρχει και λειτουργεί ανεξάρτητα και από μόνη της, απομακρυσμένη από το περιβάλλον, αλλά μάλλον ο ιός υφίσταται σε σχέση με και ως έκφραση του κόσμου μας. Μας ωθεί πολύ να βγούμε από το δυαδικό μας μυαλό, να επεκτείνουμε το περιορισμένο και κατακερματισμένο όραμά μας και να δούμε την πραγματική φύση του ιού με μια πιο ολιστική ματιά.

Παρ' όλο που σε ένα επίπεδο ο Covid-19 είναι ένας φυσικός ιός που φαινομενικά εισέβαλε στον κόσμο μας, τα μυριάδες αποτελέσματα και επιπτώσεις του ιού σε κάθε τομέα της ζωής μας δεν είναι ξέχωρα από αυτόν τον ίδιο. Ο ιός έχει ένα ενεργητικό σώμα που επεκτείνεται στον κόσμο, και τα αποτελέσματά του στον κόσμο μας είναι η έκφρασή του, τα κύτταρα του μη απτού σώματός του, για να το πούμε απλά. Η εξάπλωση του ιού στον κόσμο μας –και στο μυαλό μας– είναι μέρη του άϋλου ενεργητικού σώματος του ιού, που είναι συνεχή και αλληλοσυνδεόμενα με τον ίδιο τον ιό. Αυτό σημαίνει ότι όταν, ο ιός και οι μυριάδες επιδράσεις του στον κόσμο και στο μυαλό μας, αντιμετωπίζονται και εξετάζονται όλα μαζί ως αλληλένδετα και αναπόσπαστα μέρη ενός ολόκληρου κβαντικού συστήματος, είναι, κυριολεκτικά και συμβολικά, όλα μαζί η αποκάλυψη μιας βαθύτερης έννοιας. Αυτή η πιο βαθιά έννοια, είναι ο ιός του νου wetiko και οι μυριάδες επιδράσεις του.

Μέσα από τα μάτια της συμβολικής συνειδητοποίησης, η πανδημία του κορωναϊού αντανακλά συμβολικά –ακριβώς όπως ένα όνειρο, όπου το εξωτερικευμένο ονειρικό τοπίο είναι μια έκφραση της εσωτερικής κατάστασης του ονειροπόλου– μια ασυνείδητη και καταστροφική διαδικασία (ο ιός wetiko) που συμβαίνει βαθιά μέσα στη συλλογική ανθρώπινη ψυχή και που μας ωθεί έντονα να συνειδητοποιήσουμε.

Η συνέχεια της επιβίωσης του είδους μας μπορεί να εξαρτάται από αυτήν την συνειδητοποίηση.

Σ.τ.Μ. https://en.wikipedia.org/wiki/Jack_D._Forbes, https://www.politeianet.gr/books/9789605361952-pagels-elaine-enalios-ta-gnostika-euaggelia-150958

Πηγή: https://www.kosmosjournal.org/kj_article/covid-19-is-a-a-symbol-of-a-much-deeper-infection-the-wetiko-mind-virus/

Dispelling Wetiko: Breaking the Curse of Evil, Printed in the Fall 2014 issue of Quest magazine.

Citation: Levy, Paul."Dispelling Wetiko: Breaking the Curse of Evil" Quest 102.4 (Fall 2014): pg. 146-151.

Μετάφραση - Απόδοση Π.

